ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆ - ೪೦

ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕೆ

ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್

ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ

ಕರ್ನಾಟಕ
ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿ

ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಮಾಲಿಕೆ - ೪೦

ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕೆ

ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್

ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಟ್ಟಡ, ಲಾಲ್‌ಬಾಗ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 003

ITHIHASA SAMSHODHAKE DR. P. GURURAJA BHAT
A monograph on the life and achievement of Dr. P. Gururaja Bhat, Historian, written by Dr. VasanthaKumar Perla, "Bhoomigeetha", Kunjathabail, Mangalore - 575 015 Mobile : 9448773747.

Author
Dr. VasanthaKumar Perla

Chief Editor
Dr. Palthady Ramakrishna Achar
President
Karnataka Tulu Sahitya Academy

Publisher
Chandrahasa Rai B.
Registrar
Karnataka Tulu Sahitya Academy

First Edition : 2011

© : Karnataka Tulu Sahitya Academy

Pages : 64

Price : ₹ 30

Cover Design : **Kalloor Nagesh**

Designed & Printed at :
Aakrithi Prints
Light House Hill Road, Mangalore – 575 001
Tel. : 0824 2443002

ಗುರ್ಕಾರ್ರೆನ ಮದಿಪು

ತುಳುವೆರ್ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದ್ ಂಚಿ ನಡತೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಆರಾಧನೆ, ಆಚರಣೆ, ನಂಬೊಲಿಗೆಲೆನ್ ಮಾತ ಒರಿತೊಂದು ಬತ್ತಿನಕುಲು. ಅಂಚಾದೇ ತುಳುನಾಡ್ ಪುಣ್ಯೊದ ನಾಡ್‌ಂದ್ ಪುದರ್ ಪಡೆತ್‌ಂಡ್. ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನ ಎಡ್ಡೆ ವಿಸಯೊಲೆನ್ ಒರಿತೊಂದು ಪೋಪಿನವು ಎಡ್ಡೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆದ ಸುತ್ತುಗಟ್ಟ್‌ಡ್ ಉಪ್ಪೊಡು. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೊಕ್ಕ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಿಲೆಗಟ್ಟ್ ಆಯಿಕ್ ಬೋಡು. ಅಂಚಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ದುಂಬೊತೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಬಾಸೆ, ಸಾಹಿತ್ಯೊ, ಕಲೆ, ಪರಪೋಕು, ಸೇವೆ – ಉಂದು ಮಾತ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಾಗೊಲು. ನೆನ್ನ್ ಒರಿತ್‌ದ್ ಬುಳೆಪಯರೆಗಾದ್ ಬೆಂದಿನ ತುಳುವೆರ್ ಏತೋಜನ. ತುಳುವೆರ್ ಪಂಡ ಬಜೀ ತುಳು ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆದಕುಲು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್, ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಜಲ್ಮೊಗು ಬತ್ತಿನಕುಲು, ತುಳು ಬಾಸೆ ತೆರಿನಕುಲು, ತುಳುತ ಬಗೆಟ್ ಉಡಲ್ ದಿಂಜಿ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆ ದೀವೊನ್ನಕುಲು ಮಾತ ತುಳುವೆರ್.

ಒವ್ವಾಂಡಲಾ ಒಂಜಿ ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ತುಳುಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ತುಳು ಸಂಪೊತ್ತುದ ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಅಕುಲೆ ಸೇವೆ ಸಂದ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ ಅಂಚಿನ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮೆರೆನ ಬದ್ಕ್, ಸಾಧನೆಲೆನ್ ನೆಂಪುಡು ಒರಿತೊನುನವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮೊ. ಈ ನಿಲೆಟ್ ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನಕುಲೆನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆಪಾದ್ ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಗ್ರಂತ ಮಾಲೆಡ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕನವೊಂದುಂಡು.

ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಸೋದನೆಡ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಪುದರ್. ಇಡೀ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮೂಲೆ ಮುಡುಂಕುಲೆನ್ ಆರ್ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊ, ದೈವಸ್ಥಾನೊ, ಚೈತ್ಯ, ಬಸದಿಲೆನ ವಾಸ್ತುಶಾಸ್ತ್ರ ಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರೊನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿತ್ತ ವಿಶೇಷತೆಲೆನ್ ನಾಡಜನೊಕು ತೆರಿಪಾಯೆರ್. ತುಳುನಾಡ್ ಪಂಡ ಅವು ದೈವ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ ಬೂಡು. ನಂಕ್‌ಂದತ್ತ್, ಪಿದಾಯಿ ಊರುದಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ಉಂದೊಂಜಿ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ. ನೆತ್ತ ಮೈಮೆನ್ ಜಗತ್ತ್‌ಗೇ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಪಾದೂರುದಾರ್.

ಬಸ್ಸ್ ಇಜ್ಜಾಂದಿನಾಡೆಗ್ ಆರ್ ನಡತೊಂದು ಪೋಯೆರ್; ಸುದೆ ಅಡ್ಡ ಬತ್ತ್‌ಂಡ ಮೀಂದೊಂದು ಆಯೆರೆಕ್ ಪೋಯೆರ್. ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂದರ್ಶನೊದ ಪಿಂದರಿಕೆಡ್ ಆರ್ ಮಲ್ತಿನ ಅಧ್ಯಯನೊಡ್ದಾವರ ಹಳ್ಳಿಮೂಲೆಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಪಿರಾಕ್‌ದ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ ಮೈಮೆನ್ ತೆರಿಯುಲಕ ಆಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಆರೆನ ತುಳುತ್ತ ಸೇವೆನ್ ಮದಪ್ಪಿಯರಾಪುಜ್ಜಿ. ಆರ್ ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆ.

ಆರೆನ ಮಲ್ಲ ಸೋದನೆ ಪಂಡ Studies in Tuluva History and Culture. ಆತಿನೆಟ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಒಂಜಿ ಅಧಿಕೃತ ಸೋದನೇಂದ್ ಇಜ್ಜಾಂಡ್. ಒವ್ವೋ ಐತಿಹ್ಯ, ಊಹಾತ್ಮಕ ಪಾತೆರೊನು 'ಉಂದು ನಮ್ಮ ಇತಿಹಾಸೊ'ಂದ್ ಪನೊಂದಿತ್ತ. ಆರೆನ ಅಧ್ಯಯನೊ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಇತಿಹಾಸೊನು ತೆರಿಪಾಂಡ್.

ಇತಿಹಾಸ ಒಂಜೇ ಅತ್ತ್-ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಾಂಗೊಲೆನ ಅಧ್ಯಯನ, ಜಾಗೆದ ಪುದರ್‌ಲೆನ ಅಧ್ಯಯನೊಡ್‌ಲಾ ಪಾದೂರುದಾರ್ ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ವಿದ್ವತ್ ವಲಯೊಡು ಡಾ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಕಾನಿಗೆ ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜುನವು.

ಇಂಚಿನ ಒರಿ ಅಪರೂಪೊದ ಇತಿಹಾಸಕಾರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬರೆಯಿನಾರ್ ಸ್ವತಃ ವಿದ್ವಾಂಸೆರಾಯಿನ ಕವಿ-ಸಾಹಿತಿ ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ. ಇಂಬೆರ್ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ಉದ್ಯೋಗೊಡುಪ್ಪಿನಾರ್. ತುಳು-ಕನ್ನಡೊದ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟೊದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನೊಲೆಡ್ ಆರ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆತೆರ್. ಕುಡ್ಲದ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಮೂಲಕ ಸುರುಟು ತುಳುನು

ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆಗ್ ಒಗ್ಗಾದ್ ಪಿದಯಿದ ಪ್ರಪಂಚೊಗು ಪ್ರಸಾರ ಮಲ್ತಿನ ಕೀರ್ತಿ ಪೆರ್ಲದಾರೆಗ್ ಸಂದುಂಡು. ಅಜನೆ, ದುತ್ತೈತ, ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ತುಳು ಕಬಿತೆಲು, ಇಂಚಿಪದ ತುಳು ಕಬಿತೆಲು - ಇಂಚ ಕೆಲವು ತುಳು ಕಬಿತೆಲೆನ ಕೋಪೆ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆತಿನ ಮೇರ್ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ತುಳು ಕತೆಕುಲು ಪನ್ಪಿ ಕತೆಕುಲೆನ ಕೋಪೆನ್ಲಾ, 'ಸೊರಗೆ' ಪನ್ಪುನ ಲೇಖನ ಸಂಕಲನೊನ್ಲ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕನಯ್ದೆರ್. ತುಳು ಬರವುಡು ಮೇರ್ ಏತ್ ಬಿರ್ಸನೋ ಆತೇ ಕನ್ನಡೊಡ್ಲಾ ದಿಂಜ ಬೂಕು ಲೆನ್ ಬರೆದ್ ಬೇಲೆ ಬೆಂದಿನಾರ್. ಕರಿನ ಇರ್ವತ್ತೈನ್ ವರ್ಸೊಡ್ದಿಂಚಿ ಆಕಾಶವಾಣಿಡ್ ತುಳುತ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಸಾಹಿತಿಲೆಗ್ ಪೊಲಬು ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ದ್, ತುಳುಟ್ಲಾ ಕತೆ, ಕಬಿತೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ನನಲಾತ್ ವಿಷಯ ವಿಶೇಷೊ ಉಂಡುಂದು ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ನಾರ್ ಡಾ. ಪೆರ್ಲದಾರ್.

ಕಾಲೊದ ಮಿತಿ ದೀದ್ ಬೂಕು ಬರೆದ್ ಕೊರೊಡುಂದು ಕೇಂಡೊನ್ನಗ ಬಾರಿ ಸಂತೋಸುಡು ಬರೆದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಆರೆಗ್ ಸೋಲ್ಮೊತ್‌ದ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೊಂದುಲ್ಲೆ. ಈ ಬೂಕುನು ಬೊಲ್ಪುಗು ಬರಿಯೆರೆ ಅನು ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಬೊಕ್ಕ ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯೆರೆಗ್‌ಲಾ ಸೊಲ್ಮೆಲು. ಈ ಬೂಕುನು ಪೊರ್ಲ್ ಪೊಲಿಗೆಡ್ ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ನ ಆಕೃತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್‌ದ ಶ್ರೀ ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶ್ ಬೊಕ್ಕ ಕೂಟೊದಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

೧೪ ಜನವರಿ ೨೦೧೨

ಲೇಖಕನ ಮದಿಪು

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪ್ರಾಕ್ತನ ಬೊಕ್ಕ ಇತಿಹಾಸ ಸೋದನೆ ಪಂಡಿಬೆಟ್ಟ್‌ಗೆ ನಂಕ್ ನೆನಪಾಪುನ ಪುದರುಲು ಪಂಡ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ಗಣಪತಿ ರಾವ್ ಐಗಳ್, ಕಡವ ಶಂಭು ಶರ್ಮಾ, ಬಿ.ಎ. ಸಾಲೆತ್ತೂರು, ಎಸ್.ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ ದುಂಬಾಯಿ ದುಂಬುಸಾಲ್‌ದ ಸಂಶೋಧಕೆರ್. ಅಕುಲೆನ ಒಟ್ಟುಗೇ ತೋಜ್ದ್ ಬರ್ಪುನ ನನಲಾತ್ ಪುದರುಲು ಪಂಡ ಕೇಶವ ಕುಡ್ವ, ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್, ಡಾ. ಕೆ.ವಿ. ರಮೇಶ್, ಡಾ. ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್, ಎಂ. ಮುಕುಂದ ಪ್ರಭು ದುಂಬಾಯಿ ರಡ್ಡನೇ ತರೆಮಾರ್‌ದ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಡಾ. ಪಾದೂರು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಪುದರ್ ದೆರ್ತ್ ತೋಜುನವು. ಆರ್ ಮಲ್ತಿನ ಬೇಲೆ ಗಾಂತ್ರೊಡುಲಾ ಗುಣಮಟ್ಟೊಡುಲಾ ಬಾರೀ ಮಲ್ಲವು.

ವಾ ಒಂಜಿ ಸೌಕರ್ಯೊಲಾ ದಾಂತಿನ ಕಾಲೊಡು ಆರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಾತ ಮೈಕ್ಕ್‌ಲಾ ಸಂಚಾರ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಇತಿಹಾಸೊ, ಜನಾಂಗೊಲು, ಬಾಸೆ, ನುಡಿಕಟ್ಟ್ ಕಟ್ಟಳೆಲು, ಜೀವನಕ್ರಮ ದುಂಬಾಯಿ ವೈಲಕ್ಷಣ್ಯೊಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಪಾಡ್ದನೊಲು, ಭೂತನೃತ್ಯ, ನಲಿಕೆ, ಕೋಲ, ಢಕ್ಕೆ ಬಲಿ, ರಂಗಪೂಜೆ, ನಾಗಮಂಡಲ, ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟೊ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಬಸದಿ, ಆಲಡೆ - ಇಂಚ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪರಪೋಕು ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಶೋಧದ ಮಾತ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ಬಚ್ಚೆಲ್‌ದಾಂತೆ ಬೆಂದೆರ್.

ಇಂಚಿ ಒರಿ ಪೆರಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊದ ಬಗ್ಗೆ 'ಮದಪ್ಪರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಮಾಲಿಕೆಡ್ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಪುನ ಒಂಜಿ ಅಪೂರ್ವ ಅವಕಾಶೊನು ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಗುರ್ಕಾರೆರಾಯಿನ ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ ಎಂಕ್ ಒದಗಾದ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಅಯಿಕ್ಕಾದ್ ಆರೆಗ್‌ಲಾ, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸರ್ವಸದಸ್ಯೆರೆಗ್‌ಲಾ ಎನ್ನ ಉಡಲ್‌ದಿಂಜಿ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಪುನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಜೋಕುಲು ಮಾಹಿತಿ ಕೊರ್ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಹಕಾರ ಕೊರ್ತೆರ್. ಅಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ಎನ್ನ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಈ ಪುಸ್ತಕ ಓದುನ ನಿಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ಎನ್ನ ಸೊಲ್ಮೆಲೆನ್ ಪಂಡೊಂದು ಉಂತುವೆ.

ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ

'ಭೂಮಿಗೀತ'
ಕುಂಜತ್ತಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು - 575 015

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆನ ಪಾತೆರೊ

'ತುಲುವೆ' ಪನ್ಪಿ ಸಬ್ದೊಗು ಮೆದುವಾಯಿನವು ಪನ್ಪಿ ಅರ್ತೊ ಉಂಡು. ಮೆತ್ತ ಮನಸ್‌ದ, ಮೆತ್ತ ಪಾತೆರೊದ ತುಲುವೆರ್ ಪುಟ್ಟುದು ಬಲತಿನ, ಪಾತೆರ ಕಲ್ತ್ ನರಮಾನಿಲಾದ್ ಬದ್‌ಕ್ ಕಟ್ಟೊನಿನ ತುಲುಮಣ್ಣ್‌ದ ಬಗೆಟ್ ಬಾರೀ ಮೋಕೆ ಅಬಿಮಾನೊಲೆನ್ ದೀವೊಂಡಿನಕುಲು. ತುಳುನಾಡ್ ತುಳುಭಾಷೆಗ್ ಬಾರೀ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಇತಿಹಾಸ ಉಂಡು. ಭಾರತೊದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕೊರಿಗೆಲಾ ಮಲ್ಲವೇ. ಮೂಡಾಯಿ ಗಟ್ಟೊ, ಪಡ್ಡಯಿ ಕಡಲ್, ತೆನ್ಕಾಯಿ ಬಡಕಾಯಿಲೆಡ್ ಪರಪುನ ನಿಲೆಕೆ ನೀರ್‌ದ ಸುದೆಕುಲೆ ನಡುಟು ಮೆರೆಪಿ ತುಲುವಪ್ಪೆನ ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಗೆದ ಮಟ್ಟೆಲ್‌ಡ್ ಕೊಡಿದ್, ಸಿರಿ ತುಲುನಾಡ್‌ದ ಈ ಪುಣ್ಯೊದ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಕಮ್ಮೆನೊನು ಅಕ್ಕಸದೊರ್ಮೆ ಪದ್‌ರಾಯಿನ ಅವೇತೋ ತುಡರ್‌ಲು ಇನಿ ಇತಿಹಾಸೊದ ಪನ್ನೆಲೆಡ್ ಸೇರ್‌ದ್ ಪೋತ. ಮುಲ್ಪ ಉದಿಪನ ಆದ್ ಊರುಗು, ನಾಡ್‌ಗ್ ಬೊಲ್ಪು ತೋಜಾದ್ ನಮ್ಮ ಕೀರ್ತಿನ್ ನಾಲ್ದಿಸೆಕ್ ಪದ್‌ರಾದ.

ಸಾರೊ ಎಸಲ್‌ದ ತಾಮರೆಂದ್ ಕಯ್ಯಾರದಾರ್ ಪುಗರಿನ ತುಲುಬಾಸೆದ ಎತ್ತರೊದ, ಬಿತ್ತರೊದ ಸಿರಿ ಸೊಗತ ಪೊರ್ಲು ತಿರ್ಲ್ ಉಪ್ಪುನ ಮೌಖಿಕ ಬೊಕ್ಕ ಲಿಖಿತ ಸಾಹಿತ್ಯೊನು ಕಲೆಪಾಡುನವು, ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನಪುನ, ತುಲುವ ಪರಸಿರಿ-ಪರಪೋಕುದ ಬಂಡಾರೊನು ನಮ್ಮ ಜೋಕ್ಲೆಗಾದ್ ಒರಿತೊನುನವು.. ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪ್ರದಾನ ಆಶಯೊ. ಅಂಚ ತುಲುಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕೊಡಿದ್, ತುಳುನಾಡ್, ತುಳುಬಾಸೆ – ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ತುಲುವೆರೆನ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುಗಾದ್ ಬೆಂದಿನ, ಊರು ಪರವೂರುಡು ಪೆರ್ಮೆದ ಸಾದನೆ, ಎಡ್ಡೆ ಕಜ್ಜೊಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ತುಲುವಪ್ಪೆನ ಅಭಿಮಾನೊದ ಕಿರೀಟೊಗು ಪೊಸ ದೇಕಿ ಕೊರಿನ ಹಿರಿಯಾಕ್ಲೆನ್ ನೆಂಪು

ಮಲ್ತೊನುನ ಅಕ್ಲೆ ಬದ್‌ಕ್‌ದ ಸಾದನೆದ ಪನ್ನೆಲೆನ್ ಪೊಸಕಾಲೊದ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಪೊಲಬು ಮಲ್ತ್ ಕೊರುದು ಉಮೇದ್ ಎಚ್ಚವುನ ಉದ್ದೇಸೊಡು ತುಳು ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸುರುತ್ತ ಗುರ್ಕಾರ್ರ್ ಆದಿತ್ತಿನ ವಿವೇಕ ರೈ ಕ್ಲೆನ ಅವದಿಡ್ ಸುರು ಆಯಿನ 'ಮದಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಮಾಲಿಕೆದ ಪ್ರಕಟನೆದ ಕಜ್ಜೊ ನಿಕಟಪೂರ್ವ ಗುರ್ಕಾರ್ರ್ ಆದಿತ್ತಿನ ಪಾಲ್ತಾಡಿದಾರೆನ ಅದಿಕಾರೊದ ಪೊರ್ತುಡು ಪೊಸ ಬೀಸೊಡು ನಡತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಆರೆನ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನೊಡು ತಯಾರ್ ಆಯಿನ ಈ ಬೂಕುನು ಬೊಲ್ಪುಗು ಕನಪಿನ ಯೋಗ ಎನ್ನ ಪಾಲ್‌ಗ್ ಒದಗ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ನಾಗಲೋಕಂದ್ ಪುದರಾದಿತ್ತಿನ ತುಳುನಾಡ್ದ ಪೆರ್ಮೆದ ಇತಿಹಾಸೊನು ನಾಡುನ, ಒಂಜಿ ಪ್ರಯತ್ನ 19ನೇ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯ ಭಾಗೊರ್ದು ಬೊಕ್ಕ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಡತ್‌ಂಡ್. ಸರಿಕಟ್ಟ್‌ದ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯ ಅವೊಡಾಂಡ, ತಿಕ್ಕಿ ಮಾಹಿತಿನ್ ದಾಖಲೆ ಮಲ್ತೊನುನ ಬೊಕ್ಕ ದೆತ್ತ್ ದೀಪುನ ಆಧುನಿಕವಾಯಿನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆವಡ್ ದಾಂತಿನ ಆ ಕಾಲೊಡು ತನ್ನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಆಸಕ್ತಿ, ತೆರಿಯೊನುನ ಕುತೂಹಲೊರ್ದಾತ್ರ ಎಡೇನ ಪ್ರಯತ್ನ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಯಾಣ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಡಾ। ಪಾದೂರು ಗುರುರಾಜ್ ಭಟ್ರ್. ತುಳುನಾಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಜನ ಬಲತೊಂದ್ ಬತ್ತಿ ಊರು, ತುಳುವೆರೆ ನಂಬೊಲಿಗೆ, ಕಟ್ಟ್‌ಕಟ್ಟಳೆ, ಅಕ್ಲೆ ನುಡಿ–ನಡಕೆದ ಕ್ರಮುಕುಲು, ಆಟಿರ್ದ್ ಪತ್ತನಾಜೆ ಮುಟ್ಟ ಅಕುಲು ಆಚರಿಸಾವುನ ಪರ್ಬೊಲು, ಪುಟ್ಟುರ್ದು ಸಾವು ಮುಟ್ಟದ ಆಚರಣೆಲು, ತುಳುವೆರೆ ಕಲಾಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೊಕ್ಕ ಸೌಂದರ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಆಯಿನ ತಾದಿಲು, ತುಳುವೆರ್ ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ದಿಂಚಿ ನಂಬೊಂದ್ ಬತ್ತಿನ ದೈವ ದೇವೆರೆ ನಿಲೆಕ್ಲೆನ ಬಗೆಟ್ ಆರ್ ದಿಂಜ ಸಂಸೋದನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ನಾಲೂರು ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ನೂದು ಜನೊಟು ಪಿಂದೊಂದು ಅವೆನ್ ಅರಿತ್ತ್‌ದ್ ಜನೊಕ್ಲೆ ದುಂಬು ದೀಯೆರ್. ಕಾಲಗರ್ಬೊಗು ಸೇರ್ದ್ ಪೋಯಿನ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಬಗೆಟ್ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಬೂಕುನು ಬರೆದ್ ಕೊರಿನ ಡಾ. ವಸಂತ ಕುಮಾರ್ ಪೆರ್ಲ ಮೆರೆಗ್, ಅಂಚನೇ ಒಪ್ಪೊಡು ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಆಕೃತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್‌ದ ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶೆರೆಗ್ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸೊಲ್ಮೆಲು.

ಜಾಗೆ: ಕುಡ್ಲ
೨೧-೨-೨೦೧೨

ಉಮಾನಾಥ ಎ. ಕೋಟ್ಯಾನ್
ಗುರ್ಕಾರ್ರ್
ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕೆ
ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್

೧

ಬಾಲ್ಯ-ಬರವು

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪ್ರಾಕ್ತನ ಬೊಕ್ಕ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧನೆಡ್ ಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಗೆತೊಂದಿನ ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ 1924ದ ಜೂನ್ 15ದಾನಿ ಉಡುಪಿ ಮುಟ್ಟದ ಪಾದೂರುಡು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ತಂತ್ರಿ ಬೊಕ್ಕ ರಾಧಮ್ಮ ದಂಪತಿಲೆನ ಆಜಿ ಜನ ಜೋಕ್ಲೆಡ್ (ಐನ್ ಆಣ್, ಒಂಜಿ ಪೊಣ್ಣು) ಆಕೇರಿದ ಮಗೆ ಆದ್ ಪುಟ್ಟಿಯೆರ್. ಆರ್ ಪಾದೂರುದ ಪಡುಮನೆ ತಂತ್ರಿಲೆನ ಕುಟುಮೊಗು ಸೇರಿನಾರ್. ಈ ಕುಟುಮೊದ ಮೂಡುಮನೆ, ನಡುಮನೆ ಪನ್ಪುನ ನನ ರಡ್ಡ್ ಎಗ್ಗ್ಲಾ ಉಲ್ಲ. ಇಂಬೆರೆನ ಕುಟುಮೊಗು ಸೇರಿನ ಎಲ್ಲೂರು, ಕಳತ್ತೂರು, ನಂದಿಕೂರು ದುಂಬಾಯಿ ಊರುಲೆನ ಆಸುಪಾಸ್‌ದ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ ತಂತ್ರವಿಧಿ ಬೊಕ್ಕ ಪೌರೋಹಿತ್ಯದ ಲೇಸ್‌ಲೆನ್ ಡಾ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಸಮ್ಮಂದದಕುಲು ಇತ್ತೆಲಾ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬರೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಆಕೇರಿದ ಮಗೆ ಆಯಿನೆಡ್ದಾವರೊ ಇಂಚಿ ಪಾರಂಪರಿಕ ವಿದ್ಯೆಲಾ ಅಂಚಿ ಆಧುನಿಕ ವಿದ್ಯೆಲಾದಾಂತೆ ಅಂಚನೇ ಒರಿಯುನ ಪ್ರಸಂಗ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆ ಕಾಲೊಡು ಸಮಾಜೊಡು ಅತ್‌ಲಾ ಬಡಪತ್ತ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚಿನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಆರೆನ್ ಪಾದೂರುಡ್ದ್ ಕಾರ್ಲಗ್ ಲೆತ್ತೊಂದು ಪೋದು ಸಾಲೆಗ್ ಸೇರ್ಸಾದ್ ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿ ಆಪುನ ಮುಟ್ಟಲಾ ಆಸರೆ ಕೊರಿನಾರ್ ಆರೆನ ತಮ್ಮಲೆ ಪೆರ್ವಾಜೆ ರಾಮ ಭಟ್ರ್. ತಮ್ಮಲೆನ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ನೆಂಪುಗಾದ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ 'ತಂತ್ರಿ' ಉಪನಾಮೊದ ಬದಲ್ 'ಭಟ್ಟ' ಉಪನಾಮ ದೀಯೊಂಡೆರ್.

1934–1942ದ ಅವಧಿಡ್ ಕಾರ್ಲದ ಬೋರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಡ್ ಕಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನಗ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಾಸೆದ ಬಗ್ಗೆ ಆರೆಗ್ ಹೆಚ್ಚ ಆಸಕ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಜೋಕ್ಲು ಆರೆಗ್ 'ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಟ್ರ್'ಂದೇ ಅಡ್ಡ ಪುದರ್ ದೀದಿತ್ತೆರ್. ಎಡ್ಡೆ ಗುರುಕ್ಕುಲು ತಿಕ್ಕುನವುಲಾ ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಂಚ ಬೋರ್ಡ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಡ್ ಆರೆಗ್ ಎಡ್ಡೆಡ್ಡೆ ಗುರುಕ್ಕುಲು ತಿಕ್ಕಿಯೆರ್. ಗುರುಕ್ಕುಲೆನ ಬೆರಿಸಾಯೊ, ಎಡ್ಡೆ ಸಹಪಾಠಿಲೆನ ಸಹವಾಸೊಡ್ದಾದ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮುಗಿಪ್ಪಿಯೆರ ಆರೆಗ್ ಅನುಕೂಲ ಆಂಡ್.

ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿ ಆಯಿಬೆಟ್ಟ್‌ಗೆ ಬಡಪತ್ತ್‌ಡ್ದಾದ್ ದುಂಬು ಓದಿಯರ ಸಾದ್ಯ ಆಯಿಜ್ಜಿ. ಒಂಜಿ ಮೈಟ್ ಓದೊಡು ಪನ್ಪುನ ಆಸೆ; ನನೊಂಜಿ ಮೈಟ್ ಬೆನಂದೆ ಬಂಜಿ ದಿಂಜಂದ್ ಪನ್ಪುನ ಸ್ಥಿತಿ. ಆಪಗ ರಡ್ಡನೇ ಜಾಗತಿಕ ಮಹಾಯುದ್ಧ ನಡತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬೊಂಬ್ಯಾ, ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಮದ್ರಾಸ್‌ಡ್ ರೈಲ್ವೇ ಇಲಾಖೆಡ್ ಗುಮಾಸ್ತೆ ಆದ್ ಸೇರ್‌ದ್ ಅಲ್ಪ ಶಿಕ್ಷಣ ದುಂಬರಿಪಾವುನ ಆಸೆ ಪುಟ್ಟ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಆತ್ ದೂರ ಕಡಪುಡಿಯರ ಭಟ್ರೆನ ಅಪ್ಪೆಗ್ ಮನಸ್ ಬತ್ತ್‌ಜ್ಜಿ. ಊರುಡೇ ದಾದಂಡಲ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಪು ಪಂಡೆರ್ ಆರ್. ಆಪಗ ಅತ್ತೂರುದ ಸಂತ ಲಾರೆನ್ಸ್ ಹೈಯರ್ ಎಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಾಲೆಡ್ ತಿಂಗೊಲುಗು 13 ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳೊಗು ಮೇಷ್ಟ್ರಾದ್ ಬೇಲೆಗ್ ಸೇರಿಯೆರ್. ಬೊಕ್ಕ 1943–44ದ ಅವಧಿಡ್ ಒರಿ ವೈದ್ಯೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಕಂಪೌಂಡರ್ ಆದ್ ಬೆನಿಯೆರ್. 1944–45ಡ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಗ್ರೇಡ್ ಶಿಕ್ಷಕ ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯೊಂಡೆರ್. ಆಪಗ ಕಲ್ಪಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಸಹಾಯ ಕೊರಿನಾರ್ ಕುಡ್ಲಡ್ ಹೋಟೆಲ್‌ಡ್ ಬೆನೊಂದಿತ್ತಿನ ಆರೆನ ಅಣ್ಣೆ. ತರಬೇತಿ ಮುಗಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ 1945–52 ಮುಟ್ಟ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಸ್ಟ್ರಾದ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತೆರ್. 1956 ಮುಟ್ಟ ಮೂಡಬೆದ್ರದ ಜೈನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಡ್ ಮಾಷ್ಟ್ರಾದ್ ಬೆಂದೆರ್. ಉಂದೆತ್ತ ಇಡೆಟ್ಟೇ ಖಾಸಗಿಯಾದ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ 1950ಡು ಮದರಾಸು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯೊದ ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯೇಟ್ ಪರೀಕ್ಷೆ, 1952ಡ್ ಬಿ.ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆ ಬೊಕ್ಕ 1956ಡು ವಾರಣಾಸಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯೊದ ಎಂ.ಎ. (ಇತಿಹಾಸ) ಪರೀಕ್ಷೆ ಪಾಸ್ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್.

1956ಡು ಉಡುಪಿದ ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆರಾದ್ ಬೇಲೆಗ್ ಸೇರಿಯೆರ್. ಸುರುಡ್ದ್‌ಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಶಿಕ್ಷಕೆ ಆದ್ ಪುದರ್ ಗೆತೊಂದಿನ ಆರೆಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆ ಆದ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಗೆತೊನಿಯರ ದಾಲ ಬಂಜ ಆಯಿಜ್ಜಿ. ಆ ಕಾಲೊಡು ಆರೆನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ ಆದಿತ್ತಿನ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆ ಕೆ.ಬಿ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರಾಯೆರ್ ಪಿಯೆಚ್.ಡಿ. ಪದವಿಗಾದ್ ಎಡ್ಡೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆಗ್ ಸಂಶೋಧನೆದ ಆಸಕ್ತಿ ಪುಟ್ಟಾಯೆರ್. ಪ್ರೊ. ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್‌ಲಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪಿಯರ ಬೆಂಬಲ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆಗ್ ಸಂಶೋಧನೆದ ರಂಗೊಗು ಜಪ್ಪಿಯರ ಮನಸ್ಸಾಂಡ್. ಒರ ಸುರುಮಲ್ತ್‌ಂಡ,

ಒವ್ವೇ ಬೇಲೆ ಆವಡ್ ಅವೆನ್ ಶ್ರದ್ಧೆಡ್ ಕೋಡಿ ಎತ್ತಾವುನ ಹಟ ಆರೆಗ್ ಜನ್ಮಜಾತವಾದ್ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಆರ್ ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಉಪನ್ಯಾಸಕೆ ಆದ್ ಪತ್ತೊಂಜಿ ವರ್ಸ ಬೆಂದೆರ್. 1967ಡ್ ಕಲ್ಯಾಣಪುರೊಡು ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಕಾಲೇಜ್ ತಾಪನೆ ಮಲ್ಪುನಗ ಪಾದ್ರಿನಕುಲು ಒರಿ ಎಡ್ಡೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲೆರೆನ್ ನಾಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಅವಕಾಶ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆಗ್ ಒದಗ್‌ದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇಂಚ ಔದ್ಯೋಗಿಕವಾದ್, ಒರಿ ಎಲಿಮೆಂಟ್ರಿ ಸಾಲೆದ ಮಾಷ್ಟ್ರಾದಿತ್ತಿನ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ತನ್ನ ಅಧ್ಯಯನಶೀಲತೆ ಬೊಕ್ಕ ಕಠಿಣ ಪರಿಶ್ರಮದ ಮುಕಾಂತರ ಒಂಜಿ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆಪುನ ಮುಟ್ಟ ಬುಲೆದ್ ಉಂತಿಯೆರ್. 1967 ಜೂನ್ 11ಗ್ ಕಲ್ಯಾಣಪುರೊದ ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆದ್ ಅಧಿಕಾರ ಗೆತೊಂದಿನ ಭಟ್ರ್, ನಿವೃತ್ತಿ ಆಪಿನೆಟ, ಪಂಡ 1976ದ ನವೆಂಬರ್ 29 ಮುಟ್ಟ ಆ ಕಾಲೇಜ್‌ನ್ ಪ್ರಗತಿ ಪಥೊಟ್ಟು ನಡಪಾವೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ವಾ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯೊಲಾ ದಾಂತಿನ ಜಾಗೆಡ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಕಾಲೇಜ್‌ನ್ ಆರ್ ಕಮ್ಮಿ ಅವಧಿಡ್ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯೊದ ಒಂಜಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಕಾಲೇಜ್ ಆದ್ ಬುಲೆಪ್ಪಾಯೆರ್.

ಈ ಗಂತ್‌ಡ್ (ಗುರಿ, ಉದ್ದೇಸೊ) ಆರ್ ಮೂಜಿ ಅಂಶೊಲೆನ್ ಗೇನೊಡು ದೀದಿತ್ತೆರ್ :

1. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯೊದ ಅಂಗಸಂಸ್ಥೆಯಾದ್ ಉಪ್ಪುನ ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣೊದ ಒಂಜಿ ಕಾಲೇಜ್ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆನ್ ಗಾಢವಾದ್, ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ್ ಮಲ್ತೊಂದು ಬರೊಡು;

2. ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಸೇರಿಬೊಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಜಾತಿ, ಮತ, ಧರ್ಮ, ಪಂಥ, ಪಂಗಡೊ ಉಪ್ಪುಜಿ. ಅಕುಲು 'ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಜೋಕುಲು' ಪನ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಕುಟುಮೊಗು ಸೇರುವೆರ್. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ದ ಉಲಾಯಿ ಕ್ಲಾಸ್‌ಡ್ ಕಲ್ಪುನೈಟ್, ಗ್ರಂಥಾಲಯೊಡು ಪೂರಕ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆಡ್, ಆಟದ ಬಯಲಡ್ ಆಟೊಡು, ಅತ್ತಂದೆ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಬೇಲೆಲೆಡ್ ಪೂರ್ಣವಾದ್ ಮುರ್ಕೊಡು;

3. ಸಂಶೋಧನೆದ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ಕಾಲೇಜ್ ಒಂತೆ ಆಂಡಲಾ ಬೆನೊಡು. ಉಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ-ಉತ್ತೇಜನ ಕೊರ್ಪುಂಡು; ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಪುದರ್ (ಇಮೇಜ್) ಜಾಸ್ತಿ ಆಪುಂಡು.

ಈ ಮೂಜಿ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿದ ಮುಕಾಂತರ ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಪುದರ್‌ನ್ ಬಜೀ ಕಮ್ಮಿ ಅವಧಿಡ್ ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತಿಯೆರ್. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಟ್ಟೊಡು ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್‌ಲಾ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

'ಗುರು' ಆಯಿನಾಯೆಗ್ ಬೇತೆನೇ ಆಯಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಬೋಡು ಪನ್ಪುನವು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ನಿಲುಮೆ. ಗುರು ಏಪೊಲಾ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತೊಂದು ಮನನ ಮಲ್ತೊಂದು ತನ್ನ ಜ್ಞಾನೊನು ಹೆಚ್ಚ ಮಲ್ತೊಂದು ಉಪ್ಪೊಡು. ಆ ಜ್ಞಾನೊನು

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಪಟ್ಪೊಡು. ಈ ರೀತಿಡ್ ಸಮಾಜ ಉನ್ನತ ಸ್ತರೊಕ್ಕು ಪೋಯರ ಆಯೆ ಪುಣೆರೊಡು. 'ಗುರು' ಪಂಡ ದುನ್ನೊಂದ್ ಅರ್ಥ. ಆಯೆ ಜ್ಞಾನೊಡು ದುನ್ನೊ ಆವೊಡು. ಅಪಗ ಆಯಗ್ ಸಮಾಜೊಡು ಎಡ್ಡೆ ಗೌರವ ತಿಕ್ಕುಂಡು; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ ಮಾನಾದಿಗೆ ತಿಕ್ಕುಂಡು.

ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆದ್ ರಡ್ಡ್ ಎಡ್ಡೆ ಗುಣ ಆರೆಡ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಆರ್ ಸರಳವಾದ್ ಇತ್ತೆರ್ ಅತ್ತಂದೆ ಏರ್ ಬೋಡಂಡಲಾ ಏತ್ ಪೊರ್ತುಗಾಂಡಲಾ ಆರೆನ್ ತೂವೊಲಿತ್ತ್ಂಡ್. ಪಾತೆರೊಲಿತ್ತ್ಂಡ್. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲೆರೆಗ್ 'ಡ್ರೆಸ್ ಕೋಡ್' ಉಂಡು. ಪ್ಯಾಂಟ್, ಕೋಟು, ಟೈ, ಬೂಟು ಪಾಡ್ಂಡ ಅಕುಲೆನ್ ಪತ್ತೆ ಮಲ್ಪಿಯರ ಸುಲಬ ಪನ್ಪುನ ಅಂಶೊಲಾ ಡ್ರೆಸ್‌ಕೋಡ್‌ದ ಪಿರವುಡು ಉಂಡು. ಆಂಡ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಏತ್ ಸರಳ ಪಂಡ ಏತೋ ಸರ್ತಿ ಆರ್ ಪ್ಯಾಂಟ್, ಟೈ, ಕೋಟು ಪಾಡ್ಂಡ ಬೂಟ್ ಪಾಡಂದೆ ಚಪ್ಪಲಿ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಕೋಟು ಪರಿದಿತ್ತ್‌ಡಲಾ ಅಂಚಿ ಗೇನ ಕೊರೊಂದಿಜ್ಯಾಂಡ್. ಛೇಂಬರ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕೋಟು ಗೆತ್ತ್‌ದ್ ಕುರ್ಚಿಡ್ ಪಾಡ್ಂಡ ಬಯ್ಯಮುಟ್ಟಲಾ ಅವು ಕುರ್ಚಿಡೇ ಉಪ್ಪೆದ್ಂಡ್. ಉಂದೆತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ .ಆಲೋಚನೆನೇ ಮಲ್ತೊಂದಿಜ್ಯಾಂಡ್. ಆರೆಗ್ ಏಪೊಲಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಲೋಚನೆ. ಆರೆನ ತೆನಸ್‌ಲಾ ದಿಂಜ ಸರಳ. 'ದಿನೊಟ್ಟು ಒಂಜಿ ಪೊರ್ತು ಮಾತ್ರ ಒಣಸ್ ಮಲ್ತ್ಂಡಲಾ ಸಮೃದ್ಧಿದ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪೊಡು'ಂದ್ ಆರ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆರ್ ಏರೆನಾಂಡಲಾ ನಂಬ್ಂಡ

'ಸ್ಟಡೀಸ್ ಇನ್ ತುಳುವ ಹಿಸ್ಟರಿ ಆ್ಯಂಡ್ ಕಲ್ಚರ್' ಗ್ರಂಥೊನು 1975ಡ್ ಬುಡುಗಡೆ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಡಾ. ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಪೂರ್ಣವಾದ್ ನಂಬೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಏರ್ಲಾ ಮೋಸ ಮಲ್ಪುಯೆರ್ಂದ್ ಆರೆಗ್ ನಂಬಿಕೆ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಉಂದೇತ್ಡಾದ್ ಕೆಲವೆರ್ ಆರೆಗ್ ಮೋಸ ಮಲ್ತಿನವುಲಾ ಉಂಡು.

ಪಾಠ ಮಲ್ಪುನವು ಒಂಜಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಂದ್ ಆರ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಇತಿಹಾಸ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಶೋಧನೆದ ವಿಚಾರವಾದ್ ಆರ್ ಪಾತೆರಿಯರ ಸುರುಮಲ್ತ್ಂಡ ಅವು ಒಂಜಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಅನುಭವ ಕೊರೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಆರೆನ್ ಮುಟ್ಟೊಡು ತೆರಿಯೊಂದಿನ ವಿದ್ವಾಂಸೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ತನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆದ (ತುಳುನಾಡ್‌ದ) ಚರಿತ್ರೆನ್ ಪೊಸ ಉಲನೋಟೊಡು ಪುನಸ್ಸಂಘಟನೆ ಮಲ್ಪುನ ಮಲ್ಲ ಬೇಲೆನ್ ಕೈಕ್ಕ್ ಗೆತೊಂದು 1959ಡ್ ಸುರುಮಲ್ತ್‌ದ್ 1968ಡ್ ಅವೆನ್ ಮುಗಿತೆರ್. ಈ ವಿಚಾರವಾದ್ ಪ್ರೌಢ ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆದ್ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯೊಡ್ದ್ ಪಿಯೆಚ್.ಡಿ. ಪದವಿ ಪಡೆಯೊಂಡೆರ್. ಪ್ರಾರ್‌ಡ್ದ್ ಸುರುಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 1600 ಮುಟ್ಟದ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ರಾಜಕೀಯ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚರಿತ್ರೆನ್ ಆರ್ ಅಧ್ಯಯನೊಗು ಆಯ್ಕೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್, ಒರಿ ಅಪ್ರತಿಮ ಸಾಹಿತಿಲಾ ಅಂದ್. ಚರಿತ್ರೆ ಆರೆನ ಅಧ್ಯಯನೊದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಆಂಡಲಾ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ಆರ್ ಬೆನ್ತೆರ್.

ಆರ್ ಬರೆತಿನ ಲೇಖನೊಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರ್ ಏಳ್ ನೂದೆಡ್ದ್‌ಲಾ ಹೆಚ್ಚಂದ್ ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಪುರಾತತ್ವ, ಚರಿತ್ರೆ, ನಾಣ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ಕಲೆ, ಲಿಪಿಶಾಸ್ತ್ರ ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇಂಚಿನ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಷಯೊಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಆರ್ ಕರ್ನಾಟಕೊಡು ಆ ಕಾಲೊಡು ಅಚ್ಚಿ ಆವೊಂದಿತ್ತಿನ ಮಾತ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಬರೆಯೆರ್. ಆರ್ ಕ್ಯಾಮೆರಾ ಪತ್ತೊಂದು ಸ್ವತಃ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ಗೆತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ತನ್ನ ಲೇಖನೊಗು ಆರೇ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಯಿನ ಛಾಯಾಚಿತ್ರೊನುಲಾ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

ಭಟ್ರೆನ ಚರ್ಯೆ

ಸುಮಾರ್ 30 ವರ್ಸೊಡ್ದು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿನ ಉಡುಪಿದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆ ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್ :

"ಕಪ್ಪು ಬಣ್ಣೊದ ಪ್ಯಾಂಟ್, ಕೋಟು, ಟೈ ಪಾಡ್ದ್ ತರೆಕ್ಕ್ ಎಣ್ಣೆ ಪೂಜ್‌ದ್ ಎಡ್ಡೆಡೆ ಬಗತಲೆ ಗೆತ್ತ್‌ದ್ ತರೆಕೂಜಲ್ ಬಾರ್‌ದ್, ಕಪ್ಪು ಫ್ರೇಮುದ ಕನ್ನಡಕ ಪಾಡೊಂದು ಕೈಟ್ ಒಂಜಿ ಬ್ಯಾಗ್ ಪತ್ತೊಂದು ಆರ್ ಬರ್ಪುನ ವೈಖರಿಯೇ ಬೇತೆ. ಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಕಾಂತಿ, ಮೋನೆಡ್ ತೇಜಸ್ಸ್, ನಡಕ್ಕೆಡ್ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಹುಮ್ಮಸ್ಸ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಪಾತೆರೊಡು ಸ್ಪಷ್ಟತೆ, ದೃಢತೆ ಬೊಕ್ಕ ಒಂಜಿ ಆಜ್ಞಾಕಾರಿ ಭಾವೊ ತೋಜೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್." ಈ ಚಿತ್ರೊ ಬಹುಶಃ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಬಾಹ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ್ ಪನ್ಪುಂಡು.

ಬಡವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ್ ತೂಂಡ ಭಟ್ರೆಗ್ ದಿಂಜ ಮರ್ಕ ಪುಟ್ಟೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಏತೊ ಸರ್ತಿ ಆರ್ ತನ್ನ ಕೈಡ್ದೇ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ ಕಾಲೇಜ್ ಫೀಸ್ ಕಟ್ಟೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒರಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒರ ಇಂಚನೇ ಪಾತೆರ್‍ನಗ, ಇಲ್ಲಲ್ ದಿಂಜ ಬಂಜ; ಕಾಲೇಜ್‍ಗ್ ಬರ್ಪುನವು ಬಾರೀ ಕಸ್ಟೊಡುಂದ್ ಪಂಡ್‍ನಗ ಭಟ್ರ್ ''ಬಂಜ ಇಜ್ಜಾಂದಿನವು ಏರೆಗ್? ಬಂಜ ಇತ್ತಿನಾಯೆನೇ ಪೆಟ್ಟ್ ತಿಂದ್‍ದ್ ಎಡ್ಡೆ ನರಮನಿ ಆಪಿನೆ. ಯಾನ್ ಎನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಕಟ್ಟಿನ ಪೂಮಾಲೆ ಮಾರ್‍ದ್ ಸಾಲೆ ಕಲ್ತಿನವು''ಂದ್ ಪಂಡೆರ್‍ಗೆ.

ತುಳುನಾಡ್‍ದ ವಾ ಕಾಲೇಜ್‍ಡ್‍ಲಾ ಇಜ್ಯಾಂದಿನ 'ಇಂಡಾಲಾಜಿಕಲ್ ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್' ಪನ್ಪಿನ ಸಂಘೊನು ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಕಾಲೇಜ್‍ಡ್ ಸ್ತಾಪನೆ ಮಲ್ತಿನ ಶ್ರೇಯಸ್ಸ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನವು.

ಆರ್ ಕಲ್ಲ್ ತೂಯಿನಲ್ಪ ಉಂತಿಯೆರ್. ತುಳುವೆರ್ ತುಂಬ್‍ದ್ ಕನತಿನ, ಕೆತ್ತ್‍ದಿನ ಮೂರ್ತಿಲೆಗಾದ್ ಕಲ್ಲ್‍ಮುಳ್ಳು ತೊರಿತ್ತ್‍ದ್, ಗಂಡಿ ದಾಂಟ್‍ದ್, ಬರೆ ಕಡತ್ತ್‍ದ್ ಕಡಲ್‍ದ ಕರೇಡ್ದ್ ಘಟ್ಟದ ಬರಿಮುಟ್ಟ ನಡತ್ತೆರ್. ಬಂಡಿ, ನೇಮ, ಕೋಲ, ತಂಬಿಲ ಆಪಿನಲ್ಪ ಉಂತಿಯೆರ್. ಆಂಕ-ಆಯನೊ ತೂಯೆರ್. ಭೂತಕೊಟ್ಯ, ದೇವಸ್ಥಾನ, ಜಿನಾಲಯ, ಬಸದಿ, ಚೈತ್ಯಾಲಯ ಪೊಗ್ಗಿಯೆರ್.

ತಿರ್ಗಾಟೊದ ದುತ್ತೈತ

ಬೊಲ್ದು ಮುಂಡು, ತೆಲ್ಪುದ ಜುಬ್ಬ, ಪುಗೆಲ್‍ಡ್ ಒಂಜಿ ಚಿರಾವು, ಚಿರಾವುದ ಉಲಾಯಿ ಅಗತ್ಯ ಬೂರ್‍ಂಡ (ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಂಟಪೊಗು ಬೊಕ್ಕ ಗುಂಡೊದ ಉಲಾಯಿ ಪೋವೊಡಾಂಡ) ಪವಿತ್ರ ಆಯರ-ಶುದ್ಧ ಆಯರ ಮೀದ್ ತುತ್ತುನ ಪಟ್ಟೆ ಮಡಿ, ಒಂಜಿ ಕ್ಯಾಮೆರಾ... ಇಂಚ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆನೇ ಆರೆನ ಬದ್ಕ್ ಆದ್ ಪೋಂಡು.

''ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಮುಂಡುದ ತಿರ್ತ ಚುಂಗುನು ಕೈಟ್ ಪತ್ತೊಂದು, ದಪ್ಪ ಕನ್ನಡಕ ಪಾಡೊಂದು ಅಮಸರೊಡು ಸರಸರ ನಡತೊಂದು ಪೋಪುನ್ಯೆನ್ ತೂಪುನವೇ ಒಂಜಿ ಪೊರ್ಲು''ಂದು ಪ್ರೊ. ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್ ಒಂಜಿ ಮೈಟ್ ಬರೆತ್ತೆರ್.

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಎಂ.ಜಿ.ಎಂ. ಕಾಲೇಜ್‍ಡ್ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆರಾದ್ ಇತ್ತಿನವು ರಡ್ಡ್ ವರ್ಸೊ ಆಂಡಲಾ ಕಾಲೇಜ್‍ಗೊಂಜಿ ಪ್ರಾಚ್ಯವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಮಲ್ತಿನವು ಇತಿಹಾಸೊದ ಬಗ್ಗೆ ಆರೆಗುಪ್ಪುನ ಆಸಕ್ತಿನ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾವುಂಡು. ಆರ್ ಊರೊರ್ಮೆ ಸಂಚಾರ ಮಲ್ಪುನಗ ತಿಕ್ಕಿನ ಅವಶೇಷೊಲೆನ್, ದರಿತ್ತಿನ ಮೂರ್ತಿ ಶಿಲ್ಪೊಲೆನ್, ಅನಾಥವಾದಿತ್ತಿನ ಶಿಲಾಶಿಲ್ಪೊಲೆನ್, ನೀರ್‍ಡ್ ಮುರ್ಕಾದಿತ್ತಿನ ದಾರುಶಿಲ್ಪೊಲೆನ್ ತುಂಬ್‍ದ್ ಕಾಲೇಜ್‍ಗ್ ಕನತ್ತ್‍ದ್ ಒಂಜಿ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ ಮಲ್ತ್‍ದೇ ಬುಡಿಯೆರ್.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ತರಗತಿಡ್ ಪೊಕ್ಕಡೆ ಕುಲ್ಲಿಯರ ಬಲ್ಲಿ; ಒವ್ವಾಂಡಲಾ ಕ್ಲಾಸ್ ನಡಪೊಡು; ಕ್ಲಾಸ್ ಇಜ್ಜೆಂದಾಂಡ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪುನವು ಆರ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆದುಪ್ಪುನಗ ಮಲ್ತಿನ ಸಿದ್ಧಾಂತೊ. ಏರಾಂಡಲಾ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆರ್ ರಜೆಟ್ಟ್ ಇತ್ತ್‍ಂಡ ಆ ಕ್ಲಾಸ್‍ಗ್ ಪೋದು ಭಟ್ರ್ ಇತಿಹಾಸದ ಪಾಠ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್‍ಗೆ. ಭಟ್ರೆನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿ

ಆದಿತ್ತಿನ ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಎಸ್. ಕೆದ್ಲಾಯೆರ್ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್ : "ಆರ್ ಸಿಲೆಬಸ್, ಜೋಕ್ಲೆನ ಮಾನಸಿಕ ಮಟ್ಟ ಒವೆನ್ಲಾ ತೂವೊಂದಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಒರ ಪಿಯುಸಿ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗ್ ವಿಲ್‌ಡ್ಯೂರಾಂಟ್‌ನ ಮಾಮಲ್ಲ ಗ್ರಂಥ ಪತ್ತೊಂದು ಪೋದು ಪಾಠ ಮಲ್ತೆರ್! ಕ್ಲಾಸ್ ಆಯಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಗಂಟೆ ಆಯಿನವು ಆರೆಗ್ ಕೇಂಡ್‌ಜ್ಜಿ. ಬೊಕ್ಕದ ಕ್ಲಾಸ್ ಗೆತೊನೊಡಾಯಿನ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ದ ಪಿದಾಯಿ ಪಾಕೊ ಪೊರ್ತು ಕಾತೆರ್! ಇಂಚಿನ ದೃಶ್ಯ ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಅಪಗಪಗ ಎದುರಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಒರ ಯಾನ್ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಮಲ್ತೆ. ಮುಕ್ಕಾಲ್ ಗಂಟೆಡ್ ಪಾಠ ಮುಗಿತ್ತ್‌ದ್ ಪಿದಾಯಿ ಬತ್ತೆ. ಕ್ಲಾಸ್ ಬೇಗ ಬುಡಿನೈಕ್ ಭಟ್ರ್ (ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲೆರ್) ಎನನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಜೋರು ಮಲ್ತೆರ್. ಅವು ಸ್ಪೆಶಲ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಂದ್ ಯಾನ್ ಪಂಡೆ. ಕ್ಲಾಸ್ ಸ್ಪೆಶಲ್ ಉಪ್ಪಡ್, ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಉಪ್ಪಡ್; ಒಂಜಿ ಗಂಟೆ ಪಾಠ ಮಲ್ಪೊಡೇಂದ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲೆರ್ ಎನನ್ ನೆರ್‌ದ್ ಬುಡಿಯೆರ್!"

ಈ ಪ್ರಸಂಗೊಡು ಕೆ.ಎಸ್. ಕೆದ್ಲಾಯೆರ್ ಒತ್ತು ಕೊರ್ಪುನವು ಒಯಿಕ್ಕ್ ಪಂಡ, ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆಗ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಡ ಉಪ್ಪುನ ಮೋಕೆ; ಪಾಠ ಪ್ರವಚನೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಶ್ರದ್ಧೆ; ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಏಳಿಗೆದ ಮಿತ್ತ್ ಉಪ್ಪುನ ಬದ್ಧತೆ. ಕರ್ತವ್ಯೊಗು ಚ್ಯುತಿ ಬರಿಯರ ಬಲ್ಲಿ; ಶ್ರದ್ಧೆಡ್ ಬೇನೊಡು ಪನ್ಪುನ ತತ್ವೊನು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆಡ್ದ್ ಕಲ್ಪೊಡುಂದು ಕೆದ್ಲಾಯೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡೊಡು ಬರೆತಿನ ಪ್ರೌಢ ಪ್ರಬಂಧೊಲು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ, ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾನಾದಿಗೆನ್ ಪಡೆದ್‌ಂಡ್. ಆರೆನ ಸುರೂತ್ತ ಪುಸ್ತಕೊ 'ತುಳುನಾಡು'ಗ್ 1965ಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರೊದ 'ದೇವರಾಜ ಬಹದ್ದೂರ್' ಪ್ರಶಸ್ತಿ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. ಆರೆನ ನನೊಂಜಿ ಪುಸ್ತಕೊ 'ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಚೀನತೆಗಳು' (Antiquities of South Kanara) ಜಾಗತಿಕ ಮಟ್ಟೊಡು ಮಾನಾದಿಗೆ ಪಡೆಯಿಂಡ್. ಆರೆಗ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಅನುದಾನ ಆಯೋಗೊಡ್ದು ಪಾಕೊ ಸರ್ತಿ ಎಡ್ಡೆ ವಿದ್ವಾಂಸೆ ಪನ್ಪುನ ಗೌರವ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನ ವಸ್ತು ಶೋಧನಾ ಇಲಾಖೆದ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯೆರಾದ್ ಬೇಲೆ ಮಲ್ತಿನ ಕೀರ್ತಿಲಾ ಆರೆಗುಂಡು.

ಡಾ. ಭಟ್ರೆನ 15 ವರ್ಸೊದ ಸಂಶೋಧನೆ, ಕ್ಷೇತ್ರಕಾರ್ಯ ಬೊಕ್ಕ ಬಂಜೊದ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆದ ಫಲವಾದ್ ಮೂಡ್ದ್‌ಬತ್ತಿನ ಮಲ್ಲ ಗ್ರಂಥ 'ತುಳುವರ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಧ್ಯಯನ'. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉಡುಪಿ, ಕಾಸರಗೋಡು ಅತ್ತಂದೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆದ ಕೆಲಮೈತ್ತ (ತುಳುನಾಡ್‌ದ) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಇತಿಹಾಸೊ ಬೊಕ್ಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪುಟ್ಟು-ಬುಲವಣಿಗೆದ ಸಮಗ್ರ ವಿವರ ಕೊರ್ಪುನ ಈ ಕೃತಿ, 14 ಅಧ್ಯಾಯೊಲೆಡ್ ಈ ಜಾಗೆದ ರಾಜಕೀಯೊ, ಇತಿಹಾಸ, ಧರ್ಮ, ಕಲೆ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ದುಂಬಾಯಿ ವಿಷಯೊಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ವಿಸ್ತೃತ ವಿವರಣೆ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಸಮಾಜ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಮತೊಕ್ಕುಲು, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆ ಬೊಕ್ಕ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ ವಿಗ್ರಹೊಲು, ರಾಜ್ಯಪದ್ಧತಿ, ನಾಣ್ಯೊಲು, ಸ್ಥಳವರ್ಣನೆ, ಪ್ರವಾಸಿಲೆಗ್ ಸೂಚನೆ-ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ವಿಷಯೊಲೆನ ಈ ವಿದ್ವತ್ಪೂರ್ಣ ಕೃತಿಟ್ ಸುಮಾರ್ 1500 ದಾತ್

ಛಾಯಾಚಿತ್ರೊಲು ಉಲ್ಲ.

ಡಾ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಬೇಲೆಡ್ ಮುರ್ಕುಂಡ ಪಿದಾಯಿದ ಎಚ್ಚರ ಉಪ್ಪಂದ್. ಆರೆಗ್ ತಾನ್ ವಹಿಸೊಂದಿನ ಬೇಲೆ ಮಲ್ಲವು. ಆಂಡ ಆತೇ ವಾತ್ಸಲ್ಯಮಯಿ ಬೊಕ್ಕ ಕುಟುಂಬಪ್ರೇಮಿ. ಮೆಗ್ಗಿ ಪಲೆನಾಕ್ಲೆಗ್ ದಿಂಜ ಸಹಾಯ ಮಲ್ತೆರ್ ಪನ್ಪುನವುಲಾ ಆರೆನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊನು ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತುನ ಸಂಗತಿ.

ಸಂಶೋಧಕೆರಾದ್ ಆರ್ ಸತ್ಯ ಪನಿಯರ ಏಪೊಲಾ ದುಂಬು-ಪಿರವು ತೂಯಿನಾರತ್ತ್. ಕಾಪುದ 'ಬಾರಿ ದೇವಸ್ಥಾನ'ಂದ್ ಲೆಪ್ಪುನ ಪರದೇವಸ್ಥಾನೊ ದುಂಬು ಬೌದ್ಧಾಲಯ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್'ಂದ್ ಭಟ್ರ್ 'ಆ್ಯಂಟಿಕ್ವಿಟೀಸ್ ಆಫ್ ಸೌತ್ ಕೆನರಾ' ಗ್ರಂಥೊಡು ಸಾಧಾರವಾದ್ ನಮೂದ್ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. 'ಬಾರಿ' ಪನ್ಪುನವು ವ್ಯಾಪಾರಿ ಶಬ್ದದ ತದ್ಭವೊ (ಬ್ಯಾರಿ ಪನ್ಪುನವುಲಾ ವ್ಯಾಪಾರ > ಬೇರ ಪನ್ಪುನೆತ್ತ ತದ್ಭವೊ). ಮುಲ್ಪ 'ಮೂಲೂರು' (ಮೂಲಪುರ) ಪನ್ಪುನ ಪುದರ್ ಬರಿಯೆರ ಈ ಬೌದ್ಧಾಲಯ ಕಾರಣೊಂದ್‌ಲಾ ಆರ್ ವಾದ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬಾರಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಮೂಲಬಿಂಬೊನು ಇತ್ತೆ ವಾಸುದೇವ ದೇವೆರ್'ಂದ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

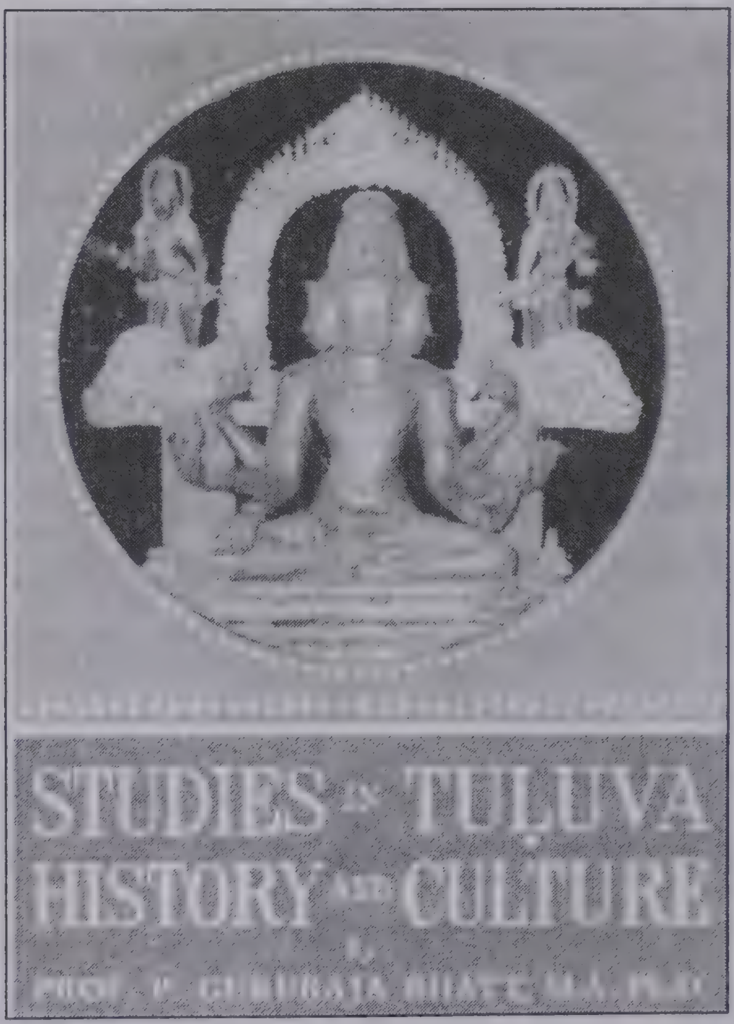

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆದ ಗ್ರಂಥೊ
'ಸ್ಟಡೀಸ್ ಇನ್ ತುಳುವ ಹಿಸ್ಟರಿ ಆ್ಯಂಡ್ ಕಲ್ಚರ್'.

ಒಡ್ಡಿದ (ಉಡುಪಿ) ಅನಂತೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನೊ ಒಂಜಿ ಶಿವ ದೇವಸ್ಥಾನೊ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ದರ್ಶನ ಮಲ್ಪಿಯೆರ ಪೋಯಿನಕುಲು ಅನಂತೇಶ್ವರನ ದರ್ಶನ ಮಲ್ತ್‌ಜ್ಜಂಡ ಅಕುಲೆನ ಕ್ಷೇತ್ರದರ್ಶನ ಅಪೂರ್ಣ ಪನ್ಪುನ ಪರಪೋಕುದ ನಂಬೊಲಿಗೆ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಉಂಡು. ಒಡ್ಡಿದ ಮೂಲನಿವಾಸಿ ಅಧಿನಾಯಕೆ ದೇವೆರ್ ಶಿವೆ ಪನ್ಪುನವು ಈ ಪಾತೆರೊದ ಮೂಲತತ್ವೊ. 'ಶಿವಳ್ಳಿ' (ಶಿವ+ಹಳ್ಳಿ) ಪನ್ಪುನ ಪುದರ್‌ಲಾ ಶೈವ ತತ್ತ್ವ ಬೊಕ್ಕ ಶಿವದೇವೆರೆನ ಮಹತ್ವೊನು ಪನ್ಪುಂಡು. ಮಾತ ಶಿವ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಗರ್ಭಗೃಹದ ಎದುರು ನಂದಿವಿಗ್ರಹ ಉಪ್ಪುಲೆಕ ಒಡ್ಡಿದ ಅನಂತೇಶ್ವರನ ಎದುರುಲಾ ಒಂಜಿ ನಂದಿ ವಿಗ್ರಹೊ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಏರೋ ಅಯಿನ್ ಗೆತ್ತ್ ಬುಡಿಯೆರ್! ಆಂಡ ಅಯಿಕ್ಕ್ ದುಂಬು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಅಲ್ಪದ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ಗೆತ್ತಿನೆಡ್ಡಾವರೊ ನಂದಿಲಾ ಉಪ್ಪುನ ಶಿವದೇವೆರ್ ಛಾಯಾಚಿತ್ರೊಡು ಭದ್ರವಾದುಲ್ಲೆರ್! 'ಸ್ಟಡೀಸ್ ಇನ್ ತುಳುವ ಹಿಸ್ಟರಿ ಆ್ಯಂಡ್ ಕಲ್ಚರ್' ಗ್ರಂಥೊಡು ಆ ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್.

ಒಂಜಿ ಶಿವ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ಅಲ್ಪದ ಗರ್ಭಗೃಹತ್ತ ಉಲಾಯಿ ಉಪ್ಪುನ ಲಿಂಗ ಪೊರ್ತುಗೊಂಜಿ ಬಣ್ಣೊಡು ಮೆನ್ಕುಂಡು ಪನ್ಪುನ ಮಹಿಮಾತಿಶಯ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಬಾಯಿಗ್ ಪರೆಡ್ದ್‌ದ್ ಕಾರಣಿಕೊಗು ಕಾರಣವಾದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಕಾರಣಿಕ ಬೋಡು; ಅಯಿಟ್ಟ್ ರಡ್ಡ್ ಪಾತೆರೊ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ಅಯಿಕ್ಕ್ ಒಂಜಿ ಕಾರಣೊ ಬೋಡೇ! ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ತಂತ್ರಿ ಮನೆತನತ್ತಾರ್ (ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ವಾಸ್ತುಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಚಾರೊಡು ಅಧಿಕೃತತೆ ಪಡೆಯಿನಕುಲು). ಅಂಚಾದ್ ಆರ್ ಸತ್ಯ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಆಕ್ಷೇಪ ಮಲ್ಪುನಕುಲು ಏರ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ! ಪೊರ್ತುಗೊಂಜಿ ಬಣ್ಣೊಡು ಆ ಶಿವಲಿಂಗ ಮೆನ್ಕುನವು ದಾಯೆಂದ್‌ಂಡ ಆ ಶಿಲಾಶಿವಲಿಂಗೊಗು ಕಂಚ್‌ದ ಕವಚೊನು ಸ್ಥಿರ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಈ ಪೊಸ ಮಾಹಿತಿ ಒಂಜಿ ಸತ್ಯೊ. ಅಯಿಡ್ದಾದ್ ಕಾರಣಿಕೊಗು ದಾಲ ಕುಂದು ಇಜ್ಜಿ. ಜನೊಕುಲೆನ ನಂಬೊಲಿಗೆಗ್ ಅಡ್ಡಿ ಆಪುನ ವಿಷಯೊಲಾ ಇಜ್ಜಿ.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜನಾಂಗೊಲೆನ್ ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪಿಂದರಿಕೆಡ್ ಆರ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಲ್ತಿನ ಕ್ರಮೊ ಎಡ್ಡೆ ಉಂಡು : ಮೀನ್ ಪತ್ತುನ, ಬೋಂಟೆ ಮಲ್ಪುನ ವರ್ಗದಕುಲು ಸುರೂಟು ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಿಲೆ ಆಯೆರ್; ಮೊಗೇರೆರ್ ಮೀನ್ ಪತ್ತುನ ಬೇಲೆಡ್‌ಲಾ, ಬಿರುವೆರ್ ಬೋಂಟೆಡ್‌ಲಾ (ಕಾಲಾನುಕ್ರಮೊಟ್ಟು ಅಯಿಕ್ಕ್ ಅನುಸರಿತಿನ ಮೂರ್ತೆಡ್‌ಲಾ) ನಿಲೆ ಆಯೆರ್. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬತ್ತಿನ ನಾಡವೆರ್ (ಬಂಟೆರ್) ಬೆನ್ನಿ ಸಾಗೊಳಿಡ್ (ಕೃಷಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ) ನಿಲೆ ಆಯೆರ್. ('ನಾಡವೆರ್' ಪನ್ಪುನ ಪುದರ್‌ಡೇ ಅಕುಲು ನಾಡ್‌ಡ್–ಊರುಡು–ನಿಲೆಯಾದ್ ಬೆನ್ನಿಡ್ ತೊಡಗಿಯೆರ್ ಪನ್ಪುನ ಅರ್ಥ ಉಂಡು). ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮೈಡ್ದ್–ತಾಳಗುಂದ ಬೊಕ್ಕ ಕುಪ್ಪತ್ತೂರು ಅಗ್ರಹಾರೊಡ್ದು–ಬ್ರಾಣೆರ್ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತೆರ್. ಅಲ್ಪದ ಶಾಸನೊಲೆಡ್ ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಆಧಾರ ತಿಕ್ಕುಂಡು. ಅತ್ತಂದೆ ಮಧ್ಯಕಾಲೊದ ಇತಿಹಾಸೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಆಲೂಪೆರ್ ಚಾಲುಕ್ಯ ಬೊಕ್ಕ

ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟೆರೆನ ಸಾಮಂತೆರಾದ್ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರೊ ಅಂಚಿಡ್ದ್ ಈ ಮೈಕ್ಕ್ ಸಂಪರ್ಕೊಲಾ ಒದಗ್‌ದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಉಂದೆನ್ ಸಾಧಾರವಾದ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಬರೆತ್ತೆರ್.

ಅಳಿಯಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್ ಕ್ರಮೊ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಮಾತ್ರ ಬಳಕೆಡ್ ಇತ್ತಿನವು ಅತ್ತ್, ಮಧ್ಯಕಾಲೀನ ಭಾರತೊಡು ಘಟ್ಟದ ಮಿತ್ತ್‌ಲಾ ಕೆಲವು ಜಾತಿಲೆಡ್ ಈ ಕ್ರಮೊ ಇತ್ತ್ಂಡ್‌ಂದ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಸಾಧಾರವಾದ್ ತೆರಿಪಾದೆರ್. ತಳಂಗೆರೆ ಶಾಸನೊಡು, ಅಳಿಯಸಂತಾನ ಪದ್ಧತಿದ ಉಲ್ಲೇಖ ಉಂಡುಂದು ಆರ್ ನಾಡ್‌ಪತ್ಯೆರ್. ಸುಮಾರ್ 12ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಈ ಪದ್ಧತಿ ಇತ್ತ್ಂಡ್; ಮಲ್ಲ ಜೆಮ್ಮಿದ ಜೈನೆರೆಡ ಉಂದು ಸುರೂಕು ತೋಜ್‌ದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್‌ಂದ್ ಆರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಳಿಯಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್‌ಡ್ ತಮ್ಮಲೆಗ್ ಉಪ್ಪುನ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯೊನು ಕೆಲವು ಆಚರಣೆ ವಿಧಿವಿಧಾನೊಲೆನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ತೂವೊಲಿ : ಅಯಿಟ್ಟ್‌ಲಾ ಘಟ್ಟದ ಮಿತ್ತ್ ತಿರ್ತ ಜಾತಿದ ವಡ್ಡ, ಕುರುಬ, ಬೇಡ, ಡೊಂಬ, ಮಾದಿಗ, ಮನ್ಸೆ ಇಂಚಿನ ಜಾತಿಲೆಡ್ ಉಚ್ಚ್ಯೊ ಆಚರಣೆದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಉಂದು ತೋಜ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. 'ಬಳಿ' (ಬರಿ) ಅತ್ತ್ಂಡ ಕುಟುಮೊದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಉಂದು ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜುಂಡುಂದುಲಾ ಆರ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಇಂಚಿನ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಆರೆನ ಉಲನೋಟದ ಸಂಶೋಧನೆಗ್ ಒಂಜಿ ಮಾದರಿಲಾ ಅಂದ್.

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಮಲ್ಲ ದೈವಭಕ್ತೆ. ದಿನೊಲಾ ಕಾಂಡೆ ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆ ದೇವೆರ್ನ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಸಂಶೋಧನೆಡ್, ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯೊಡು ಸಕಾಯ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಆರೆನ ಶಿಷ್ಯೆ ಪ್ರೊ. ವಿಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಡಿ'ಸೋಜೆರೆಗ್ ಉಂದೊಂಜಿ ಚೋದ್ಯವಾದ್ ಪೋಂಡ್. ಕೆಲವು ಸರ್ತಿ ದೂರದ ಹಳ್ಳಿಲೆಗ್ ಪೋವೊಡಾಂಡ ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ 6 ಗಂಟೆಗೇ ಪಿದಾಡೊಡಿತ್ತ್ಂಡ್. ಅಪಗ ಆರ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುನವು ಏಪ? ಮೋನೆಡ್ ನಾಮೊಲಾ ತೋಜುಂಡು.

ವಿಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಡಿ'ಸೋಜೆರ್ ಒರ ಕೇಂಡೆರ್‌ಗೆ : "ಈರ್ ದಿನೊಲಾ ಕಾಂಡೆ ಸುಮಾರ್ ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆ ಪೂಜೆಡ್ ಕರಿಪ್ಪರ್. ಪುಲ್ಯಕಾಂಡೆ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ಪಿದಾಡ್ನಗ ಏಪ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವರ್?"

ಭಟ್ರ್ ತೆಲಿತ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ : "ಅಯಿಟ್ಟ್ ಚೋದ್ಯ ಎಂಚಿನ ಉಂಡು? ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆ ದುಂಬು ಲಕ್ಕ್ಂಡ ಆಂಡ್!"

ಒವ್ವೊ ಸಂಶೋಧನೆ, ಲೇಖನ ಬರೆಪುನೇಂದ್ ದುಂಬುದ ರಾತ್ರೆ ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟ ನಿದ್ರೆ ಕಜೆರ್‌ದ್ ಬೆನ್ಪುನ ಭಟ್ರ್, ನಾಲ್ ಗಂಟೆಗ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆಜಿ ಗಂಟೆಗ್ ಪ್ರಯಾಣ ಮಲ್ಪಿಯರ ಸಿದ್ಧ ಆಪೆದಿತ್ತೆರ್. ಓಲೋ ಹಳ್ಳಿ ಮೂಲೆಡ್ ಒಂಜಿ ಅಪರೂಪೊದ ಶಾಸನ ಉಂಡೊಂದಾಂಡ ಆರೆಗ್ ಬಚ್ಚೆಲ್‌ಲಾ ಇಜ್ಜಿ ನಿದ್ರೆಲಾ ಬೂರಂದ್; ಆ ನಮುನೆ ಬೆನೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ವಿಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಡಿ'ಸೋಜೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಆಂಡ ಆರೆನ ಕಾಸ್ ಪಣವು ಲೆಕ್ಕಪತ್ರದ ವ್ಯವಹಾರೊ ಮಾತ್ರ ಪೊಕ್ಕಡೆ. ಆ ಮೈಟ್ಟ್

ಆರ್ ಆಲೋಚನನೇ ಮಲ್ತೊಂದಿಜ್ಜಾಂಡ್. ಅಯಿಡ್ದಾದ್ ಆರ್ ಸೋತೆರ್‌ಂದ್‌ಲಾ ಸೋಜೆರ್ ಸೇರ್ಸಾಪೆರ್. "ಆಂಡ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪುನ ಕ್ರಮೊನು, ಬೆನ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಶ್ರದ್ಧೆನ್ ಎಂಕ್ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಆರ್. ಆರೆನ್ ತೂದು ಉಂದೆನ್ ಕಲ್ಪೊಡು."

ಶಿರಿಯಾರ ಗ್ರಾಮೊಡು ಒಂಜಿ ಪಡಿಲ್‌ಬೂರಿನ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನ ಉಂಡು; ಮುಟ್ಪೊಡೇ ಒಂಜಿ ನಾಗಬನೊಲಾ ಉಂಡು. ಉಂದೆತ್ತ ಚರಿತ್ರೆನ್ ನಾಡ್‌ಪತ್ತ್‌ಲೇಂದ್ ಭಟ್ರೆಗ್ ಏರೋ ತೆರಿಪ್ಪಾಯೆರ್. ಸರಿ ಪಿದಾಡಿಯೆರ್. ಕಾಡ್‌ದ ಉಲಯಿ ಮೂಜಿ ನಾಲ್ ಕಿ.ಮೀ. ನಡತ್ತ್‌ದ್ ಪೋಯಿಬೊಕ್ಕ ಜರಿದ್ ಬೂರ್ದಿನ ದೇವಸ್ಥಾನ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಬೋಡಿತ್ತಿನ ಮಾಹಿತಿಲಾ ಗೆತೊಂಡೆರ್. ಮುಟ್ಪೊಡೇ ನಾಗಬನೊಲಾ ತೂಯೆರ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಆಂಡ ನಾಗಮಂಡಲೊದ ಶಿಲ್ಪ ಉಪ್ಪುನ ರಡ್ಡ್ ಅಡಿ ಅಗಲ, ಮೂಜಿ ಅಡಿ ಎತ್ತರೊದ ಕಲ್ಲ್ ಮಾತ್ರ ತಿಕ್ಕ್‌ಜಿ. ಭಟ್ರೆಗ್ ಬಾರೀ ನಿರಾಸೆ ಆಂಡ್. ಮೊಕುಲು ಪೋಯಿನ ವರ್ತಮಾನ ತೆರಿದ್ ಊರುದ ಪತ್ತಿರ್ವೊ ಜನ ಅಲ್ಪ ಸೇರಿಯೆರ್. "ಕಲ್ಲ್ ದುಂಬು ಇತ್ತ್ಂಡ್‌ಂದ್ ಪೆರಿಯಾಕುಲ್ಲ ಪನ್ಪುನವು ಕೇಂಡ್‌ದೊ. ಆಂಡ ಇತ್ತೆ ಓಲುಂಡುಂದು ಗೊತ್ತಿಜ್ಜ" ಪಂಡೆರ್ ಊರುದಕುಲು. ಕಾಡ್‌ತಪ್ಪು, ಬಜವು ಅಂಚಿಂಚಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಮಣ್ಣ್‌ನ್ ಒಂತೆ ಒಕ್ಕುದು ತೂಯೆರ್. ಕಲ್ಲ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಜಿ. ಭಟ್ರೆಗ್ ಎಂಚಿನನೋ ಅನುಮಾನ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಊರುಡ್ದು ಕೊಟ್ಟು ಪಿಕ್ಕಾಸ್ ತರಪ್ಪುಡಾದ್ ಆರೇ ಗರ್ಪಿಯರ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದೆನ್ ತೂದು ಆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಬತ್ತಿನಕುಲು ಸೇರಿಯೆರ್. ಸುಮಾರ್ ರಡ್ಡ್ ಗಂಟೆ ಗರ್ಪಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಅಡಿಟ್ಟ್ ಕಲ್ಲ್ ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್! ಅವೆನ್ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ತೂನಗ ಅಪರೂಪವಾಯಿನ ಶಿಲ್ಪ. ಭಟ್ರೆನ ಸಂತೋಷ ಆರೆನ ಮೋನೆಡ್ ತೋಜೊಂದಿತ್ತ್ಂಡ್. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತೊಡೇ ಇಂಚಿನ ಶಿಲ್ಪ ಬೇತೆ ಇಜ್ಜಿ; ಬಾರೀ ಅಪರೂಪದವು ಪಂಡ್‌ದ್ ಅಯಿತ್ತ ಪೋಟೋ ಗೆತ್ತೆರ್. ಪತ್ತ್-ಪದಿನೈನ್ ದಿನೊಟ್ಟು ಶಿರಿಯಾರದ ಇತಿಹಾಸೊ, ದೇವಸ್ಥಾನ-ನಾಗಬನತ್ತ ಪ್ರಾಕ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಲೇಖನ ಪೋಟೋತ್ತ ಒಟ್ಟುಗು ಪತ್ರಿಕೆಡ್ ಅಚ್ಚಾದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಶಿರಿಯಾರ ಊರುದಕುಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಧನ್ಯತಾಭಾವ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ತಾನ್ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆದ ಬಗ್ಗೆ ಉಂದು ಭಟ್ರೆಗ್ ಇತ್ತಿನ ಬದ್ಧತೆ.

ಅಲ್ಪಡ್ದ್ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ಒಡ್ಪಿಗ್ ಬತ್ತಿನ ಅನುಭವೊನು ಎಚ್.ಎಂ. ಭಟ್ರೆನ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಕೇನೊಡು (ಇಂಬೆರ್ ಧಾರ್ಮಿಕ ದತ್ತಿ ಇಲಾಖೆಡ್ ಒಡ್ಪಿ ತಾಲೂಕುದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾಧಿಕಾರಿಯಾದ್ ಬೆಂದ್‌ದ್ ಇತ್ತೆ ನಿವೃತ್ತರಾತೆರ್; ಸಂಶೋಧನೆಡ್ ಇಂಬೆರೆಗ್ ಆಸಕ್ತಿ ಉಂಡು. ಭಟ್ರೆನ ಶಿಷ್ಯೆರಾದ್ ಪಾಕ ಮೈಕ್ಕ್ ಸಂಶೋಧನೆಗ್ ಪೋಯಿನಾರ್).

"ಎಂಕ್ಲು ಶಿರಿಯಾರ ಗ್ರಾಮೊಡ್ದು ಪಿದಾಡ್‌ನಗ ಸುಮಾರ್ ಮೂಜಿ ಗಂಟೆ ಕಡತ್ತ್ಂಡ್. ಎಡ್ಡೆ ಮುಗಲ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಬರ್ಸ ಬೂರುನವು ಕಂಡಿತ. ಬಸ್ಸ್ ಪತ್ತಿಯರ ಮೂಜಿ ನಾಲ್ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ನಡತ್ತ್‌ದ್ ಕೊಳ್ಕೆಬೈಲ್ ದಾಂಟ್‌ದ್ ಮೆಕ್ಕೆಕಟ್ಟು ಎತ್ತೊಡಿತ್ತ್ಂಡ್. ಸಾದಿಡ್ ಸುದೆ ಕಡಪ್ಪೊಡು. ಆಯಿಟ್ಟ್ ಪರಿಪುನ ನೀರ್. ಬರ್ಸ ಬತ್ತ್ಂಡ

ಕಡಪ್ಪಿಯರ ತೀರಂದ್. ಮುಡಾಯಿ ಬರ್ಸ ಬೂರ್‌ದ್ ನೀರ್‌ದ ಪರಿಪು ಒಂತೆ ಹೆಚ್ಚ ಆಂಡ್. ಯಾನ್ ಬೇಗ ಬೇಗ ಸುದೆ ಕಡತ್ತ್‌ದ್ ಕ್ಯಾಮೆರಾ, ಪುಸ್ತಕ, ಕೈಚೆರಾವು ಆಪೆದ ಮೈಟ್ಟ್ ದೀದ್ ಬತ್ತೆ. ಪತ್ತಿರ್ವೆ ಜನ ಊರುದಕುಲುಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಇನಿ ಮೂಲು ಉಂತುಲೆ. ಎಲ್ಲೆ ಪೋಂಡ ಯಾವು ಪಂಡೆರ್. ಆಂಡ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಜರೂರಾದ್ ಪೋವೊಡಿತ್ತ್ಂಡ್. ಯಾನ್ ಭಟ್ರೆನ ಕೈಪತ್ತೊಂದು ಸುದೆ ಕಡಪ್ಪಿಯರ ಸುರು ಮಲ್ತೆ. ನೀರ್ ಏರೊಂದೇ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಯಾನ್ ಎತ್ತರ ಇತ್ತೆ; ಭಟ್ರ್ ಒಂತೆ ಕುದ್ಯ. ಆರೆನ ತಿಗಲೆ ಮುಟ್ಟ ನೀರ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಈ ಗಡಿಬಿಡಿಟ್ಟ್ ಆರೆನ ಚಪ್ಪಲಿ ಒಯ್ಲ್ಡ್ ಪೋಂಡ್. ಅಯಿನ್ ಪತ್ಯರೆ ಪೋದು ಆಪೆದ ಚಪ್ಪಲಿಲಾ ಪೋಂಡ್. 'ತಿರ್ತ್ ಪೋವೊಡ್ಚಿ; ಗುವೆಲ್ ಉಂಡು'ಂದು ಆಕರೆಡ್ದ್ ಜನೊಕುಲು ಬುಲಿತ್ ಪಂಡೆರ್. ಜಾರೊಂದು ತಿರ್ತ್ ಒಯ್ಲ್‌ಗ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತಿನ ಭಟ್ರೆನ್ ಎಂಚನೋ ಬಂಜೊಡು ಒಯ್ತ್ದ್ ಮಿತ್ತ್ ಬನ್ನಗ ಎಂಕ್ಲು ಚಂಡಿಪುಂಡಿ ಆದಿತ್ತೊ. ಕುಂಟು ಪೂಂಟ್‌ದ್ ನೀರ್ ಗೆತ್ತ್‌ದ್, ಅವೇ ಚಂಡಿಕುಂಟು ಪಾಡೊಂದು, ಜೋಡುದಾಂತೆ ಮೂಜಿ ಕಿ.ಮೀ. ನಡತ್ತ್‌ದ್ ಬಯ್ಯ ಆಜಿ ಗಂಟೆಗ್

ಭಟ್ರೆನ ಮಲ್ಲ ಗ್ರಂಥೊ 'ಸ್ಟಡೀಸ್ ಇನ್ ತುಳುವ ಹಿಸ್ಟರಿ ಆ್ಯಂಡ್ ಕಲ್ಚರ್'
ಉಂದೆನ್ 1975ಡ್ ಅಪಗದ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ ಮೆರೆಗ್
ಡೆಲ್ಲಿಡ್ ಭಟ್ರ್ ಕೊರೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಮೆಕ್ಕೆಕಟ್ಟು ಎತ್ತಿಯೊ. ಯಾನ್ ಮಂದರ್ತಿದಂಚಿ ಪೋಯೆ. ಭಟ್ರ್ ಒಡ್ಡಿಗ್ ಎತ್ತ್‌ನಗ ರಾತ್ರೆ ಎಣ್ಮ ಗಂಟೆ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಗೆ. ಉಂದು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪಿಯರ ಹಳ್ಳಿ ಕಾಡ್‌ದಂಚಿ (field work) ಪೋಪುನಕುಲೆನ ಬಂಜೊಂದ್ ಕೆ.ಎಂ. ಭಟ್ರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂದರ್ಶನೊಡು (field visit) ಈತ್ ಬಂಜೊ ಎದುರಿಸಾಂಡಲಾ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆಗ್ ಒಂತೆಲಾ ಬೇಜಾರ್ ಬತ್ತ್‌ಜಿ. ಪೋಯಿನಲ್ಪ ವಿಷಯ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್‌ಂದಾಂಡ ಆರೆನ ಮೋನೆ ಅರೆಲೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್."

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಮಲ್ತಿನವು ಮೂಲ ಸಂಶೋಧನೆ; ಮೂಲ ಆಕರೊನು (Primary source) ಪತ್ತೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಆಧಾರ ಸಹಿತ ಬರೆಯೆರ್. ಬೇತೆ ಏರೋ ಪತ್ತೆ ಮಲ್ತಿನೈನ್ ಆಧರಿತ್‌ದ್, ಪುಸ್ತಕ ಓದ್‌ದ್ (Secondary source) ಮಲ್ತಿನ ಸಂಶೋಧನೆ ಅತ್ತ್. ಅಂಚಾದ್, ಅಲ್ಪಮುಲ್ಪ ಒಂತೊಂತೆ ದೋಷ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ, ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಬೇಲೆಗ್ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವ ಉಂಡು; ಮೂಲ ಆಕರೊನು ಪತ್ತೆ ಮಲ್ತಿನ ಮೌಲ್ಯ ಉಂಡು.

ಬಸ್ರೂರ್‌ದ ಪಡುಕೇರಿದ ನಡುಟು ಉಪ್ಪುನ ಗುಡಿತ್ತ ಮೂಲ ವಿಗ್ರಹ ಕಲ್ಯಾಣಿಡ್ (ಕೆದುಟ್ಟು) ಉಂಡೂಂದು ಭಟ್ರೆಗ್ ಗೊತ್ತಾಂಡ್. ಆರ್ ಆಡೆಗ್ ಪೋದು ಅರ್ಚಕೆರೆನ ಅನುಮತಿ ಗೆತೊಂದು, ಪ್ಯಾಂಟ್ ಶರ್ಟ್ ಗೆತ್ತ್‌ದ್, ಬೈರಾಸ್ ತುತ್ತೊಂದು ನೀರ್‌ಡ್ ಮುರ್ಕುದು ಮೂಲವಿಗ್ರಹೊನು ಪತ್ತೊಂದು ಮಿತ್ತ್ ಬತ್ತೆರ್!

ಸಂಶೋಧನೆ ಪಂಡ ಬೊಕ್ಕ ದಾದ?!

ಆರ್ ಒವ್ವೇ ಊರುಗು ಪೋವಡ್, ಅಲ್ಪದ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಗರ್ಭಗುಡಿಟುಪ್ಪುನ ಮೂಲವಿಗ್ರಹೊದ ಭಾವಚಿತ್ರೊ ಗೆಪ್ಪೊಡುಂದಾಂಡ, ಅರ್ಚಕೆರೆನ ಅನುಮತಿ ಗೆತೊಂದು, ಬೊಕ್ಕ ಚೌಳಿನೀರ್‌ನ್ ತರೆಕ್ಕ್ ಮೈತೊಂದು ಮೀದ್ ಮಡಿ ತುತ್ತೊಂದು ಮಂತ್ರ ಪಣೊಂದು ಗರ್ಭಗುಡಿತ್ತ ಉಲ್ಯಾ ಪೋಪೆದೆರ್. ಮೂರ್ತಿನ್ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಆಕೇರಿಗ್ ಭಾವಚಿತ್ರ ಗೆಪ್ಪುವೆರ್. ಅರ್ಚಕೆರೆಡ ಮಾಹಿತಿ ಗೆತೊನುವೆರ್. ಇಂಚ, ಮೂಲ ಆಕರೊ ಗೆತೊಂದು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ತಿನಾರ್ ಡಾ.ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ದ್ವೈತ ಸಿದ್ಧಾಂತೊನು ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಲ್ತಿನ ಆಚಾರ್ಯ ಮಧ್ವೆರೆನ ಕೆಲವು ಪ್ರತಿಮೆಲು ಉಲ್ಲ. ಅಂಚಿನ ಪ್ರತಿಮೆಲೆನ್ ನಾಡ್‌ಪತ್ತ್‌ದ್ ಆ ಪ್ರತಿಮೆಲೆನ ವಿನ್ಯಾಸೊ, ಪಾಡೊಡಾಯಿನ ಪದ್ಮದ ವಸ್ತುವಿವರೊ, ಪ್ರತಿಮೆದ ಅಳತೆ-ರಚನೆ ದುಂಬಾಯಿ ಅಂಶೊಲೆನ್ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾದ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ್ ವಿವೇಚನೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಯಿತ್ತ ಚಿತ್ರೊಲೆನ್ ಗೆತ್ತ್‌ದ್ ವಿನ್ಯಾಸ-ವೈವಿಧ್ಯೊಲೆನ್ ಪಂಡೆರ್. ಬಿಂಬಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪೂರ್ವೊದ ಶಾಸ್ತ್ರೊನು ಆಚಾರ್ಯ ಮಧ್ವೆರ್ ರಚನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೊರ್‌ಂಡ, ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಚರಿತ್ರೆದ ಗರ್ಭೊಡು ಮುರ್ಕಿನ ಅವಶೇಷ-ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿತ ಮೂರ್ತಿಲೆನ್ ನಾಡ್‌ಪತ್ತ್‌ದ್

ಅವೆತ್ತ ಸ್ವರೂಪ-ವಿನ್ಯಾಸೊಲೆನ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಲ್ತೆರ್.

ಸಂಶೋಧನೆದ ವಿಚಾರವಾದ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಪರಿಶ್ರಮೊ, ಸಾಹಸೊ, ತನ್ಮಯತೆ, ತ್ಯಾಗೊ, ತಪಸ್ಸ್ ದುಂಬಾಯಿ ಆದರ್ಶಪ್ರಾಯ ಗುಣೊಕ್ಕುಲು ದುಂಬುದ ಸಂಶೋಧಕೆರೆಗ್, ಅಧ್ಯಯನಶೀಲೆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಮಾದರಿ ಪ್ರೇರಣೆ ಆಪುನೈಟ್ ವಾ ಸಂಶಯೊಲಾ ಇಜ್ಜಿ

೨

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು

ಒರಿ ಆದರ್ಶ ಗುರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಎಂಚ ಉಪ್ಪೊಡೋ ಅಂಚ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಇತ್ತೆರ್. ಭಟ್ರ್ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆದಿತ್ತ್ಂಡಲಾ ಸುರು ಸುರೂಕು ಮುಂಡು, ಜುಬ್ಬಾ, ಶಾಲು ಪಾಡೊಂದು ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಪಡ್ಡೆಯಿದ ಕ್ರಮೊನು ಅನುಕರಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಜವನೆರ್ ಆಪಗಲಾ ಇತ್ತೆರ್. ಭಟ್ರ್ ಶ್ರಾದ್ಧದ ಒಣಸ್‌ಗ್ ಪೋಪಿಲಕಂತಿನ ದುತ್ಯೆತೊಡು ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಬರ್ಪುನವು ಅಕುಲೆಗ್ ಸರಿ ತೋಜ್‌ಜ್ಜಿ. ನಾಲೈನ್ ಪೋಕ್ರಿ ಜೋಕುಲು ಒಟ್ಟು ಸೇರ್‌ದ್ “ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆದ್ ಈರ್ ಇಂಚಿನ ದುತ್ಯೆತೊಡು ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಬರ್ಪುನವು ಎಂಕ್ಲೆನ ಮಾನಾದಿಗೆಗ್ ಕಮ್ಮಿ. ಈರ್ ಕೂಡ್ಲೆ ಸೂಟ್ ಪೊಲ್ಪಾವೊಡು” ಪನ್ಪಿನ ಒಕ್ಕಣೆನ್ ಕಾಗಜಿಡ್ ಬರೆದ್ ಆರ್ ಬರ್ಪುನೈಕ್ ದುಂಬು ಆರೆನ ಛೇಂಬರ್‌ಡ್ ಮೇಜ್‌ದ ಮಿತ್ತ್ ದೀಯೆರ್. ತನ್ಕುಲೆನ ಕೈ ಬರವು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲೆರೆಗ್ ಗೊತ್ತಾವು ಪನ್ಪುನ ಜ್ಞಾನೊಲಾ ಅಕುಲೆಗ್ ಇಜ್ಯಾಂಡ್. ರಡ್ಡ್ ಮೂಜಿ ದಿನ ದಾದಲಾ ನಡತ್‌ಜ್ಜಿ. ನಾಲನೇ ದಿನ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲೆರ್ ಸೂಟು ಬೂಟು ಪಾಡೊಂದು ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಬನ್ನಗ ಪೋಕ್ರಿ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಲಡಾಯಿ ಗೆಲ್ದಿನ ಸಂತೋಸ. ಎಂಕ್ಲೆನ ಹಿಕ್‌ಮತ್ ನಡತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಮೀಸೆ ತಿರ್ಗಾಯೆರ್. ಒಂತೆ ಪೊರ್ತುಡು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲೆರೆನ್ ತೂವೊಡು ಪನ್ಪುನ ಸಂದೇಶ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಪೋಂಡ್. ಬೆಗರ್ ಜಪ್ಪಾವೊಂದೇ ಆ ನಾಲೈನ್ ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಛೇಂಬರ್‌ಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲೆರ್ ಕುಲ್ಯರ ಪಂಡೆರ್. “ನಿಕುಲು ಮನಸ್ಸ್‌ದ ಭಾವನೆನ್ ದೆಂಗ್‌ದ್ ದೀವಂದೆ ನೇರವಾದ್ ತೆರಿಪಾಯಿನೆಕ್ಕ್ ಎಂಕ್ ಬಾರೀ ಸಂತೋಸ ಆವೊಂದುಂಡು”ಂದು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲೆರ್ ಪಂಡಿಬೆಟ್ಟ್‌ಗೆ ಕಳುವೆರೆಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಬೂರಿಲಕ ಆಂಡ್. “ದುಂಬು ಒರ ಗುರುಕುಲೊಟ್ಟು ಗುರುಕ್ಕುಲು ಮಾತ ಶಿಷ್ಯೆರೆಗ್‌ಲ

ಒಂಜೊಂಜಿ ಪಾತ್ರೆ ಕೊರೊದು ಒಪ್ಪವಾದ್ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ಕನಯರ ಪಂಡೆರ್. ಮಾತೆರ್‌ಲ ಪಾತ್ರೆದ ಪಿದ್ಯಾ ಮೈನ್ ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ಕನತ್ತ್‌ಂಡ ಒರಿಯೆ ಮಾತ್ರ ಪಾತ್ರೆದ ಉಲಾಯಿದ ಮೈನ್ ಪೊರ್ಲುಡು ದೆಕ್ಕ್‌ದ್ ಕನತ್ತೆ. ಗುರುಕ್ಕುಲು ಆಯನ್ ಬುದ್ಯಂತ ಶಿಷ್ಯೆಂದ್ ತಾರೀಪು ಮಲ್ತೆರ್. ಆಯೆ ಏರ್‌ಂದ್ ಗೊತ್ತುಂಡೋ?'' ಕೇಂಡೆರ್ ಭಟ್ರ್. ಏರೆನ ಬಾಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ ಜವಾಬು ಬತ್ತ್‌ಜ್ಜಿ. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲೆರ್ ಪಂಡೆರ್. ''ಪಿದ್ಯಾದ ಅಂದ ಚೆಂದೊಗು ಮರ್ಲ್ ಕಟ್ಟಂದೆ ಉಲಾಯಿದ ಸತ್ವೊನು ತೂವೊಡು. ಅಂತಸ್ಸತ್ವ ಉಂಡೊಂದಾಂಡ ಆಯೆ ಏಪೊಗುಲಾ ಗೆಲ್ಪುವೆ''ಂದ್ ಬುದ್ಧಿಪಾತೆರ ಪಂಡ್‌ದ್, ''ಯಾನಿತ್ತೆ ಸೂಟು ಪೊಲ್ಪಾದ್ ನಿಕುಲೆಗ್ ಆಪುನ ಅವಮಾನ ತಪ್ಪಾದೆ. ಅಂಚನೇ ನಿಕುಲು ಮಾತೆರ್ಲಾ ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಪಾಸಾದ್ ಎಂಕ್ ಆಪುನ ಅವಮಾನ ತಪ್ಪಾವೊಡು. ಬಾಸೆ ಕೊರ್ಲೆ''ಂದ್ ಪಂಡೆರ್.

ಆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಬಾಸೆ ಕೊರೊಡಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್, ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಕೊರಿ ಬಾಸೆಗ್ ಅನುಸಾರವಾದ್ ನಡಪೊಡಾದ್‌ಲಾ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್!

ಜೋಕ್ಲೆನ್ ತಿದ್ದ್‌ದ್ ಸರಿಸಾದಿಗ್ ಕನಪಿನ ಉಂದೆಡ್ದ್ ಎಡ್ಡೆ ಸಾದಿ ಬೇತೆ ಉಂಡೋ?

ಒರ ಮೂಜಿ ನಾಲ್ ಜನ ಜೋಕುಲು ಕ್ಲಾಸ್ ತಪ್ಪಾದ್ ಸಿನೆಮೊಗು ಪೋಯೆರ್. ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲೆರ್ ಒರಿಯೊರಿಯನ್‌ಲಾ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ವಿಚಾರಣೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಪೋಡ್ತ್ ಪೋಯಿನ ಜೋಕುಲು ಬುಲಿಪ್ಪಿಯರ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ಕಣನೀರ್‌ನ್ ಒಚ್ಚಿಯರ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲೆರ್ ಕೈಚೌಕೊ ಕೊರುದು ನನ ದುಂಬಗ್ ಇಂಚ ಮಲ್ಪೊಡ್ಚಿಂದ್ ಬುದ್ಧಿವಾದ ಪಂಡ್‌ದ್

ಇತಿಹಾಸಕಾರೆ ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ್ ಅಭಿನಂದನೆ
ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಗಣ್ಯೆರ್ - ಡಾ. ಟಿ.ಎಂ.ಎ. ಪೈ, ಡಾ. ವಿ.ಎಸ್. ಆಚಾರ್ಯ,
ಪ್ರೊ. ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್ ಬೊಕ್ಕ ಇತರೆರ್.

ಕಡಪುಡಿಯೆರ್. ಮಾಪು ಕೊರಿನ ಆರೆನ ಇಚ್ಛೆಗ್ ವಿರುದ್ಧವಾದ್ ಪೋಪುನ ಮನಸ್ಸ್ ಏರೆಗ್ ಬರು?

ಉಪನ್ಯಾಸ ಕೊರಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆರ್ ನೋಟ್ಸ್ ಕೊರ್ಪುನವು ಕಾಲೇಜ್‌ಲೆಡ್ ದುಂಬುಡ್ದಿಂಚಲಾ ನಡತೊಂದು ಬತ್ತಿನ ಕ್ರಮ. 'ನೋಟ್ಸ್ ಕೊರಿಯರ ಆವಂದ್; ಅಯಿಡ್ದ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ ಸೊತಂತ್ರ ಸೃಜನಶೀಲ ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿಗ್ ತೊಂದರೆ ಆಪುಂಡು; ಉಪನ್ಯಾಸೊಡ್ದು ಅಂಶೊಲೆನ್ ಗೆತೊಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ತನ್ಕುಲೆನ ಉಲನೋಟೊನು ಹೆಚ್ಚ ಮಲ್ತೊನೊಡು' ಪನ್ಪುನ ನನೊಂಜಿ ವಾದೊಲಾ ಉಂಡು. ಕಾಲೇಜ್, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಟ್ಟೊಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆನ್ ಎಲ್ಯ ಜೋಕ್ಲೆಲಕ ಕೈಪತ್ತ್‌ದ್ ನಡಪಾವೊಡುಂದು ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡ ನೋಟ್ಸ್ ಕೊರ್ಪುನವು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲ್ ಅಯಿನ್ ಬರೆಪುನವು ನಡತೊಂದು ಬೈದ್‌ಂಡ್, ಉಪ್ಪಡ್.

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ರಡ್ಡನೇ ಸಾಲ್‌ಗ್ ಸೇರಿನಾರ್. ಆರ್ ನೋಟ್ಸ್ ಕೊರೊಂದು ಇಜ್ಜ್ಯಾಂಡ್. ಆಂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ನೋಟ್ಸ್ ಬೋಡು. ಪಾಠ ಆಯಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಜೋಕ್ಲು 'ಸರ್, ನೋಟ್ಸ್'ಂದ್ ಕೇನಿಯರ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. 'ಸರಿ, ಬರೆಯೊನ್ಲೆ'ಂದ್ ಆರ್ ನೋಟ್ಸ್ ಕೊರ್ಪೆದೆರ್. "ಆರೆನ ನೋಟ್ಸ್ ಮಾತ್ರ ಬಜೀ ಎಲ್ಯವು. ಅರ್ಥ ಆವೊಡಾಂಡ ಪಾಠೊನು ಮೂಜಿ ಸರ್ತಿ ಓದೊಡು. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಡಿಕ್ಶನರಿ ಒಟ್ಟುಗೆ ಬೋಡು. ದಿಂಜ ಕಷ್ಟದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಬ್ದೊಲೆನ್ ಪಾಡ್‌ದ್ ಕ್ಲಿಷ್ಟವಾದ್ ನೋಟ್ಸ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್"ಂದ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಒರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಚಾಂತಾರು ಅಶೋಕ ಭಟ್ ಪನ್ಪೆರ್; "ಕಲಾ ವಿಷಯೊಡು ಸೋದ್ಯೊಲೆಗ್ ಪುಟಗಟ್ಟಲೆ ಜವಾಬು ಬರೆಯೊಡು ಪನ್ಪುನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ ತಪ್ಪುಂದ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಉತ್ತರೊ ಸರಿಯಾದ್, ಅಡೆಕೊಡು ಬರೆಯ್‌ಂಡ ಯಾವು; ಎಡ್ಡೆ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್."

ಭಟ್ರೆಗ್ ಪಿಯೆಚ್.ಡಿ. ಪ್ರದಾನ ಆಯಿಬೊಕ್ಕ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಆರೆಗ್ ಒಂಜಿ ಸಮ್ಮಾನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಲ್ಪೊಡುಂದು ಆಸೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಭಟ್ರ್ ಆಯಿನ್ ಒತ್ತಿಜ್ಜೆರ್. "ನಿಕ್ಲೆನ ಅಭಿಮಾನ ಎಂಕ್ ಸಂತೋಸ ಕೊರ್ತುಂಡು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲಾಯಿನ ನಿಕುಲು ಪೂಮಾಲೆ ಪಾಡ್ದ್ ಎಂಕ್ ಸಮ್ಮಾನ ಮಲ್ಪುನಗ ಎಂಕ್ ತಿಕ್ಕುನ ಸಂತೋಸೊಡ್ದುಲಾ, ನಿಕುಲು ಮಾತ ಲಾಯಕ್‌ಡ್ ಓದುದು ಪಾಸಾದ್, ಎಡ್ಡೆ ಬೇಲೆಗ್ ಸೇರ್‌ದ್, ಎಲ್ಲೆ 'ಎಂಕ್ಲು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲಾದಿತ್ತೊ'ಂದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ ಎಂಕ್ ಅಯಿಡ್ದ್ ಮಲ್ಲ ಸಂತೋಸೊ ಬೇತೆ ಇಜ್ಜಿ"ಂದ್ ಭಟ್ರ್ ಪಂಡೆರ್.

ಎಡ್ಡೆ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಗೆತ್ತ್‌ದ್ ಪದವಿ ಪಡೆಯೊಂದಿನ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲೆಗ್ ಉದ್ಯೋಗೊಗು ಸೇರಿಯರ ಆರ್ ಸಕಾಯ ಮಲ್ತೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟಿನ ಕೆಲವು ಬ್ಯಾಂಕ್‌ಲೆಡ್, ಕೆಲವು ವಾಣಿಜ್ಯ-ವ್ಯಾಪಾರ ಸಂಸ್ಥೆಲೆಡ್, ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಲೆಡ್ ಉದ್ಯೋಗ ಮಲ್ಪಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಆರೆನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನುವೆರ್.

ಒರ ಒಂಜಿ ಕಾಲೇಜ್‌ಗ್ ಆರೆನ್ ಬಿರ್ದ್‌ದ ಬಿನ್ನೆರಾದ್ ಲೆತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಭಟ್ರೆನ ಸರಳ ಸಾದಾ ಸೀದಾ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊ ತೂದು ಜೋಕುಲು 'ಏರೋ ಪಾಪದ ನರಮಾನಿ'ಂದ್ ಎಣ್ಣ್‌ದ್, ಇಂಬೆರ್ ಪಾತೆರಿಯರ ಸುರುಮಲ್ತಿಬೆಟ್ಟ್‌ಗೆ ಗಲಾಟೆ ಮಲ್ಪಿಯರ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. ಭಟ್ರ್ ಪಾತೆರುನೈನ್ ಉಂತಾಯೆರ್. ರಡ್ಡ್ ನಿಮಿಷ ಆನಗ ಜೋಕುಲು ಗಲಾಟೆ ಮಲ್ಪುನೈನ್ ಉಂತಾಯೆರ್. ಭಟ್ರ್ ಪಂಡೆರ್ :''ನಿಕುಲು ಎನನ್ ಬಿನ್ನೆ ಆದ್ ಲೆತ್ತ್‌ದಾರ್. ನಿಕ್ಲೆನ ಬಿನ್ನಯೊನು ಮನ್ನಿತ್‌ದ್ ಯಾನ್ ಇಡೆಗ್ ಬೈದೆ. ನಿಕುಲು, ನಿಕುಲೆಗ್ ಮಾನಾದಿಗೆ ತಿಕ್ಕುವಿಲಕ ನಡತೊನೊಡು. ನಿಕುಲೆಗೇ ಬಿಲೆ ಕೊರಂದಿನ ನಿಕುಲೆನ್ ಉದ್ದೇಶ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಯಾನ್ ಎಂಚ ಬಾಷಣ ಮಲ್ಪುನೆ?''ಂದ್ ತೆಲಿತೊಂದೇ ಕೇಂಡೆರ್.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಲು ಗಪ್‌ಚುಪ್! ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಒಂತೆಲಾ ಗಲಾಟೆದಾಂತೆ ಲೇಸ್ ಲಾಯಕ್‌ಡ್ ನಡತ್‌ಂಡ್.

ಕಲ್ಯಾಣಪುರೊಟ್ಟು ಮಿಲಾಗ್ರಿಸ್ ಕಾಲೇಜ್‌ನ್ ಸುರುಮಲ್ತಿನ ಡಿ.ಜೆ. ಡಿ'ಸೋಜೆರ್, ''ಮಾತೆರೆನ್ಲಾ ಒಯ್ತ್‌ದ್ ದೀಪುನ ಆಕರ್ಷಣೆ ಆರೆಡ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರೆನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊ ಆಂತರಿಕ ಸತ್ವೊನು ತೋಜಿಪ್ಪಾವೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ಸರಳತೆದ, ವಿಶೇಷ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇತ್ತಿನ ಒರಿ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಆರೆನ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ಗಂತ್ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಬೇಲೆಡ್ ಬದ್ಧತೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರೆನ್ ಒರಿ 'ಯುಗಪುರುಷೆ'ಂದ್ ಲೆಪ್ಪೊಲಿ''ಂದ್ ಒಂಜಿ ಮೈಟ್ಟ್ ಬರೆತ್ತೆರ್.

''ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್, ಶಾಸನೊಡು ಉಲ್ಲೇಖ ಉಪ್ಪುನ ಋಷಿಮುನಿಕ್ಕುಲೆನಲಕ ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊನುಲಾ ಮಿತ್ತ್ ಕನಪೋಯೆರ್. ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಜೋಕ್ಲೆಗ್ ಒಂಜಿ ಗಂತ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾಯೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ದಿಂಜ ರ್‍ಯಾಂಕುಲು ಬತ್ತ. ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ಕ್ರೀಡಾ ಚಟುವಟಿಕೆಡ್ ಕಾಲೇಜ್ ಎಡ್ಡೆ ಪುದರ್ ಗೆತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಭಟ್ರೆನ ಪರಿಶ್ರಮ ಕಾರಣೊ''ಂದ್ ಕುಡ್ಲದ ರೆ.ಫಾ. ಡಬ್ಲ್ಯು ಗೋನ್ಸಾಲ್ವಿಸ್ ಪನ್ಪೆರ್.

೩

ಕುಟುಮಜೀವನೊ

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಮೂಡಬೆದ್ರದ ಜೈನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‍ಡ್ ಮಾಸ್ಟ್ರಾದುಪ್ಪುನಗ, ಪಂಡ 1954ಡ್ ಸಾಸ್ತಾನದ ಪಾಂಡೇಶ್ವರೊದ ಭಾಗೀರಥಿನ ಒಟ್ಟುಗು ಆರೆನ ಮದಿಮೆ ಆಂಡ್. ಆಯಿಟ್ಟ್ ರಡ್ಡ್ ಆಣ್, ರಡ್ಡ್ ಪೊಣ್ಣು ಜೋಕುಲು ಪುಟ್ಟಿಯೆರ್.

ಮೂಡಬೆದ್ರಡ್ ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ತೊಂದು ವಾಸ್ತವ್ಯ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲಾ ಪಾದೂರುಡು ತನ್ನ ಇಲ್ಲ್‌ಗ್ ಬೊಕ್ಕ ಒಡ್ಡಿಡ್ ತಗೆನ ಇಲ್ಲ್‌ಗ್ ಅಪಗಪಗ ಪೋದು ಬರೊಂದಿತ್ತೆರ್.

1956ಡ್ ಒಡ್ಡಿದ ಎಂಜಿಎಂ ಕಾಲೇಜ್‍ಡ್ ಇತಿಹಾಸೊದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆರಾದ್ ಸೇರಿಯೆರ್. ಸುರುಕು ಒಂತೆ ಸಮಯ ಆರ್ ಒಡ್ಡಿದ ತಗೆನ ಇಲ್ಲಲ್ದ್ ಕಾಲೇಜ್‍ಗ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಕಾಲೇಜ್‍ಗ್ ಪೋದು ಬರಿಯರ ಅನಾನುಕೂಲ ಆಪುಂಡುಂದು ಕುಟುಮೊನು ಮೂಡಬೆದ್ರಡ್ದ್ ಒಡ್ಡಿಗ್ ಕನತ್ತ್‌ದ್, ಕಾಲೇಜ್‍ಗ್ ಮುಟ್ಟ ಕಡಿಯಾಳಿಡ್ ಬಾಡಿಗೆ ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ತೆರ್.

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಸೊರ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಲಾಯಕ್‍ಡ್ ಆರ್ ಪದ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಒಡ್ಡಿಡ್ ತಗೆನ ಇಲ್ಲಲ್ ಪುರಂದರದಾಸೆರ್ನ ಪದೊಕ್ಕುಲೆನ್ ಪಾಡೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ. ಅಪಗ ಆರೆನ ತಗೆ ಹಾರ್ಮೋನಿಯಂ ಸಾಥ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದೆನ್ ಆರೆನ ಆರುವತ್ತೆ ಪೆರ್ಜಾಜೆ ಬಾಲಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನುವೆರ್. ಕಷ್ಟಸುಖ ದಾದ ಇತ್ತ್‌ಂಡಲ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅಪ್ಪೆಡಲಾ ಅಮ್ಮೆರಡಲಾ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ಸಲಹೆ-ಸೂಚನೆ ಗೆತೊಂದು ಸಾಂತ್ವನ ಪಡೆಯೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ಂದ್ ಮೂರ್ತಿ ಪನ್ಪೆರ್.

ಆ ಬಡಪತ್ತ್‌ದ ಕಾಲೊಡ್‍ಲಾ ಕುಟುಮಜೀವನೊಡು ಏತ್ ಮೋಕೆ ಪ್ರೀತಿ ಮುಗ್ಧತೆ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪುನೈಕ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿ

ಒಂಜಿ ಉದಾರ್ಮೆ ಕೊರ್ಪೆರ್ : "1974ಡ್ ಎಂಕ್ ಆಣ್ ಬಾಲೆ ಪುಟ್ಟ್‌ಂಡ್. ಎನ್ನ ಬುಡೆದಿ ಅಪ್ಪೆ ಇಲ್ಲಲ್ದ್ ಬಾಲೆನ್ ಪತ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತಲ್. ಅಪಗ ಒಂಜಿ ದಿನ ತಮ್ಮಲೆ (ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್) ಎಂಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ಬಾಲೆನ್ ತೂದು ಆರೆಗ್ ದಿಂಜ ಸಂತೋಸ ಆಂಡ್. 'ಎನ್ನ ಕೈಟ್ಟ್ ಇತ್ತೆ ಈತೇ ಪಣವು ಉಪ್ಪುನು. ಗೆತ್ತೊನು ಬಾಲೆ. ನಿನ್ನ ಕೈಟ್ಟ್ ಕಾಸ್ ಪಣವು ಪೊಲಿಯಾದ್ ದಿಂಜಡ್' ಪಂಡ್‌ದ್ ತನ್ನ ಕೈಟುಪ್ಪುನ ಮಾತ ಕಾಸ್‌ನ್ ಬಾಲೆನ ಕೈಟ್ ದೀದ್ ಬಾಲೆನ್ ತರ್ಕ್‌ದ್ ಮುತ್ತೊ ಕೊರ್ದು ಮಾನಾದ್ ಮಧ್ಯಾನ್ನದ ಒಣಸ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪೋಯೆರ್. ಆ ಘಟನೆನ್ ಎನ್ನ ಬುಡೆದಿ ಇತ್ತೆಲಾ ನೆನಪು ಮಲ್ತೊನುವಲ್."

ಬುಡೆದಿ ತೀರ್‌ಪೋಯಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಾರೀ ಬೇಜಾರ್‌ಡಿತ್ತಿನ ಭಟ್ರೆಗ್, ಜೋಕ್ಲೆನ್ ತೂವೊನುನ ದೃಷ್ಟಿಡಾಂಡಲ ರಡ್ಡನೇ ಮದಿಮೆ ಆಪಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬಂಧುಲು ಒತ್ತಾಯ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚ 1962ಡ್ ಶಿರ್ತಾಡಿದ ಪಾರ್ವತಿ ಒಟ್ಟುಗು ಆರೆಗ್ ರಡ್ಡನೇ ಮದಿಮೆ ಆಂಡ್. ಪಾರ್ವತಿಡ ಆರೆಗ್ ನಾಲ್ ಆಣ್, ರಡ್ಡ್ ಪೊಣ್ಣು ಬಾಲೆಲು ಪುಟ್ಟಿಯೊ.

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ್ ಬಾಲ್ಯ ಕಾಲೊಡು ತಾಂಕಿನ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊರಿನ ಕಾರ್ಲದ ತಮ್ಮಲೆ ಪೆರ್ವಾಜೆದ ರಾಮಭಟ್ರ್‌ಲಾ ಆರೆನ ಬುಡೆದಿಲಾ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯೊಡು ಒಡ್ಪಿಡ್ ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿಯೆರ್ನ ಇಲ್ಲಲ್ ಇತ್ತೆರ್. ಅಕುಲು ಇರ್ವೆರ್‌ಲಾ ಒಂಜೇ ದಿನ, ಒಂಜೇ ತಿಥಿಟ್ಟ್ ದುಂಬು ಕಂಡಣಿ ಬೊಕ್ಕ ಬುಡೆದಿ ತೀರ್ ಪೋಯೆರ್. ಉಂದೊಂಜಿ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಯಿನ ಘಟನೆ. ಆತೇ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಯಿನ ನನೊಂಜಿ ಘಟನೆ ದಾದ ಪಂಡ, ಅವೇ ಪೊರ್ತುಗು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಆಡೆಗ್ ಬತ್ತಿನವು! ಅಂಚಾದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಅಂತ್ಯಸಂಸ್ಕಾರೊಡು ಪಾಲ್‌ಪಡೆಯರ ಭಟ್ರೆಗ್ ಸಾಧ್ಯ ಆಂಡ್. ಉಂದೊಂಜಿ ಪೂರ್ವಜನ್ಮೊದ ಸುಕೃತಂದ್ ಆರ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ಒಟ್ಟುಗು ತಾನ್ ಕಳೆಯಿನ ಬಾಲ್ಯೊ, ಶಾಲಾ ದಿನೊಕ್ಕುಲು ಉಂದೆತ್ತ ಬಗ್ಗೆ ಒಂಜಿ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯೊಡುಂದು ಭಟ್ರ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಆ ಬೇಲೆ ಆಯಿಜ್ಜಿ

ಕಲ್ಯಾಣಪುರೊಡು ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್ ಆದ್ ಆರೆನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಒಂತೆ ಸುಧಾರಿತ್‌ಂಡ್ ಪಣ್ಬುನ ಪೊರ್ತುಡು ಒಡ್ಪಿದ ದೊಡ್ಡಣಗುಡ್ಡೆಡ್ ಒಂಜಿ ಇಲ್ಲ್ ಮಲ್ತೆರ್. ಇಂಚ ಆರೆನ ಕುಟುಮಜೀವನ ಸಾಗೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ್.

ಭಟ್ರೆನ ಪ್ರಕಟಣೆಲು

ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಪ್ರಕಟಣೆಲೆನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮಲ್ಲೊವು. ಅಪಗಪಗ ಆರ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತಿನ ಸಂಶೋಧನಾ ಲೇಖನೊಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ಸುಮಾರ್ 700ಡ್ದ್ ಹೆಚ್ಚ್ ಉಂಡು. ಗಂಭೀರವಾದ್ ಮಲ್ತಿನ ಸಂಶೋಧನೆಲು ಕನ್ನಡ ಬೊಕ್ಕ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಾಸೆಡ್ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪೊಡು ಬತ್ತ್‌ದೊ. ಒವು ಪಂಡ :

1. ತುಳುನಾಡು (ಕನ್ನಡ), 1963

2. ತುಳುನಾಡಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಿಕರು (ಕನ್ನಡ), 1966
3. ಅಂಬಲಪಾಡಿಯ ಇತಿಹಾಸ (ಕನ್ನಡ), 1967
4. Antiquities of South Kanara (English), 1969
5. ಮಂದರ್ತಿಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ (ಕನ್ನಡ), 1971
6. ಇತಿಹಾಸ (ಒಂದು ವಿಮರ್ಶೆ), (ಕನ್ನಡ), 1971
7. ಉಡುಪಿ ಇತಿಹಾಸ (ಕನ್ನಡ), 1971
8. ದಕ್ಷಿಣ-ಕನ್ನಡದ ತುಳುವರೂ ತುಳುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ (ಕನ್ನಡ), 1972
9. ಬಾರಕೂರು : ತುಳುನಾಡಿನ ಮರೆಯಲಾಗದ ರಾಜಧಾನಿ (ಕನ್ನಡ), 1972
10. Studies in Tuluva History and Culture (English), 1975.
11. ಆಳುಪರಸರು (ಕನ್ನಡ), 1976
12. ತುಳುನಾಡಿನ ಸಪ್ತಕ್ಷೇತ್ರಗಳು (ಕನ್ನಡ), 1976
13. ತುಳುನಾಡಿನ ನಾಗಮಂಡಲ (ಕನ್ನಡ), 1977
14. ಕದಿರೆಯ ಇತಿಹಾಸ (ಕನ್ನಡ), 1977

ಆರೆನ ಸುರುತ್ತ ಪುಸ್ತಕ 'ತುಳುನಾಡು'ಡ್ (1963) ಆರೆನ ಸಂಶೋಧನೆ ವಿಕಾಸ ಆಯೆರ ಸುರುವಾಯಿನ್ನೈನ್ ತೂವೊಲಿ. ತುಳುವರೆಂದರೆ ಯಾರು, 'ತುಳುವ'ದ ಹುಟ್ಟು ಸ್ಥಳನಾಮಗಳು ಹೇಳುವ ತುಳುನಾಡಿನ ಕತೆ, ನಾಡವರ (ಬಂಟರ) ಮೂಲ, ಆಳುವರೂ ನಾಡವರೇ ಆಗಿರುವರು, ತುಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಿಕರ ಚರಿತ್ರೆ, ಕುಲನಾಮಗಳು ಹೇಳುವ ತುಳುನಾಡಿನ ಕತೆ-ಇಂಚ ಉಂದೆತ್ತ ಮಾತ ಅಧ್ಯಾಯೊಲು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸೊ, ಜನಾಂಗಿಕ ಅಧ್ಯಯನದ ಮೈಕ್ಕ್ ಗೇನೊ ದೀತ್‌ಂಡ್. ಜನಾಂಗೊಲೆನ ಅಧ್ಯಯನೊಡ್ದು ಸುರುವಾದ್ ಆರೆನ ಆಸಕ್ತಿ ನಿಧಾನವಾದ್ ಶಾಸನ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದಂಚಿ ಪೋಯಿನ್ನೈನ್ ಉಂದೆಟ್ಟ್ ನಮ ತೂವೊಲಿ.

'ನಾಡವರ (ಬಂಟರ) ಮೂಲ' ಲೇಖನೊಡು ಆರ್ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ ಮಲ್ಪುನ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶೊಲು ಇಂಚ ಉಂಡು :

"ಕ್ರಿ.ಪೂ. 200 ಬೊಕ್ಕ ಕ್ರಿ.ಶ. 200 ಈ ಅವಧಿಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಿಲೆಯಾಯಿನ 'ನಾಟೆರ್' (ಕನ್ನರುಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್) 'ನಾಡವ'ರು ಆಯೆರ್‌ಂದ್ ತೋಜುಂಡು. ಕಾಡ್‌ನ್ ಮುಕುಲು 'ನಾಡ್' ಮಲ್ತೆರ್. ಪಂಡ ಕೃಷಿಟ್ಟ್ - ಒಕ್ಕಲುತನೊಟ್ಟು - ತೊಡಗಿಯೆರ್. ಒಕ್ಕಲು ಅಥವಾ ಉಳುಮೆ ಶಬ್ದ ಕೃಷಿನ್ ಪನ್ಪುಂಡು. ನಮ್ಮ ಊರುಡು ನಾಡವೆರೆನ್ 'ಒಕ್ಕೆಲ್ಲೆ'ಂದ್‌ಲಾ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಉಂದು, ಅಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ಬೂಮ್ಯಪ್ಪೆಗ್‌ಲಾ (ಕೃಷಿಕ್ಕ್) ಉಪ್ಪುನ ಸಂಬಂಧೊನು ತೆರಿಪಾವುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಡಕ್ಕಾಯಿ ಮೆಯಿಟ್ಟ್ ನಾಡವೆರ್‌ಂದ್‌ಲಾ ತೆನ್ಕಾಯಿ ಮೈಟ್ಟ್ ಬಂಟೆರ್‌ಂದ್‌ಲಾ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಸಾಮಂತೆರಾದ್, ಲಡಾಯಿಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯಿನೆಡ್ದಾವರೊ ಬಂಟಂದ್ ಲೆಪ್ಪುನ ಕ್ರಮೊ ಬತ್ತ್‌ದುಪ್ಪೊಡು...." (ಕನ್ನಡೊಡುಪ್ಪುನ

ಲೇಖನದ ಸಂಗ್ರಹ ಬೊಕ್ಕ ಭಾಷಾಂತರ ಲೇಖಕನವು).

ಬಂಟ ಪನ್ಪುನೈಕ್ ಲಡಾಯಿಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೊಂದಿತ್ತಿನಕುಲುಂದ್ ಭಟ್ರ್ ಕೊರಿನ ವಿವರಣೆ ಚಾರಿತ್ರಿಕವಾದುಂಡು. ಬಂಟೆರೆಡ್ ಗಲಸುನ ಉಪನಾಮ (Surname) ಅಯಿಕ್ಕ್ ಪುರಾವೆ ಆದುಂಡು : ಮೇಲಾಂಟ (ಮಿತ್ತ್ ಬೂರ್ದು ಆಂಟುನಾಯೆ; ಲಡಾಯಿ ಮಲ್ಪುನಾಯೆ, agressive), ಪೂಂಜ (ಸಾಮಂತೆ ಅಥವಾ ಒಂಜಿ ತುಕಡಿದ ಸೇನಾಧಿ ಪತಿ), ಅತಿಕಾರಿ (ಮಹಾಯೋಧೆ), ಆಳ್ವ, ಅಡ್ಯಂತಾಯ ಇಂಚಿನ ಉಪನಾಮೊಲು ಬಂಟೆರ್ ಸಾಮಂತೆರಾದ್ ಸೈನ್ಯೊಡು ಪಾಲು ಪಡೆಯೊಂದಿತ್ತಿನೈನ್ ಪನ್ಪುಂಡು.

ಈ ಲೇಖನೊಡು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಪನ್ಪುನ ನನೊಂಜಿ ವಿಷಯ ನಮ ಗೇನೊಡು ದೀವೊಡಾಯಿನವು. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಹಂತ ಹಂತವಾದ್ 'ಕಾಡು' ಪೋದು 'ನಾಡು' ಬುಲೆಯಿನೈನ್ ಆರ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಲ್ಪುನವು ಇಂಚ :

ನಮ್ಮ ನಾಡ್‌ದ ಜನೊಕ್ಕುಲೆನ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಮೂಜಿ ಮುಖ್ಯ ಹಂತೊಲೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಅವು 'ಪಾಡು', 'ಕುಡು' ಬೊಕ್ಕ 'ನಾಡು'. ಸುರೂಕು 'ಕಾಡ್' ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಲ್ಪ ವಾಸ ಸುರುವಾಯಿ ಕೂಡ್ಲೆ 'ಪಾಡು' (ಪಾಡಿ) ಆಂಡ್. ಬೊಕ್ಕದ ಹಂತ 'ಕುಡು' (ಕುಡುಪು, ಕುಡಮ, ಕುಡಲ). ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕದ ಹಂತ 'ನಾಡ್'. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಆರ್ ಪಟ್ಟಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪುನ ಜಾಗೆದ ಪುದರ್‌ಲು (ಸ್ಥಳನಾಮ) ಇಂಚ ಉಂಡು : ಬರೆಪ್ಪಾಡಿ, ಪಳ್ಳಿ, ಹಳ್ಳಿ, ಹಟ್ಟಿ ಕುಡಿ, ನಡ, ನಾಡ, ಕುದಿ.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ದೇವಿ ಸಂಬಂಧವಾಯಿನ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲು, ಶಿವ ಸಂಬಂಧವಾಯಿನ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲು ಹೆಚ್ಚ ಉಪ್ಪುನವು ಬೊಕ್ಕ ಅವು ವಿಕಾಸ ಆಯಿನವು ಭಟ್ರೆಗ್ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಷಯ ಆತ್ಂಡ್. ಆರ್ ಪನ್ಪೆರ್ – ತುರುಕಾರೆರ್ನ (ತುಳುವೆರ್ನ ಇಷ್ಟ ದೇವತೆ 'ದೇವಿ'. ಅಂಚನೇ ಕನ್ನರೆರ್ನ (ನಾಡವೆರ್ನ – ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಡಕಾಯಿ ಮೈಟ್ಟ್ ಉಪ್ಪುನಕುಲು) ಇಷ್ಟದೇವತೆ 'ಶಿವೆ'. ಈ ದೇವೆರೆನ್ ತುಳುಟ್ಟು 'ಉಳ್ಳಾಯ' ಬೊಕ್ಕ 'ಉಳ್ಳಾಲ್ತಿ'ಂದ್‌ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್. ಬ್ರಾಣೆರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಈ ಗುಡಿಕ್ಕುಲೆನ ನಿರ್ಮಾಣ ಕ್ರಮೊಟ್ಟುಲಾ (ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರ) ಪೂಜಾ ವಿಧಿಟ್ಟ್‌ಲಾ ನಿಯಮೊ ಬೊಕ್ಕ ಕ್ರಮಬದ್ಧತೆ ಬತ್ತ್ಂಡ್. ಆಂಡ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ದೇ ದೇವಿ ಬೊಕ್ಕ ಶಿವೆ ಪ್ರಧಾನವಾದ್ ಆರಾಧನೆಡಿತ್ತಿನ ದೇವತೆಲು ಪನ್ಪುನೈಟ್ಟ್ ಸಂಶಯ ಇಜ್ಜಿ.

ಪರಶುರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಸುರೂಕು 'ನಾಡ್' ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ತಿವಾರ ಪಾಡಿನಕುಲು ನಾಡಾಳ್ವೆರ್. ಅಕುಲೇ ನಾಡವೆರ್. 'ನಾಡವ' ಬೊಕ್ಕ 'ಆಳುವ' ಈ ರಡ್ಡ್ ಶಬ್ದೊಲಾ ಅಧಿಕಾರ ಪದವಿನ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾವುನ ಶಬ್ದೊಲು. ನಾಡವೆರ್ ನಾಡು ಪನ್ಪುನ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆನ್ (territorial organisation) ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್‌ಂದ್‌ಲಾ, ಅಕುಲು ಸೈನಿಕ ವರ್ಗೊಗು (military class) ಸೇರಿನಕುಲುಂದ್‌ಲಾ E. thurston ತೆರಿಪ್ಪಾವೆರ್; ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ನಾಡವೆರ್ನ ಪಾತೆರೊ, ವ್ಯವಹಾರೊ, ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಲು ಈ

ನಿರ್ಧಾರೊನು ಗಟ್ಟಿಮಲ್ಪುಂಡುಂದು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್.

'ತುಳುನಾಡು' ಪುಸ್ತಕೊಡು ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಯಿನ, ನನೊಂಜಿ ಗಟ್ಟಿ ಲೇಖನ 'ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಿಕರ ಚರಿತ್ರೆ'. ಈ ಲೇಖನ ಅಚ್ಚಾಯಿನ ಪೊಸತ್ತ್‌ಡ್ ಒಂತೆ ಗಲಾಟೆಗ್‌ಲಾ ಕಾರಣ ಆಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪ್ರಾಬಲ್ಯೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಬ್ರಾಣೆರ್ ಹವಿಕೆರ್, ಶಿವಳ್ಳಿ, ಕೋಟ, ಕೋಟೇಶ್ವರ, ಶಿವ (ಸ್ಥಾನಿಕ), ಕರಾಡ, ಚಿತ್ಪಾವನ, ಕಂದಾವರ ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಉಲಪಂಗಡೊಗು ಸೇರ್ದೆರ್. ಆಂಡ ಈ ಉಲಪಂಗಡೊಡು ಸ್ಥಾನಿಕ ಬ್ರಾಣೆರೆನ್ ಅಡ್ಡಪಂಜ್ತಿಡ್ ದೀತಿತ್ತೆರ್. ಅಕುಲೆನ ಸ್ಥಾನ ಭ್ರಷ್ಟ ಆಯಿನೆ ಎಂಚ? ಅಕುಲು ಮೌಲ್ಯೊನು ಎಂಚ ಕಲೆಯೊಂಡೆರ್? ಐತಿಹಾಸಿಕವಾದ್ ದಾದ ನಡತ್‌ಂಡ್? ಪನ್ಪುನೈನ್ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ತಿನ ಭಟ್ರೆನ ಲೇಖನ, ಈ ವಿಚಾರವಾದ್ ಡಾ. ಸಾಲೆತ್ತೂರೆರ್ ಮಲ್ತಿನ ಅಧ್ಯಯನೊಡ್ದು ಒಂತೆ ದುಂಬು ಪೋತ್‌ಂಡ್.

'ಸ್ಥಾನಿಕ' ಪಣ್ಪಿನ ಪುದರ್‌ನ್ ರಡ್ಡನೇ ಮೂಜನೇ ವಲಸೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತಿನ ಬ್ರಾಣೆರ್-ದುಂಬುಡ್ದೇ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನ ಬ್ರಾಣೆರೆಗ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಸ್ಥಾನಿಕ ಪಂಡ 'ದುಂಬುಡ್ದೇ ಇತ್ತಿನಕುಲು' (locals, residents) ಪಂಡ್‌ದ್ ಅರ್ಥ. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕಾಲಘಟ್ಟೊಡು ರಡ್ಡನೇ, ಮೂಜನೇ, ನಾಲನೇ ವಲಸೆಡ್ ಬತ್ತಿನ ಬ್ರಾಣೆರೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪಿದ್ಯಾಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಪೊಸ ಬ್ರಾಣೆರ್ ನಿಧಾನವಾದ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಪೂಜಾ ಕೈಂಕರ್ಯೊಲೆನ್ ತನ್ಕುಲು ಗೆತೊಂದು, ಸಂಖ್ಯೆಡ್ ಕಮ್ಮಿ ಇತ್ತಿನ ಶಿವಬ್ರಾಣೆರೆನ್ (ಸ್ಥಾನಿಕೆರೆನ್) ಪರಿಚಾರಿಕೆ (ಸಹಾಯಕೆ) ಕೆಲಸೊಗು ಜಪುಡಾಯೆರ್. ಅಪಗ (ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಕಾಲಘಟ್ಟೊಡು) ಪರಿಚಾರಿಕೆ ಪಂಡ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಬೋಡಿತ್ತಿನ ವಸ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿಲೆನ್ ಪೂರೈಕೆ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆ. ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಸಂಬಂಧ ಪಡೆಯಿನ ಉಂಬಳಿ ಜಾಗೆ ಈ ಸ್ಥಾನಿಕೆರೆನ ಕೈಟ್ಟ್ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರೊ ಅಪಗ ಅಕುಲೆನ ಪರಿಚಾರಿಕೆ ವೃತ್ತಿ ಸಾಜವಾದೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮೊಟ್ಟು ಪರಿಚಾರಿಕೆ ವೃತ್ತಿ-ಸಹಾಯಕನ ಸ್ಥಾನೊಗು ಜತ್ತ್‌ಂಡ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮುಖ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ಶಿವಬ್ರಾಣೆರೇ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್‌ನ್ಪಿನೈಕ್ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಅಂಶೊಲೆನ್ ಪಟ್ಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ವಿಷದವಾದ್ ಭಟ್ರ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಶಿವಬ್ರಾಣೆರ್ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುನ ಕೆಲವು ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ ಪಟ್ಟಿ ಕೊರುದು ಅಕ್ಲೆನ ಪ್ರಾಕ್‌ನ್ ತೆರಿಪ್ಪಾಪೆರ್. ಆ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲು ಒವು ಪಂಡ,

1. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೊಗು ಮುಟ್ಟ ಉಪ್ಪುನ (ಬಳ್ಪ) ಪ್ರಾಕ್‌ದ ಶ್ರೀ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊ.
2. ಸುಳ್ಯದ ಮುಟ್ಟ ಉಪ್ಪುನ ತುದಿಯಡ್ಕ ಸದಾಶಿವ ದೇವಸ್ಥಾನೊ.
3. ಕಾರ್ಲ ತಾಲೂಕುದ ಕೊಕ್ರಾಡಿ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನೊ.

4. ಪುತ್ತೂರು ತಾಲೂಕುದ ಬಟ್ರಪ್ಪಾಡಿ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊ.
5. ಬೆಳ್ತಂಗಡಿದ ಬಂಗಾಡಿ ಪಂಚಲಿಂಗ ದೇವಸ್ಥಾನೊ.
6. ನೆಟ್ಲ ವೆಂಕಟರಮಣ ಮಠ ಅಥವಾ ದೇವಸ್ಥಾನೊ.
7. ಕಾರ್ಲ ತಾಲೂಕುದ ಕಜಕ್ಕಾರ ಷಣ್ಮುಖ ದೇವಸ್ಥಾನೊ.
8. ಕಜಕ್ಕಾರ ವಿನಾಯಕ ದೇವಸ್ಥಾನೊ.
9. ಬೊಕ್ಕ 10. ಪೊಳಲಿದ ಕೈತಲ್ ಅಮುಣಜೆಡ್ ಉಪ್ಪುನ ರಡ್ಡ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲು.

ಈತೊಂಜಿ ಊರ್ಜಿತಾವಸ್ಥೆಡ್ ಇತ್ತಿನ ಶಿವಬ್ರಾಣೆರ್ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮೊಟ್ಟು ತಿರ್ತ್ ಪೋಯಿನೆಕ್ಕ್ ಅಕ್ಲೆನ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಮ್ಮಿ ಆಯಿನವು, ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಯಿನ ಶಿವ ನಿರ್ಮಾಲ್ಯ ಸೇವನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್ ಪನ್ಪಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊ, ಅತ್ತಂದೆ ವರ್ಚಸ್ಸ್ ಕಮ್ಮಿ ಆವೊಂದು ಪೋಯಿನವು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣೊಂದ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್.

ಕಾರಣ ದಾದನೇ ಉಪ್ಪಡ್, ಶಿವ-ವಿಷ್ಣು ಪನ್ಪುನ ರಡ್ಡ್ ದೇವತಾ ಶಕ್ತಿಲೆನ ಉಲಾಯಿ ಉಪ್ಪುನ ಭೇದ ಬೊಕ್ಕ ತಾರತಮ್ಯೊನು ನಿಮಿತ್ತ ಮಲ್ತೊಂದು ಚರ್ಚೆ ಬುಲೆಯಿಲಕ ತೋಜುಂಡು. ನಿಜವಾದ್ ದೇವೆರೆನ ಉಲಯಿ ಭೇದ ಇಜ್ಜಿ. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಜನೊಕುಲೆನ ದ್ವೇಷ-ವಿರೋಧೊನೇ ಮುಖ್ಯವಾಯಿಲಕ ತೋಜುಂಡು. ಉಂದೆನ್ ನಿವಾರಣೆ ಮಲ್ಪುನವು ಎಡ್ಡೆಂದ್ ಭಟ್ರ್ ಬರೆಯೆರ್.

ಪ್ರಾಕ್‌ದ ತಪ್ಪುಲೆನ್ ಪ್ರಾಜ್ಞೆರ್-ಬುದ್ಯಂತೆರ್ ನಿವಾರಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್‌ಗೆ. ಭಟ್ರೆನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ-ಶ್ರದ್ಧಾಪೂರ್ವಕ ಅಧ್ಯಯನೊದ ಫಲವಾದ್ ಆ ಭೇದ ಪೋಂಡ್. 1974ದ ಮೇ ತಿಂಗೊಲ್ದ 9 ದಾನಿ ಕಾಣಿಯೂರು ಮಠೊತ್ತ ಶ್ರೀಪಾದೆರ್ ಒಡ್ಪಿದ ಶ್ರೀ ಮದನಂತೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ವೇದೋಕ್ತ ವಿಧಿ ಪ್ರಕಾರ ಪೂಜೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸ್ಥಾನಿಕೆರೆಗ್ ಇತ್ತಿನ ಅಡ್ಡಪಂಜ್ತಿದ ಭೇದೊನು ನಿವಾರಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಒಂಜೇ ಪಣ್ಪಿನ ಘೋಷಣೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಇತಿಹಾಸೊದ ಅಧ್ಯಯನದ ಫಲ ದಾದ ಪನ್ಪುನೈನ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್.

೪

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಒಂಜಿ ಸಂದರ್ಶನ

1975ದ ಸುಮಾರ್‌ಡ್ ಒರಿ ಪತ್ರಕರ್ತೆ ಬೆಂಗಳೂರುದ ಒಂಜಿ ಪತ್ರಿಕೆಗ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಸಂದರ್ಶನ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಯಿತ್ತ ಮುಖ್ಯಾಂಶ ಇಂಚ ಉಂಡು :

ಸೋದ್ಯ : ಒಂಜಿ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲೆರಾದ್ ಸುಮಾರ್ 400-500 ಜೋಕ್ಲೆನ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಲ್ತೊಂದುಪ್ಪುನ ಈರೆಗ್ ಹಳ್ಳಿಹಳ್ಳಿಲೆಗ್ ಪೋಯರ, ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪುಯರ ಪುರುಸೊತ್ತು ಎಂಚ ತಿಕ್ಕುಂಡು?

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ : ಎಂಕ್ ಈ ಒಂಜಿ ಹವ್ಯಾಸ ಬುಡ್‌ಂಡ ಬೇತೆ ವಾ ದುರಭ್ಯಾಸೊಲಾ ಇಜ್ಜಿ ಕಾಂಡೆ 5 ಗಂಟೆಗ್ ಲಕ್ಕ್‌ದ್ 6ಡ್ದ್ 8 ಗಂಟೆ ಮುಟ್ಟ ದೇವೆರೆ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪುವೆ. ಕಮ್ಮಿ ಪಂಡ ಒಂಜಿ ಗಂಟೆ ಪೂಜೆ ಮಲ್ಪಂದೆ ವಾ ಬೇಲೆಗ್ಲ ಯಾನ್ ಪಿದಡುಜ್ಜಿ. ರಜೆಟ್ಟ್ ಬೊಕ್ಕ ಆೈತಾರದಾನಿ ಒಡೆಗಾಂಡಲ ಪಿದ್ಯಾ ಸಂಶೋಧನೆಗ್ ಪೋಪೆ. ದಿನೊಟ್ಟು 15 ಗಂಟೆ ಬೆನ್ಪೆ. ಉಂದು ಅಭ್ಯಾಸ ಆದ್ ಪೋತ್‌ಂಡ್. ಎಂಕ್ಲೆನ ಬೇಲೆಗ್ ಏರ್ಲಾ ಅಡ್ಡಿ ಮಲ್ಪುವಿಲಕ ಇಜ್ಜಿ!

ಸೋದ್ಯ : ಪ್ರಾಕ್ತನ, ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರೊ ಪ್ರತಿಮಾಲಕ್ಷಣೊ ಇಂಚಿನ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪುಯರ ಏಪ ಸುರುಮಲ್ತರ್? ಪ್ರೇರಣೆ ದಾದ?

ಜವಾಬು : 1959ಡ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಸುರುಮಲ್ತೆ. ಎಂಜಿಎಂ ಕಾಲೇಜ್‌ಡ್ ಇತಿಹಾಸೊದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆ ಆದ್ ಸೇರಿಕೊಡ್ಲೆ ಪ್ರೊ. ಸುಂದರರಾವ್, ಡಾ. ರಾಮಕೃಷ್ಣ ರಾವ್, ಪ್ರೊ. ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ ಮೊಕ್ಲೆನ ಪ್ರಭಾವ-ಪ್ರೇರಣೆ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್. 1945ಡ್ದ್ 1956ಮುಟ್ಟ

ಮೂಡಬೆದ್ರದ ಜೈನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಡ್ ಮಾಸ್ಟ್ರಾದುಪ್ಪುನಗ ಅಲ್ಪದ ಪರಿಸರೊಲಾ ಉಮೇದ್ ಕೊರ್‌ಂಡ್.

ಸೋದ್ಯ : ಇರೆನ ಸಂಶೋಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವೆರೆಗ್ ದುರಾಗ್ರಹ ಉಂಡು. ಕಾಲಮಾನೊಡು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಉಪ್ಪುನವು ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಕಾರಣ ಆದುಪ್ಪೇ?

ಜವಾಬು : ಯಾನ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ತಿನವು ಮಾತ ಸರೀಂದ್ ಯಾನ್ ಪನ್ಪುಜ್ಜಿ. ಕೆಲವೊಂಜಿ ಸರ್ತಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಬತ್ತ್‌ದಿಪ್ಪು. ಸುರೂಟು 'ತುಳುನಾಡು' ಪುಸ್ತಕ ಬರೆನಗ ಅಯಿಟ್ಟುಪ್ಪುನ ಕೆಲವು ದೋಷೊಲೆನ್ ಕೆಲವೆರ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾದ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಅವು ಸರೀಂದ್ ತೋಜಿನಲ್ಪ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಲ್ತ್‌ದೆ... ಆಂಡ ಸಂಶೋಧನೆ ಬಗ್ಗೆ ತಮಾಷೆ ಮಲ್ಪುನವು ವಿದ್ಯಾವಂತೆರ್ನ ಲಕ್ಷಣ ಅತ್ತ್. ಇತಿಹಾಸೊದ ಬಗ್ಗೆ ತೆರಿನಕುಲು, ಸಂಶೋಧಕೆರ್ ಸವಾಲ್ ಪಾಡ್‌ಂಡ ಅಯಿಕ್ಕೊಂಜಿ ಮರ್ಯಾದೆ ಉಂಡು. ಆತ್ ಗೊತ್ತಿತ್ತಿನಕುಲು ತೆರಿಯಿನಕ್ಲೆನ ದುಂಬು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ಪೊಲಿ ಅತ್ತೆಯೇ?

ಸೋದ್ಯ : ಈರ್ ಮೂರ್ತಿಲೆನ ಕಾಲಮಾನೊನು ಎಂಚ ತೆರಿಪ್ಪರ್?

ಜವಾಬು : ಸುರೂಕು ಆ ಮೂರ್ತಿ ಉಪ್ಪುನ ಸ್ಥಳಪುರಾಣೊನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪೊಡು. ಅಲ್ಪ ಶಾಸನ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಅವೆನ್ ಓದೊಡು. ಅವ್ವೇ ರೀತಿದ ಶಿಲ್ಪಕೃತಿಕ್ಕುಲು ಬೇತೆ ಓಲಾಂಡಲಾ ಉಂಡೋಂದು ತೆರಿದ್ ಅಯಿನ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ಪೊಡು. ಅಪಗ ಆ ಮೂರ್ತಿದ ಕಾಲಮಾನ ತೆರಿಯುಂಡು.

ಸೋದ್ಯ : ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ಈತೊಂಜಿ ಮೋಕೆಡ್ ಬಾರೀ ಬಂಜ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಇತಿಹಾಸೊದ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆಗ್ ಪಿದಾಡ್ದರತ್ತೆಯೇ... ಉಂದೆಡ್ದ್ ಇರೆಗ್ ದಾದಂಡಲಾ ಸಂಪಾದನೆ ಉಂಡೋ?

ಜವಾಬು : ಸಂಪಾದನೆ ದಾದ ಉಂಡು? ಎನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂಪಾದನೆ ಪೂರ ಉಂದೆಟ್ಟೇ ಖರ್ಚಾದ್ ಪೋಂಡ್... 'ಆಂಟಿಕ್ವಿಟೀಸ್ ಆಫ್ ಸೌತ್ ಕೆನರಾ' ಪುಸ್ತಕೊನು 1969ಡ್ 2000 ಪ್ರತಿ ಅಚ್ಚ್ ಪಾಡ್ಪಾಯೆ. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಆಯಿನ ಖರ್ಚು ರೂ. 22,000/-. ಪ್ರೆಸ್‌ದಕ್ಲೆಗ್ ದುಡ್ಡು ಸಂದಾಯ ಮಲ್ಪಂದೆ ನನಲಾ ಸಾಲಗಾರೆ ಆದುಲ್ಲೆ... ಸಂಶೋಧನೆಗಾದ್ ಕೈಯಿಡ್ದ್ ಕಾಸ್-ಪಣವು ಖರ್ಚು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಊರೂರು ತಿರ್ಗೊಂದುಲ್ಲೆ. ಏತೋ ಸಾರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾದ್ ಪೋಂಡು.

ಸೋದ್ಯ : ಸರಕಾರ ದಾಲ ಸಕಾಯ ಕೊರಿಜ್ಯೋ?

ಜವಾಬು : ಇತ್ತಿತ್ತೆ ಒಂತೆ ಸಕಾಯ ಬರ್ಪುನ ಲಕ್ಷಣ ತೋಜೊಂದುಂಡು. ಮೂಡಬೆದ್ರದ ಸಾವಿರಕಂಬೊದ ಬಸದಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಲ್ತಿನ ಸಮೀಕ್ಷೆಗ್ ದ.ಕ. ಜಿಲ್ಲಾಡಳಿತೊ ರೂಪ್ಯಾ 500/- ಕೊರ್‌ಂಡ್. ಡೆಲ್ಲಿಡುಪ್ಪುನ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಧನಸಹಾಯ ಆಯೋಗೊ

ರೂಪಾಯಿ 2,500/- ಮಂಜೂರು ಮಲ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಸಿಮ್ಲಾಡ್ ಉಪ್ಪುನ 'ಇಂಡಿಯನ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಆಫ್ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಸ್ಟಡೀಸ್' ಸಂಸ್ಥೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಡಾಕ್ಟೋರಲ್ ರಿಸರ್ಚ್‌ಗ್ ಸಕಾಯ ಕೊರ್ಪುನ ಸೂಚನೆ ತಿಕ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಅಕುಲು ಅಧ್ಯಯನೊಗಾದ್ 'ಹೊಯ್ಸಳೆರೆನ ಕಾಲೊದ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ' ಪನ್ಪುನ ವಿಷಯ ಕೊರ್ತೆರ್. 'ತುಳುನಾಡಿನ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಿಕರು' ಎಲ್ಯಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯಿನೆಕ್ಕ್ ಸ್ಥಾನಿಕ ವರ್ಗದಕುಲು ಒಡ್ಪಿಡ್ ಜಿಲ್ಲಾ ಸಮ್ಮೇಳನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪುಸ್ತಕೊಗು ಗೌರವ ರೂಪೊಡು ರೂಪಾಯಿ ಒಂಜಿ ಸಾವಿರ ಕೊರ್ತೆರ್.

ಸೋದ್ಯ : ಇರೆನ ದುಂಬುದ ಯೋಜನೆ ದಾದ?

ಜವಾಬು : ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ಜಾಗೆಗ್‌ಲಾ ಅಯಿನವೇ ಆಯಿನ ಚರಿತ್ರೆ ಉಂಡು. ಅಯಿನ್ ಬರೆಯೊಡು; ಜನೊಕ್ಲೆಗ್ ಒದಗಾದ್ ಕೊರೊಡು ಪನ್ಪುನವು ಎನ್ನ ಆಸೆ. ಅಯಿಕ್ಕಾದ್ 'ಅಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಆಫ್ ಇಂಡೊಲೋಜಿಕಲ್ ಸ್ಟಡೀಸ್' ಪನ್ಪುನ ಸಂಘ ಸುರುಮಲ್ತ್‌ದೊ. ಪ್ರಬುದ್ಧೆರ್, ಜ್ಞಾನಿಲು, ಬುದ್ಯಂತೆರ್, ಇತಿಹಾಸಕಾರೆರ್, ಡಾಕ್ಟೊರೇಟ್ ಮಲ್ತಿನಕುಲು ಈ ಸಂಘೊಡು ಸದಸ್ಯೆರಾದುಲ್ಲೆರ್.

ಸೋದ್ಯ : ಈ ಸಂಘದ ಬೇಲೆ ದಾದ?

ಜವಾಬು : ಸರಕಾರೊದ ಪ್ರಾಕ್ತನ ಇಲಾಖೆ ಇತ್ತಿಲಕ್ಕನೇ ಉಂದು ಖಾಸಗಿಯಾದ್ - ಆಸಕ್ತೆರ್ ಸೇರ್‌ದ್ ಮಲ್ತಿಂಚಿನ ಒಂಜಿ ಕೂಟ. ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಪುಟ್ಟಾವುನವು, ಚರಿತ್ರೆನ್ ತೆರಿಯರ ಸಕಾಯ ಮಲ್ಪುನವು ಉಂದೆತ್ತ ಬೇಲೆ. ಓಲು ಪರಶಾಸನ, ತಾಳೆಗರಿ ಗ್ರಂಥೊ, ವಿಗ್ರಹ ಉಂಡೋ ಆಡೆಗ್ ಪೋದು ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ಪುನವು ಎಂಕ್ಲೆನ ಗಂತ್ (ಉದ್ದೇಸೊ). ಇತಿಹಾಸೊಗು ಸಂಬಂಧಪಡೆಯಿನ ಗ್ರಂಥೊಲೆನ್ ಸಂಗ್ರಹ ಮಲ್ಪುನ, ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪುನ ಯೋಜನೆ ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ಉಂಡು.

ಸೋದ್ಯ : ಇರೆನ ಬದ್ಕ್‌ಡ್ ಬತ್ತಿನ ತಿರುವು ಒವು? ಪಂಡ, ಇರೆನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ರೂಪ ಪಡೆಯಿಂಚಿ ಬಗೆ ಎಂಚ?

ಜವಾಬು : ಯಾನ್ 1942ಡ್ ಎಸ್ಸೆಸ್ಸೆಲ್ಸಿ ಮಲ್ತೆ. ದುಂಬು ಓದಿಯರ ಆರ್ಥಿಕ ಅನುಕೂಲ ಇಜ್ಯಾಂಡ್. ಒಂಜಿ ವರ್ಸ ಕಾರ್ಲದ ಮುಟ್ಟ ಅತ್ತೂರುದ ಸಾಲೆಡ್ ಅನ್‌ಟ್ರೈನ್ಡ್ ಟೀಚರ್ ಆದ್ ಬೆಂದೆ. ಬೊಕ್ಕ ಕಾರ್ಲದ ಒರಿ ಡಾಕ್ಟ್ರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಆಜಿ ತಿಂಗೊಲು ಕಂಪೌಂಡರ್ ಆದಿತ್ತೆ. ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಒಂತೆ ಸಮಯ ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಆಫೀಸ್‌ಡ್ ಗುಮಾಸ್ತೆ ಆದ್‌ಲಾ ಬೆಂದೆ. ಮುಲ್ಪಡ್ದ್ ಯಾನ್ ಟೀಚರ್ಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮಲ್ಪೆಯರ ಪೋಯೆ. ಈ ಟೀಚರ್ಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಎನ್ನ ಬದ್ಕ್‌ದ ಒಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ತಿರುವು. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಮುಗಿತ್ತ್‌ದ್ ಮೂಡಬೆದ್ರದ ಜೈನ ಹೈಸ್ಕೂಲ್‌ಡ್ ಮಾಸ್ಟ್ರು ಆಯೆ. ಅಯಿಡ್ದಾದ್ ಯಾನ್ ಸಂಶೋಧಕೆ ಆಯೆರ ಕಾರಣ ಆಂಡ್....

ಸಂದರ್ಶನದ ಅಕೆರಿಗ್ ಲೇಖಕೆ ಪನ್ಪುನವು ಇಂಚ : ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆಗ್

ಜನಸಾಮಾನ್ಯೆರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಸಂಪರ್ಕ ಹೆಚ್ಚ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ಆರೆಗುಪ್ಪುನಾತ್ ಅನುಭವ ಬೇತೆ ಏರೆಗ್‌ಲ ಉಪ್ಪಂದ್. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಾಗ್ಮಿ ಬೊಕ್ಕ ಇತಿಹಾಸಕಾರೆರಾದುಪ್ಪುನ ಭಟ್ರ್ 'ರಾಜಕೀಯದ ಪ್ರಭಾವೊಡ್ದ್‌ಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಪ್ರಭಾವ ನರಮಾನ್ಯನ ಮಿತ್ತ್ ಹೆಚ್ಚ್' ಪನ್ಪೆರ್. ಆರೆನ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಪಾತೆರ ಸರಿಯಾದುಪ್ಪಿಯರಲಾ ಯಾರು. ವ್ಯಕ್ತಿನ ವರ್ಚಸ್ಸ್ ಎಂಚನೋ ಸಮಾಜದ ಮಿತ್ತ್ ಆಯನ ಪ್ರಭಾವೊ ಅಂಚನೇ ಉಪ್ಪುಂಡು.

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಪಾತೆರ ಸತ್ಯ.

೫

ಸೋಧನೆದ ಸಾದಿ

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಕ್ಯಾಥೊಲಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಲು ನಡಪಾವುನ ಕಾಲೇಜ್‌ಲೆಡ್ ನೇಮಕ ಆಯಿನ ಸುರುತ್ತ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲೆರ್ ಪನ್ಪುನ ಕೀರ್ತಿ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನವು. 'ಕಾಲೇಜ್‌ದ ವಾ ವ್ಯವಹಾರೊಡುಲಾ ಆಕುಲು ಕೈಪಾಡುಜ್ಜೆರ್. ಪೂರ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಕೊರ್ತೆರ್. ಮಾತಲಾ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲೆರೆನ ತೀರ್ಮಾನದ ಲಕ ನಡಪುಂಡು'ಂದ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಒಂಜಿ ಮೈಟ್ಟ್ ಪಣ್ತೆರ್. ಆರ್ ಎಡ್ಡೆ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕೆ ಆದುಪ್ಪು; ಎಡ್ಡೆ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲೆರ್‌ಲಾ ಆದುಪ್ಪು. ಆಂಡ ಜನೊಕುಲು ಆರೆನ್ ಗುರ್ತ ಮಲ್ಪೊನುನವು ಒರಿ ಸಂಶೋಧಕೆ ಆದ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ವಾ ಊರುಗು ಪೋಂಡಲ, ವಾ ದೇವಸ್ಥಾನೊ, ದೈವಸ್ಥಾನೊ, ಭೂತಕೊಟ್ಯ, ಬಸದಿ, ಆಲಡೆಗ್ ಪೋಂಡಲ 'ಇಡೆಗ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಲ್ತ್ ಪೋತೆರ್. ಪೇಪರ್‌ಡ್ ಬರೆತ್ತೆರ್' ಪನ್ಪುನ ಪಾತೆರೊ ಕೇಣಂದೆ ಉಪ್ಪಂದ್.

ಆರೆನ ಸಂಶೋಧನೆದನೇ ಒಂಜಿ ಪಥ....

ಸಿಮಂತೂರು ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ಮೂಜಿ ಶಾಸನ ಉಂಡು. ಪಾಕೊ ವರ್ಸ ದುಂಬು ಸರಕಾರೊದ ಪ್ರಾಕ್ತನ ಇಲಾಖೆದಕುಲು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಆಯಿನ್ ಓದ್‌ದ್, ಪ್ರತಿ ಗೆತ್ತ್‌ದ್ ಪೋದಿತ್ತೆರ್. ಆಂಡ ಆಯಿಟ್ಟ್ ದಾದ ಉಂಡುಂದು ಏರೆಗ್ಲಾ ತೆರಿಯಿಜ್ಜಿ. ಇಂಚಿನ ಸಂದರ್ಬೊಡು ಒರ ಕಟೀಲ್‌ದ ಪು. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಟ್ರ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ್ ಸಂಪರ್ಕ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಈರ್ ಒರ ಸಿಮಂತೂರುಗು ಬರೊಡು; ಶಾಸನ ಓದ್‌ದ್ ಆಯಿಟ್ಟ್ ದಾದ ಉಂಡುಂದು ಎಂಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿಪ್ಪಾವೊಡುಂದು ಕೇಂಡೊಂಡೆರ್. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಮುಲ್ಕಿ ಮುಟ್ಟ ಬಸ್ಸ್‌ಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್, ಅಲ್ಪಡ್ದ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಪಡ್ಡೈ ಮೈಟ್ಟ್ ಮಾರ್ಗ ಮುಗಿಪುನಾಡೆಗ್ ಮುಟ್ಟ ಕಾರ್‌ಡ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಬೊಕ್ಕ

ನಡತೊಂದು ಬತ್ತೆರ್. ಆ ದಿನ ಸಿಮಂತೂರು ಒಂಜೇ ಅತ್ತ್ ಅತಿಕಾರಿಬೆಟ್ಟು ಗ್ರಾಮೊದ ಮೊಯಿಲೊಟ್ಟು ಮಂದಾಡಿಗುತ್ತುದ ನಾಗಬನೊಕ್ಕುಲೆಡ್ ಉಪ್ಪುನ ಶಾಸನೊಲೆನ್ ಆರ್ ಪರಿವೀಕ್ಷಣೆ ಮಲ್ತೆರ್. ಆ ದಿನ ಆರ್ 10-12 ಮೈಲ್ ನಡತ್ತ್‌ದೇ ಅಡೆಗ್ ಪೋಯೆರ್‌ಂದ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಟ್ರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಶಾಸನೊನು ಓದುನವು ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್; ಕೆಲವು ಮೈಟ್ಟ್ ನೆಲೊನು ಗರ್ತ್‌ದ್ಲಾ ತೂಯೆರ್‌ಗೆ.

ಅಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಕಟೀಲ್‌ದ ಗಣಪತಿ ವಿಗ್ರಹೊದ ಅಧ್ಯಯನೊಗು, ಬಜಪೆದ ಡಾ. ಭಾಸ್ಕರರಾಯೆರ್ನ ಬನೊಟತ್ತಿನ ವಿಶೇಷ ಮೂರ್ತಿದ ಪರಿಶೀಲನೆಗ್, ಮೂಡುಗೆರೆ ತಾಲೂಕುದ ಅಂಗಡಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ಸೊಸೆವೂರುಗು ಆರ್ ಬತ್ತಿನವು ಉಂಡುಂದು ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಟ್ರ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನುವೆರ್.

ಸೊಸೆವೂರುಡು ಉಪ್ಪುನವು ಪೊಳಲಿದ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ ವಿಗ್ರಹದ ಲಕ ಸಪ್ತಮಾತಾ ಮೃಣ್ಮಯ ಮೂರ್ತಿ. ಅವು ಸಳನ (ಹೊಯ್ಸಳ.ವಂಶೊದ ಸ್ಥಾಪಕೆ) ಗುರು ಸುದತ್ತ ಮುನಿ ತಪಸ್ಸ್ ಮಲ್ತಿನ ಜಾಗೆ. ಅಲ್ಪದ ದೇವಿಗ್ ವಾಸಂತಿಕಾದೇವಿಂದ್ ಪುದರ್. ಸುದತ್ತ ಮುನಿಕ್ಕ್ ವರ್ಧಮಾನಂದ್‌ಲಾ ಗೌಡಯೋಗಿಂದ್‌ಲಾ ಪುದರ್‌ಲು ಉಲ್ಲ. ಜಲಸಮೃದ್ಧಿ ಉಪ್ಪುನ ಸೊಸೆವೂರು ಹೊಯ್ಸಳೆರೆನ ಮೂಲಪುರುಷೆ ಉದಿತಿನ ನಾಡ್. ಕನಡೆರೆಗ್ ಪರಮ ಪಾವನ ಜಾಗೆ. ಮುಲ್ಪದ ಬಗ್ಗೆ ಆಯಿನ ಅನ್ವೇಷಣೆ ದಾಲಾ ಯಾರಂದ್‌ಂದ್ ಬೇಜಾರ್ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್.

ಅಲ್ಪಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಕಣಚೂರು, ಹಂತೂರು ದಾಂಟ್‌ದ್ ಕೆಸುವೊಳಲುಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಅಲ್ಪ ಅಪರೂಪೊದ ಕೇಶವ ದೇವೆರ್ನ ವಿಗ್ರಹ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅವು ಹಾಳಾದ್ ಪೋಯಿನ ಒಂಜಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಉಲಾಯಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಅಲ್ಪದ ಸುಗ್ಗಿಪೂಜೆದ ಭಾಸಮ್ಮ ಆರೆನ ಕುತೂಹಲೊನ್ ಹೆಚ್ಚ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ್. ಭಾಸಮ್ಮ ಬೇಸಿಗೆಯಮ್ಮ ವಾಸಂತಿಕಾ ಆದುಪ್ಪುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು ಪಂಡೆರ್. ಈ ಪ್ರಯಾಣೊಡು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಇತ್ತಿನ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಭಟ್ರ್ ಆಪಗದ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಒಂಜೊಂಜಾದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಇಂಚನೇ ಕೋಟೇಶ್ವರ, ಕೋಟಿಲಿಂಗೇಶ್ವರ, ಕುಂಭಾಶಿಕ್ಷೇತ್ರ, ಆನೆಗುಡ್ಡೆ ಇಂಚಿನ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡಿನ ವಿಷಯೊಲು ಇತ್ತೆ ಅಲ್ಪದ ಅಧಿಕೃತ ಚರಿತ್ರೆಯಾದ್ ಪ್ರಕಟ ಆತ್‌ಂಡ್.

ಬೈಂದೂರುದ ಸೇನವೆರ್ ಕಟ್ಟಾಯಿನ ಸೇನೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ವಿಶಿಷ್ಟ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಮಹತ್ವ ಉಂಡು. ಹೊಯ್ಸಳ, ಚಾಲುಕ್ಯ ಶಿಲ್ಪದ ಮಿಶ್ರಣ ಉಪ್ಪುನ ಈ ದೇವಸ್ಥಾನೊದಂಚಿನ ಬೇತೆ ದೇವಸ್ಥಾನೊ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಇಜ್ಜಿ. ಉಂದೆತ್ತ ಮಹತ್ವೊನು ಸುರೂಟು ಪಂಡಿನಾರ್ ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್. ಆರೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕದ ಎಲ್ಲ್ಯ ತರೆಮಾರ್‌ದ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಶೋಧಕೆರ್ - ಡಾ. ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್, ಡಾ. ಬಿ. ವಸಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಡಾ. ಕೆ.ಜಿ. ವಸಂತಮಾಧವ, ಡಾ. ಮಾಲಿನಿ, ಡಾ. ಪುಂಡಿಕ್ಕಾ ಗಣಪಯ್ಯ ಭಟ್, ಡಾ. ವೈ.

ಉಮಾನಾಥ ಶೆಣ್ಯೆ ಮೊಕುಲು ಭಟ್ರ್ ಪಾಡಿನ ಪಂಚಾಂಗೊನು ವಿಸ್ತರಿತೆರ್.

ಕೊಡಿಮರ ಉಪ್ಪುನ ಮಾತ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ಆಗಮಾನುಸಾರಿಯಾದ್ ಪೂಜೆ ನಡಪ್ಪೊಡು. ಪ್ರತಿಯೊಂಜಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗುಲಾ ಒಂಜಿ ಸ್ಥಳಪುರಾಣ ಇಪ್ಪುಂಡು. ಪ್ರತಿಯೊರಿಯೆಗ್‌ಲಾ ಒಂಜಿ ಗ್ರಾಮದೇವತೆ, ಒಂಜಿ ಇಷ್ಟದೇವತೆ, ಒಂಜಿ ಕುಲದೇವತೆ ಆರಾಧ್ಯೆರಾದ್ ಉಪ್ಪುವೆರ್. ಒಂಜಿ ಗ್ರಾಮ ಬುಡುದು ಬೇತೆ ಗ್ರಾಮೊಗು ಪೋನಗ ಗ್ರಾಮ ದೇವತೆ ಬದಲಾಪುಂಡು. ಇಷ್ಟದೇವತೆ ಇಡೀ ವಂಶೊಗು ಒಂಜೇ ಆವೊಡುಂದಿಜ್ಜಿ. ಅಕುಲಕುಲೆನ ಇಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ಬದಲಾವೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. ಕುಲದೇವತೆ ಅಂಚ ಅತ್ತ್. ಆ ಕುಲತ್ತಕುಲು ಪ್ರಪಂಚೊಡು ಓಲುಪೋಂಡಲಾ ಕುಲದೇವತೆ ಅವೇ ಆದುಪ್ಪುಂಡು. ಕುಲದೇವತೆನ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತ್ಂಡ ಉದ್ಧಾರೊ ಸುಲಬ. ಬಂಜೊದ ಸಂದರ್ಭ ಬತ್ತಿನಪಗ ನಮ್ಮ ಬುಲಿಪುಗು ಓಕೊರುದು ನಮನ್ ದೆರ್ತ್ ಪತ್ತುನವು ಕುಲದೇವತೆ. ಇಂಚಿನ ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ತನ್ನ ಭಾಷಣೊಡು ಪಣೊಂದಿತ್ತಿನ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಒರಿ ಇತಿಹಾಸಕಾರೆ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಜನೊಕುಲೆನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಶ್ರದ್ಧೆನ್ ಹೆಚ್ಚ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ, ಅಕುಲೆನ ರುಚಿಶುದ್ಧಿ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಒರಿ ಧಾರ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಲಾ ಅಂದ್.

ಒಂಜಿ ಪಾತೆರೊ ಉಂಡು : 'ನಮೊ ಏಪೊಲಾ ಇಪ್ಪುವೋಂದು ಎಣ್ಣ್‌ದ್ ಕನ ಕಟ್ಟೊಡು; ಇನಿಯೇ ಸಯ್ಪೊಂದ್ ಎಣ್ಣ್‌ದ್ ಬದ್ಕೊಡು'. ಅಂಚಾಂಡ ಬದ್ಕ್‌ಗ್ ಒಂಜಿ ಸಾರ್ಥಕತೆಲಾ ಅರ್ಥೊಲಾ ಒದಗ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಇತಿಹಾಸೊನು ಕಟ್ಟುನವು, ಅರ್ಥ ಮಲ್ತೊನುನವು ಈ ಪಿಂದರಿಕೆಡ್.

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ರಡ್ಡ್ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆನ ಮುಗಚಿತ್ರೊ 'ಆಳುಪರಸರು' ಬೊಕ್ಕ 'ಬಾರಕೂರು'.

ಸಾಹಿತಿ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರೆನ್ ಒರ ಒರಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸೋದ್ಯ ಮಲ್ತೆಗೆ : 'ಇತಿಹಾಸ ಕಲ್ಪುನೆಡ್ದ್ ದಾದಂಡಲಾ ಪ್ರಯೋಜನ ಉಂಡೋ?'

ಕಾರಂತೆರ್ ಕೊರಿ ಉತ್ತರ ಮರ್ಮೊಗು ತಾಗುವಿಲಕ ಇತ್ತ್ಂಡ್ : 'ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪೆ ಅಮ್ಮ ಏರ್, ಅಜ್ಜ ಅಜ್ಜಿ ಏರ್, ಮುತ್ತಜ್ಜೆ ದಾದ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆ ಇಂಚಿನ ವಿಷಯ ತೆರಿಯೊನಿಯರ ಉಮೇದ್ ಇಜ್ಯಾಂದಿನಾಯೆ ಬದ್ಕ್‌ದ್‌ಲಾ ಪ್ರಯೋಜನ ಇಜ್ಜಿ!'

ಈತ್ ಮಹತ್ವ ಉಪ್ಪುನ ಇತಿಹಾಸೊನು ತೂಪುನ, ಕಲ್ಪುನ ಉಮೇದ್‌ನ್ ಪುಟ್ಟಾಯಿನಾರ್ ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್. ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಒಂತೆ ಆಂಡಲಾ ಚರಿತ್ರೆದ ಬಗ್ಗೆ ಬೇಲೆ ಆದಿತ್ತ್‌ಡ ಆಯಿಟ್ಟ್ ಭಟ್ರೆನ ಪಾಲ್ ಮಲ್ಲೊವು.

ಕದಿರೆ ಒಂಜಿ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕ್ಷೇತ್ರೊ. ಉತ್ತರ ಭಾರತೊಡ್ದು ನಾಥ ಪಂಥ ಬತ್ತ್‌ದ್ ನಿಲೆ ಆಯಿನವು, ನಾಥಪಂಥೊದ ಬುಳೆಚ್ಚಿಲ್‌ಗ್ ಕದಿರೆ ಕಾನಿಗೆ ಕೊರಿನವು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಗತಿ. ಕದಿರೆಡ್ ಭಾರತ ದೇಶೊಗೇ ಕೀರ್ತಿಪ್ರಾಯವಾಯಿನ ಲೋಕೇಶ್ವರ ವಿಗ್ರಹ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಕುಲಶೇಖರ ರಾಜೆ ಮದೆಟ್ಟ್ತಿನ ಲೋಕೇಶ್ವರ ವಿಗ್ರಹೊನು ಶುದ್ಧೀಕರಣೊಡು ಪಿರ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಲ್ಪಾದ್, ಸುಮಾರ್ ನಾನ್ನೂದು ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬು ಬ್ರಹ್ಮರಥೋತ್ಸವ ಏರ್ಪಾಡ್ ಮಲ್ತ್‌ದಿತ್ತೆಂದ್ ಇತಿಹಾಸೊಡ್ದು ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು.

ಎಂಚಿನನೋ ಕಾರಣೊಗು ಲೋಕೇಶ್ವರ ವಿಗ್ರಹ ಕುಡ ಮದೆ ಆಂಡ್. ವಿಗ್ರಹೊದ ಕಾರ್‌ಡ್ ಉಂದೆನ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 964ಡ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ತಿನವುಂದ್ ಬರಾವು ಉಂಡು. ಕುಲಶೇಖರ ರಾಜೆ ನಾಥ ಪಂಥ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತೆಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊಗು ಬತ್ತ್‌ದ್ ಅಲ್ಪದ ಶಿಲಾಲೇಖನೊಲೆನ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತೆರ್. ಲೋಕೇಶ್ವರ ವಿಗ್ರಹೊನು ತೂದು, ಅವೊಂಜಿ ಅಪರೂಪೊದ ವಿಗ್ರಹ, ಮದೆಟ್ಟುಪ್ಪುನವು ಸರಿಯತ್ತ್, ಮಾತೆರ್ಲಾ ತೂವಡ್, ಇತಿಹಾಸ ತೆರಿಯೊನಡ್ಂದ್ ಒಂಜಿ ಬರಿಟ್ಟ್ ದೀಪಾದ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ತೂಪುನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಲ್ತೆರ್.

ಮಾತ ವಿಗ್ರಹೊಗುಲಾ ಪೂಜೆ ನಡಪೊಡೆಂದೇ ಇಜ್ಜಿ ಆಂಡ ಶಿಲ್ಪಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಕಾಸೊದ ದೃಷ್ಟಿಡ್, ಅಧ್ಯಯನೊದ ದೃಷ್ಟಿಡ್ ಅಯಿನ್ ಮಾತೆರ್ಲಾ ತೂಪುನವು ಸರಿಯಾಯಿನ ಕ್ರಮೊ.

ಕದಿರೆದಲೆಕೊನೇ ಉದ್ಯಾವರ ಬೊಕ್ಕ ಬಾರ್ಕೂರುಡು ಉತ್ಖನನ ಮಲ್ತ್ಂಡ ಪ್ರಾಕ್‌ದ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ನನಲಾ ಹೆಚ್ಚ ಮಾಹಿತಿ ತಿಕ್ಕೊಂದು ಭಟ್ರ್ ಪನೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಚರಿತ್ರಕಾರೆರಾಯಿನ ಪಿ.ಎನ್. ನರಸಿಂಹಮೂರ್ತಿ ಇಂಚ ಪನ್ಪೆರ್ : ರೆಂಜಾಳ ಆದ್ ಒರ ಕಾರ್ಲಗ್ ಪೋವೊಂದಿತ್ತೆ. ಅಪಗ ಬೋರ್ಕಟ್ಟೆ ಪನ್ಪುನ ಊರು ತಿಕ್ಕ್ಂಡ್. ಅವು ಚರಿತ್ರಪೂರ್ವ ಯುಗೊತ್ತ ಅವಶೇಷೊಲು ಉಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಜಾಗೆ. ಅಲ್ಪ ಮಾರ್ಗದ ರಡ್ಡ್ ಮೈಕ್ಕ್‌ಲಾ ಕಲ್ಲ್‌ದ ಎತ್ತರೊದ ರಚನೆಲೆನ್ ತೂಯೆ. ಎಡತ್ತ ಮೈತ್ತ ರಚನೆಲು ಬಲತ್ತ ಮೈತ್ತ ರಚನೆಲೆಡ್ದ್ ಮಲ್ಲ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಇಳಿಜಾರ್‌ಡ್ ಜತ್ತೊಂದು ಸುಮಾರ್ ಜಾಗೆಡ್ ಪದ್ರ್‌ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಅವು ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ ಸೈತಿನಕ್ಲೆನ್ ದೀಪುನ ರಚನೆಯಾದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಒಡ್ಡಿಗ್

ಬತ್ತಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಈ ವಿಚಾರೊನು ಭಟ್ರೆಡ ಚರ್ಚೆ ಮಲ್ತೆ. ಆರ್ ಅಯಿಕ್ಕ್ ದುಂಬೇ ಆಡೆಗ್ ಪೋದು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತ್‌ದ್, ಛಾಯಾಚಿತ್ರ ಪತ್ತೊಂದು ಬತ್ತ್‌ದಿತ್ತೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಆರೆಗ್ ಗೊತ್ತಿಜ್ಯಾಂದಿನ ವಿಷಯೊನೇ ಇಜ್ಜಿ ಪನ್ಪುನವು ಎಂಕ್ ತೆರಿದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಆಳುಪೆರೆಗ್ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆಯಿನ ದಿಂಜ ಶಾಸನೊಲೆನ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಪತ್ತೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಪಿರಾಕ್‌ದ, ಪಂಡ ಆಳುವರಸ-II ಇಂಬ್ಯೆಗ್ ಸೇರಿನ ಬೆಳ್ಮಣ್‌ದ ತಾಮ್ರ ಶಾಸನೊ ಒಂಜಿ ಉದಾರ್ಮೆ. ಉಂದು ಕನ್ನಡೊಡು ಉಂಡು. ಕರ್ನಾಟಕೊಡು ಪತ್ತೆ ಆಯಿನ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ತಾಮ್ರ ಶಾಸನ ಉಂದು. ಬೆಳ್ಮಣ್‌ದ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್.

ಭೂತಾಳಪಾಂಡ್ಯನ ಕತೆ

ಭೂತಪಾಂಡ್ಯ (ಭೂತಾಳಪಾಂಡ್ಯ ಅತ್ತ್) ಅರಸನ ಕಾಲೊಗು ಸೇರ್ದಿನ, ಕ್ರಿ.ಶ. 1424ನೇ ಇಸ್ವಿದ ತಾಮ್ರಶಾಸನೊದ ಒಂಜಿ ಪ್ರತಿ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆಗ್ ತಿಕ್ಕ್‌ಂಡ್.

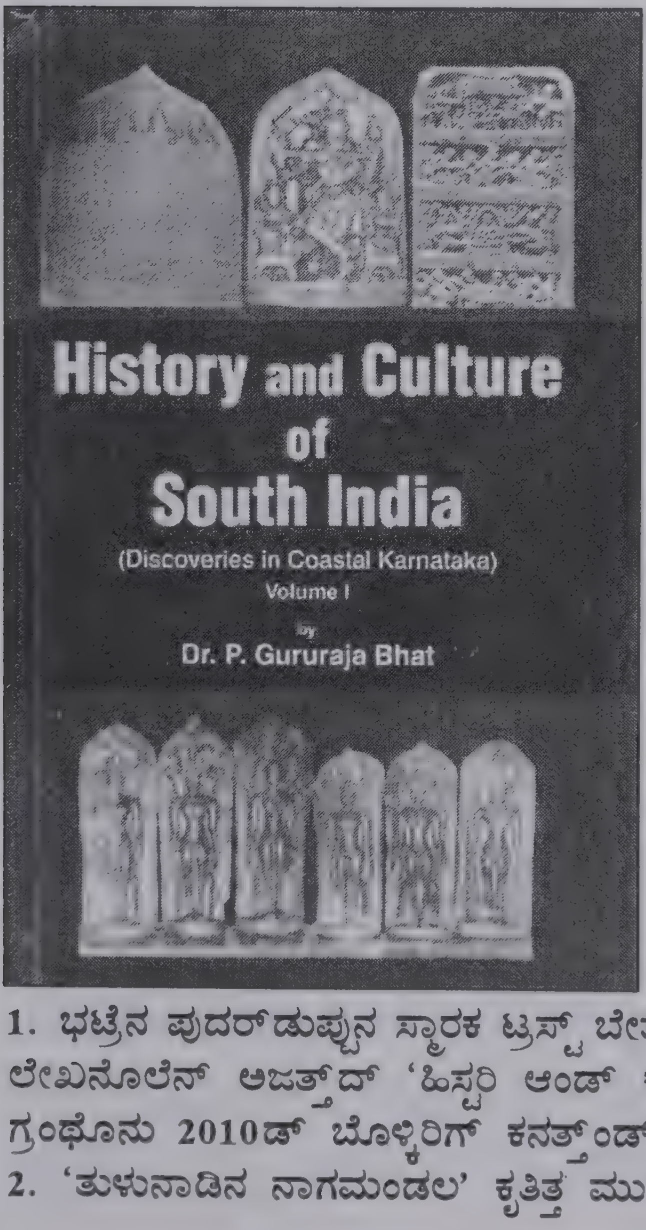

1. ಭಟ್ರೆನ ಪುದರ್‌ಡುಪ್ಪುನ ಸ್ಮಾರಕ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್ ಪ್ರಕಟವಾಯಿನ ಆರೆನ ಕೆಲವು ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಅಜತ್ತ್‌ದ್ 'ಹಿಸ್ಟರಿ ಆಂಡ್ ಕಲ್ಚರ್ ಆಫ್ ಸೌತ್ ಇಂಡಿಯಾ' (ಸಂಪುಟ 1) ಗ್ರಂಥೊನು 2010ಡ್ ಬೊಳ್ಕಿರಿಗ್ ಕನತ್ತ್‌ಂಡ್.
2. 'ತುಳುನಾಡಿನ ನಾಗಮಂಡಲ' ಕೃತಿತ್ತ ಮುಗಚಿತ್ರೊ.

ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲೂಕುಡು ಬೈಗಳ ಊರುಡು ವಾಸ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ನರಸಿಂಹ ಭಟ್ರೆಗ್ ಗುಜ್ಜಾಡಿದ ಗುಹೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಪೂಜೆ ಪುನಸ್ಕಾರೊದ ಸಲುವಾದ್ ತಲತೋಟ ಜಾಗ್‌ದ ಉಂಬಳಿ ಕೊರ್ತಿನ ವಿವರೊ ಆ ಶಾಸನೊಡು ಉಂಡು. ಭೂತಪಾಂಡ್ಯೆನ ಒಟ್ಟುಗು ಸಾಕ್ಷಿಯಾದ್ ನಡ ದೇಶೊದ (ನಡ ಗ್ರಾಮೊದ) ಗಣ್ಯೆರೆನ ಪುದರ್‌ಲಾ ಅಯಿಟ್ಟುಂಡು.

ಕ್ರಿಸ್ತಶಕೊದ ಸುರೂಕು ಭೂತಾಳಪಾಂಡ್ಯೆನ್ಪಿನ ಅರಸೆ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಅರಸ್ತನ ಮಲ್ತೆ; ಆಯೆ ಅಳಿಯಸಂತಾನ ವ್ಯವಸ್ತೆ ರೂಡಿಗ್ ಕನತೆನ್ಪಿನ ಒಂಜಿ ನಂಬೊಳಿಗೆ ತುಳುನಾಡ್‌ಡುಂಡು. ಈ ಕತೆ ಎಂಚ ಚಾಲ್ತಿಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಗೊತ್ತುಜ್ಜಿ. ನಿಜವಾದ್ ಭೂತಾಳಪಾಂಡ್ಯೆ ಪನ್ಪುನ ರಾಜೆ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ತಿನ ವಾ ವಿವರೊಲಾ ಇತಿಹಾಸೊಡು ತಿಕ್ಕುಜಿ. ಆಂಡ 15ನೇ ಶತಮಾನೊದ ಸುರೂಟು ಭೂತಪಾಂಡ್ಯೆನ್ಪಿನ ಒರಿ ಸಾಮಂತೆ ಬಾರ್ಕೂರುಡು ಇತ್ತೆ ಪನ್ಪುನ ವಿವರೊ ಈ ತಾಮ್ರಶಾಸನೊಡು ತಿಕ್ಕುಂಡು (ಭೂತಲ ಪನ್ಪುನ ಸಬುದೊ ಕಾಲಾನುಕ್ರಮೊಟ್ಟು ಜನೊಕುಲೆನ ಬಾಯಿಡ್ ಭೂತಾಳಂದ್ ರೂಪಾಂತರ ಆದುಪ್ಪುನ ಸಾಧ್ಯತೆ ಉಂಡು). ಇಂಬೈ ವಿಜಯನಗರದ ವೀರಪ್ರತಾಪ ದೇವರಾಯನ ಆಡಳಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ನರಸಿಂಹಮಂತ್ರಿನ ತಿರ್ತ್ ಬಾರ್ಕೂರುಡು ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಒರಿ ಸಾಮಂತೆ ಆದುಪ್ಪೊಡು. ಒಡ್ಪಿ ತಾಲೂಕುದ ಚೊಕ್ಕಾಡಿಡ್ ತಿಕ್ಕಿನ ಬೇತೆ ಒಂಜಿ ತಾಮ್ರಶಾಸನೊಡು ಭೂತಪಾಂಡ್ಯೆನ ರಾಜ್ಯೊದ ಗಡಿರೇಖೆನ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಭೂತಪಾಂಡ್ಯೆನ್ಪಿನ (ಭೂತಾಳಪಾಂಡ್ಯ ಅತ್ತ್) ಒರಿ ಅರಸೆ ಇತ್ತೆನ್ಪಿನವು ತೋಜ್‌ದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಭೂತಾಳಪಾಂಡ್ಯೆನ್ಪಿನ ಅಪಭ್ರಂಶ ರೂಪೊ ಬಹುಶಃ 15ನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ದಿಂಚಿ ಬತ್ತ್‌ಡ್‌ಂದ್ ತೋಜುಂಡು.

ವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಒಡಿಪುಡ್ ಬಲತ್ತಿನ ಎಂಚ?

ದ್ರಾವಿಡ ದೇವೆರ್ಲು (ಶಕ್ತಿದೇವತೆಲು, ಶಿವ, ಗಣಪತಿ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ) ಹೆಚ್ಚ ಉಪ್ಪುನ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ (ಒಡ್ಪಿದ ಕೃಷ್ಣನ ಮುಕಾಂತ್ರ) ವೈಷ್ಣವ ಮತ ಎಂಚ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್ ಪನ್ಪುನವು ಚೋದ್ಯದ ಸಂಗತಿ. ಈ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಆಲೋಚನೆ ಇಂಚ ಉಂಡು :

ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬ್ರಾಣೆರೆನ ಸುರುತ್ತ ವಲಸೆ ಕ್ರಿ.ಶ. 4-5ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಆಂಡ್. ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಕಲ್ಪನೆದ ಆದಿವಾಸುದೇವನ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾದ್ 'ಪರ ವಾಸುದೇವ'ನ್ ಬ್ರಾಣೆರ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತೆರ್. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಆಧಾರವಾದ್ ಕಾಣಿಯೂರು ಮಠೊಟ್ಟು ಬೊಕ್ಕ ಆದಮಾರು ಮಠೊಟ್ಟು ಉಪ್ಪುನ ಪರವಾಸುದೇವ ವಿಗ್ರಹೊಲೆನ್ ಭಟ್ರ್ ತೋಜಿಪ್ಪಾವೆರ್. ಪರ್ಕಳಗ್ ಮುಟ್ಟ ಕಿಳಂಜೆಡ್‌ಲಾ ಪರವಾಸುದೇವ ವಿಗ್ರಹ ಉಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ ದೇವಸ್ಥಾನ ಉಂಡು (ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ದೇವಸ್ಥಾನಂದ್ ಇಂಚಿಪೊಗು ಪುದರ್ ಬೈದ್‌ಂಡ್. ಪರವಾಸುದೇವ ಪಂಡ ವಿಷ್ಣು ಅಂಶೊ ಉಪ್ಪುನ ಶ್ರೀರಾಮಾವತಾರೊ ಪನ್ಪುನ ನಂಬೊಲಿಗೆ ಉಪ್ಪುನೆಡ್ದಾವರ ಕ್ರಮೇಣ ಈ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್‌ದುಪ್ಪೊಡು. ಬೆರ್ಮೆ ವಿಷ್ಣುನ

ನಾಭಿಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರ ಬ್ರಹ್ಮ-ವಿಷ್ಣು ಅಭೇದ ಕಲ್ಪನೆಲಾ ಉಂಡು). ಪರವಾಸುದೇವ ಆರಾಧನಾ ಸಂಪ್ರದಾಯೊಗ್‌ಲ ವೈಷ್ಣವ ಮತೊಕ್ಕುಲಾ ಸಮ್ಮಂದ ಇಜ್ಜಿ. ಪರವಾಸುದೇವ ಸಂಪ್ರದಾಯೊನು ಭಾಗವತ ಸಂಪ್ರದಾಯಂದ್‌ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್ (ಕಾಸರಗೋಡು ಕೈತಲ್‌ದ ಎಡನೀರ್‌ಡ್ ಭಾಗವತ ಸಂಪ್ರದಾಯೊಗು ಸೇರಿನ ಈ ಪರವಾಸುದೇವನ್ ದಕ್ಷಿಣಾಮೂರ್ತಿಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್; ಅಲ್ಪ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಆರಾಧನೆ ಸಂದುಂಡು. ಒಡಿಪ್ಪುಗ್ ಕೃಷ್ಣೆ ಬರ್ಪುನೆಕ್ಕ್ ದುಂಬು ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಅದ್ವೈತ ತತ್ವೊದ ಭಾಗವತ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಒಂತೆ ಗಟ್ಟಿಡೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್ - ಲೇಖಕೆ).

ಒಡಿಪ್ಪುಗ್ ಕೃಷ್ಣ ವಿಗ್ರಹೊನು ದ್ವಾರಕೆಡ್ದ್ ಕನತ್ತ್‌ದ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಲ್ತಿನ ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯೆರೆನ ಅಮ್ಮೆರ್ ಪರವಾಸುದೇವನ್ ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನಾರ್. ಪರವಾಸುದೇವನ ಭಕ್ತೆ ಆಯಿನೆಡ್ದಾವರ ತನ್ನ ಮಗಕ್ಕ್ (ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯೆ ಆದ್ ಸನ್ಯಾಸ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ಪುನೆಕ್ಕ್ ದುಂಬು) ಆರ್ ವಾಸುದೇವಂದ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆರ್. ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯೆರೆನ ಗುರುಲಾ ಪರವಾಸುದೇವನ್ ಅರ್ಚನೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನಾರ್. ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯೆರ್ ದ್ವಾರಕೆದಂಚಿ ಪೋಯೆರೆಲಾ ಪಿರಬನ್ನಗ ಕೃಷ್ಣವಿಗ್ರಹೊನು ಕನಯೆರೆಲಾ ಈ ಅಂಶೊಲು (ಪರವಾಸುದೇವನ ಅಂಶೊಲು ಕೃಷ್ಣಡ ಉಪ್ಪುನೆಡ್ದಾವರ)

'ತುಳುನಾಡಿನ ಸಪ್ತ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು' ಬೊಕ್ಕ 'ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ತುಳುವರೂ ತುಳುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ' ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆನ ಮುಗಚಿತ್ರೊ.

ಪ್ರಭಾವ ಕೊರ್ದುಪ್ಪೊಡುಂದು ತೋಜುಂಡು. ಕಾಲ ಪೋಯಿಲೆಕ್ಕೊನೇ ಪರವಾಸುದೇವ ತತ್ವ ಪಿರಬೂರ್ದು ವೈಷ್ಣವ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಒಡ್ಪಿಡ್ ಬುಲೆದ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್.

ಭಟ್ರೆನ ಆಸಕ್ತಿ ಪ್ರಾಕ್ತನ ಶೋಧೊಡು ಮಾತ್ರ ಉಂತಿಜ್ಜಿ. ಸ್ಥಳನಾಮೊಲೆನ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಇತಿಹಾಸದಂಚಿಲಾ ಆರ್ ಪೋಯೆರ್ಂದ್ ದುಂಬೇ ತೂತ. 'ಬೈಂದೂರು' ಪನ್ಪುನ ಪುದರ್ ಎಂಚ ಬತ್ತ್ಂಡ್? ಭಟ್ರ್ ಪನ್ಪೆರ್ : ಬೈಂದೂರುದ ಮೂಲರೂಪೊ ಬೈದೂರು (ಇಬ್ಭಾಗ ಆಯಿಂಚಿನ ಊರು. ದುಂಬುದ ಕಾಲೊದ ತುಳುಟ್ಟು 'ಬೈ' ಪನ್ಪುನವು ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾದ್ ರಡ್ಡ್ ಭಾಗ ಆಯಿನೈನ್ (ಸೀಳು ಪನ್ಪುನ ಅರ್ಥೊಡು) ಪನ್ಪುಂಡು. ಬೈಕಾಡಿ, ಬೈಪಾಡಿ, ಬೈಕುಂಜೆ, ಬೈಪದವು, ಬೈಕಂಪಾಡಿ, ಬೈತರಿ (ಬೈ+ತಾರ್; ತೋಡು ರಡ್ಡಾದ್ ಕಡಿತ್ತ್‌ದ್ ಪರಿಪುನವು) ಇಂಚ ಊರುದ ಪುದರ್‌ಲು ಈ ಅರ್ಥೊಡು ಬತ್ತಿನವು.

ಭಟ್ರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕೆಲವು ಅಪರೂಪೊದ ಜಾಗೆಲೆ ಪುದರ್‌ನ್ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಲ್ತ್‌ದ್ Toponymy of Tulunadu ಪನ್ಪುನ ಲೇಖನೊನು ಬರೆದಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ (ಉಂದು ಅಪ್ರಕಟಿತ). ಈ ಲೇಖನೊನು The studies of Tuluva History and Cultureಡ್ ಸೇರ್ಸಾವೊಡುಂದು ಆರೆಗ್ ಮನಸ್ಸ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್‌ಗೆ. ಆಂಡ ಲೇಖನ ಮಲ್ಲವು. ಅಂಚಾದ್ ಆಯಿನ್ ಕೈಬುಡಿಯೆರ್‌ಗೆ. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಜಾಗೆಲೆನ ಪುದರ್‌ದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತಿನ ಡಾ. ಆರ್ಕೆ ಮಣಿಪಾಲ ಪನ್ಪೆರ್ : "ಈ ಪ್ರಬಂಧೊ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಸ್ವರೂಪೊಡು ಉಂಡು. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಭಟ್ರ್ ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನೊದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಾಂಶೊಲೆನ ಮಿತ್ತ್ ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಶಾಸನೊಡು ಉಲ್ಲೇಖ ಆಯಿನ ಜಾಗೆದ ಪುದರ್‌ಲು, ಕಾಲಾನುಕ್ರಮೊಟ್ಟು ಅವು ಬದಲಾವೊಂದು ಬತ್ತಿನೈನ್ ಆರ್ ಬರೆತೆರ್. 'ಕೆಲವು ಅನುಮಾನಗಳು' ಪನ್ಪುನ ಶೀರ್ಷಿಕೆದ ಅಡಿಟ್ಟ್ ಇಂಚಿನ ಸ್ಥಳನಾಮೊಲೆನ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯೊಲೆನ್ ಬರೆದ್ ದೀತೆರ್. 'ತುಳುನಾಡಿನ ಕೆಲವು ಪ್ರಾಚೀನ ಹೆಸರುಗಳು' ಪನ್ಪುನ ಅಕೇರಿದ ಭಾಗೊಲಾ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನವು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಓದುಗೆನ ಆಸಕ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಕುತೂಹಲ ಹೆಚ್ಚ ಮಲ್ಪಿನಲಕ ಲೇಖನ ಉಂಡು. ಆಯಿನಾತ್ ಬೇಗ ಉಂದು ಅಚ್ಚ್ ಆವೊಡು."

೬

ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಗೆಟ್ ಸೋದನೆಲು

'ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ತುಳುವರೂ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೂ' (1972) ಪನ್ಪಿ ಬೂಕುಡು ಆರ್ ಸೋದನೆ ಮಲ್ತಿನ ದಿಂಜ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಬರೆತೆರ್. ಉಂದು ಇತ್ತೆದ ಕಾಲೊಗು ಆತೊಂಜಿ ಪೊಸ ಸಂಸೋದನೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ತೋಜಿಜಿಂಡಲಾ ಆ ಕಾಲೊದ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಸೋದನೆನೇ ಸರಿ. ಇತ್ತೆ ತುಳುನಾಡ್ ರಾಜಕೀಯ ಅಸ್ತಿತ್ವೊಡು ಇಜ್ಜಿ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್‌ಡ್ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯೊದೊಟ್ಟುಗೆ ಸೇರ್ದ್ ಪೋತುಂಡು. ಬ್ರಿಟಿಷೆರೆನ ಆಡಳ್ತೆ ಕಾಲೊಡು ಅವು ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯೊದೊಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರ್ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಅಯಿಡ್ದ್‌ಲಾ ದುಂಬು ತುಳು ರಾಜ್ಯೊ ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯ ಆದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಈ ಕಾರಣೊಡ್ದಾವರ ಬೊಕ್ಕ ಭೌಗೋಳಿಕವಾದ್ ತುಳುನಾಡ್ ಒಂಜಿ ಕುದುರುದ ಒರುಟು ಉಪ್ಪುನೆಡ್ದಾವರ ಮುಲ್ಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಬಾಕಿ ಕೋಡಿದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಡ್ದ್ ಭಿನ್ನವಾದ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಬಾಕಿ ಕಡೆತ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗ್ ತಾರ್ಕಣೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ತುಳುವೆರೆನ ವಿಸೇಸತೆಲನ್ ಈ ಬೂಕುಡು ತೆರಿಪದೆರ್.

೧. ತುಳುನಾಡ್ :

ಇತ್ತೆ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ರಾಜಕೀಯೊಡು ಸ್ಥಾನ-ಮಾನ ಇಜ್ಜಿ. ಆಂಡಲಾ ಭಾವನಾತ್ಮಕವಾದ್ ನಮ ತುಳುನಾಡ್ಂದ್ ಪನ್ನಗ ತೆನ್ಕಾಯಿದ ಚಂದ್ರಗಿರಿ (ಕೇರಳ) ಸುದೆಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಬಡಕ್ಕಾಯಿ ಹೊನ್ನಾವರದ ಶರಾವತಿ ಸುದೆಮುಟ್ಟದ ಜಾಗೆಂದ್ ಆಲೋಚನೆ ಮಲ್ಪುವ. ದುಂಬುಡು ಈತ್ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಶಿವಮೊಗ್ಗೊದ ಹಾಡುವಳ್ಳಿ ಉತ್ತರಕನ್ನಡೊದ ಗೇರುಸೊಪ್ಪೆಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಸೇರ್ದಿತ್ತ್ಂಡ್. ಮುಲ್ಪ ತುಳುವರಸೆರ್ ಆಳೊಂದಿತ್ತೆರ್. ನಿಜವಾದ್ ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಿಕೆದ

ತುಳುನಾಡ್ ಇತ್ತೆ ಇಜ್ಜಿ ಶರಾವತಿಡ್ದ್ ತಿರ್ತ್ ಜತ್ತೊಂದು ಬತ್ತಿನ ತುಳುನಾಡ್ ಇತ್ತೆ ಕಲ್ಯಾಣಪುರ ಮುಟ್ಟ ಎತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

೨. ಪಿರಾಕ್‌ದ ತುಳುನಾಡ್ :

ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿ ಪನ್ಪೆರ್. ತುಳುನಾಡ್ದ ಇತ್ತೆದ ಭೂಭಾಗೊ ಕಡಲ್ದ ನೀರ್‌ಡ್ ಮುರ್ಕುದಿತ್ತ್‌ಂಡೋ ದಾನ್ನೊ. ಆಂಡ ಬಾರಿ ಪಿರಾಕ್‌ಡೇ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಜನವಾಸ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಪ್ರಾಗೈತಿಹಾಸಿಕ ಸಂಶೋಧಕೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಬೆಳ್ತಂಗಡಿ ತಾಲೂಕುದ ಕಜೆಕಾರ್ ಪನ್ಪಿ ಜಾಗೆಡ್ ಕ್ರಿ.ಪೂ. 800-300ಗ್ ಅನ್ವಯ ಆಪಿನ ಶಿಲಾ ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಕುರುಹುಲು ತಿಕ್‌ದೊ. ಅಂಚನೆ ಕಾಸರಗೋಡುದ ಮಧೂರುಡ್ಲಾ ಕ್ರಿ.ಪೂ. 400-300ನೇ ಕಾಲೊದ ಕುರುಹುಲು ತಿಕ್ಕ್‌ದೊ.

ಅಶೋಕನ ಕಲ್ಬರವುಲೆಡ್ ಸತಿಯಪುತೊ ಪನ್ಪಿ ಒಂಜಿ ರಾಜ್ಯೊದ ಪುದರ್ ತೋಜಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಈ ಸತಿಯಪುತ್ರ ತುಳುನಾಡೇ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಭಟ್ರ್ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕೊರ್ಪೆರ್. ತುಳುನಾಡ್ದ ಮೂಲನಿವಾಸಿಲಾಯಿನ ಬಂಟೆರ್, ಮೊಗವೀರೆರ್, ಬಿರ್ವೆರೆಡ್ 'ಸದಿಯ' ಪನ್ಪಿ ಒಂಜಿ ಬರಿ (ಗೋತ್ರ) ಉಂಡು, ಮುಲ್ಪದ ಮೂಲೊದಕುಲಾಯಿನೆಡ್ದಾವರ ಅಕುಲು ರಾಜ್ಯೊದ ಪುದರ್ 'ಸದಿಯ' (ಸತಿಯ) ಪನ್ಪಿ ಕುಲನಾಮ ದೀವೊಂದೆರ್.

೩. ಆಳುಪ ವಂಶ :

ಪ್ರಾಕ್‌ದ ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಆಳೊಂದಿತ್ತಿನಕುಲು ಆಳುಪ ವಂಶೊದಕುಲು. ಅಕುಲು ಸುಮಾರ್ ಒಂಜರೆ ಸಾರೊ ವರ್ಸೊ ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಆಳ್ದೆರೆಂದ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಆಳುಪೆರೆಡ್ದಾದೇ ಈ ರಾಜ್ಯೊಗು ಆಳ್ವಖೇಡ ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಇತ್ತೆ ಆಳ್ವ ಪನ್ಪಿ ಕುಲನಾಮ ಇತ್ತಿನಕುಲು ಆಳುಪ ವಂಶೊಗು ಸಮ್ಮಂದ ಪಟ್ಟಿನಕುಲು. ಗ್ರೀಕ್ ಖಗೋಳ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞೆ ಟೋಲೆಮಿ ಪನ್ಪಿನಾಯೆ ನೆನ್ನ್ ಆಯನ ಗ್ರಂತೊಡು 'ಒಲಖ್ಯೊರಾ' ಪಂಡ್‌ದ್ ಪನ್ತೆ. ಕ್ರಿ.ಶ. 3ನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ದು ಆಳುಪೆರೆನ ಆಳ್ವಿಕೆ ಸುರು ಆಂಡ್. ಆಳುಪೆರ್ ಶೈವ, ಶಾಕ್ತೆರಾದಿತ್ತೆರ್. ಬೊಕ್ಕ ಕೆಲವೆರ್ ಜೈನಧರ್ಮೊಗು ಸೇರ್‍ಯೆರ್. ನಾಥ ಪಂಥೊ ಸ್ವೀಕಾರ ಮಲ್ತಿನಕುಲುಲಾ ಉಂಡು. ಮಂಗಳಾಪುರ, ಉದಯಪುರ (ಉದ್ಯಾವರ), ಬಾರ್ಕೂರು, ಮೂಡಬಿದ್ರೆ - ಇಂಚ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಡ್ ಅಕುಲೆ ರಾಜಧಾನಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್.

೪. ಅಳಿಯಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್ :

ಅಳಿಯಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್ ಮುಲ್ಪದ ಒಂಜಿ ವಿಸೇಸ ಕುಟುಮ ಪದ್ಧತಿ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಡ್ ಅವು ಚಾಲ್ತಿಡಿಜ್ಜಿ. ಈ ಕಟ್ಟ್‌ದ ಪಿರ್ಕಾರ ಆಸ್ತಿದ ಹಕ್ಕ್ ಪೊಣ್ಣಗ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ನೆನ್ನ್ ಬಾರ್ಕೂರುದ ಭೂತಾಳ ಪಾಂಡ್ಯೆ ಪನ್ಪಿನಾಯೆ ಉಂಡು ಮಲ್ತೆಂದ್

ಪ್ರತೀತಿ ಉಂಡು. ಆಂಡ ನೆಕ್ಕ್‌ದಾಲ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಆಧಾರ ಇಜ್ಜಿ. ಕ್ರಿ.ಶ. 15ನೇ ಶತಮಾನೊದ ಒಂಜಿ ಕಲ್ಬರವುಡು ಭೂತ ಪಾಂಡ್ಯ ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಆಂಡ ಅಳಿಯಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್ ಬಾರಿ ಪಿರಾಕ್‌ಡೇ ಜಗತ್ತ್‌ದ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಕೋಡಿಡಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್ದ ಮೂಲ ನಿವಾಸಿಲೆಡ ಅವು ಇತ್ತೆಲಾ ಒರಿತ್ತ್‌ದುಂಡು. ಅಂಚನೇ ರಂಗಪೂಜೆದ ವಿಚಾರ ಬರೆದುಂಡು. ಉಂದು ತುಳುನಾಡ್ದ ಒಂಜಿ ವಿಸೇಸ ಆರಾಧನಾ ವಿಧಾನ.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಾಗಾರಾಧನೆದ ಭಾಗೊ ಆದ್ ಡಕ್ಕೆಬಲಿ (ಜಕ್ಕೆಬಲಿ) ಬೊಕ್ಕ ನಾಗಮಂಡಲ ನಡಪುಂಡು. ಉಂದು ಸುಮಾರ್ 500 ವರ್ಸೊಡ್ದಿಂಚಿ ನಡತ್ ಬತ್ತಿನ ಒಂಜಿ ಪದ್ಧತಿಂದ್ ಪನೊಲಿ. 'ವೈದ್ಯ' ಪನ್ಪಿ ಕುಲೊತ ಬ್ರಾಣೆರ್ ನೆನ್ನ್ ಇತ್ತೆ ನಡಪಬೆರ್. ಪಂಚವರ್ಣೊದ ಪೊಡಿಪಾಡ್ದ್ ನಾಗಜಿಡೆತ ರಂಗೋಲಿ ಬರೆದ್ ಅಯಿತ ಸುತ್ತು ಒಂಜಿ ನಾಗಕನ್ನಿಕೆ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಬ್ರಾಣ ವೇಷಧಾರಿಲು ಡಕ್ಕೆ ಬೊಟ್ಟೊಂದು ಪದ ಪಂಡೊಂದು ನಲಿಪುನ ಈ ಆರಾಧನೆದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ. ನೆಕ್ಕ್ ಲೆಕ್ಕ ದಾಂತಿನಾತ್ ಪಿಂಗಾರೊನು ಬಳಕೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೪೦೨ದ ಬಾರಕೂರು ಕಲ್ಬರವುಡು ಮಂಡಲೊದ ಪುದರ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕುಕ್ಕೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೊಡು ನಾಗಮಂಡಲ ಮಲ್ಪುರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ಪನ್ಪಿ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಾಗಾರಾಧನೆ ಬಾರಿ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ದಿಂಚಿ ನಡತ್ ಬತ್ತಿನವು. ನಾಗನ್ ತುಳುಟು ಸುಬ್ಬ್ರಾಯಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಾಗಗ್ಲಾ ಕುಮಾರಗ್ಲಾ ಒಂಜೇ ರೀತಿದ ಆರಾಧನೆ ಸಲ್ಲುಂಡು. ಓಲೋಲು ಕುಮಾರನ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲು ಉಲ್ಲೊನೋ ಅಲ್ಪ ಪೂರ ನಾಗಾರಾಧನೆ ಭೇದದಾಂತೆ ನಡಪುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್ ಬುಡುಂಡ ಬೇತೆ ಊರುಲೆಡ್ ನಾಗಗ್ಲಾ ಕುಮಾರಗ್ಲಾ ಸಮ್ಮಂದ ಇಜ್ಜಿ.

ತುಳುನಾಡ್ದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶೈವ-ಶಾಕ್ತ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ಭೂತಾರಾಧನೆ ನಡಪುಂಡು. ಪರಿವಾರ ದೇವತೆರೆಡ್ ನಾಗ, ದೈವೊಲುಲಾ ಸೇರ್ದ್‌ಪ್ಪುವೊ. ದೇವೆರೆನ ವರ್ಷಾವಧಿ ಜಾತ್ರೆದ ಪೊರ್ತುಗು ದೈವೊಲೆಗ್ಲಾ ಕೋಲ-ತಂಬಿಲ ನಡಪುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಾತಾ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ಲಾ ನೈಋತ್ಯ ದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಸಪ್ತಮಾತೃಕಾ ಕಲ್ಲ್‌ಲು ಉಲ್ಲ. ಈ ಸಪ್ತಮಾತೃಕೆಯೆರೆನ್ ಲಿಂಗರೂಪೊಡು ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಶಕ್ತಿ ದೇವತೆನ್ ಲಿಂಗರೂಪೊಡು ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ದಿಂಚಿ ಮುಲ್ಪ ನಡತ್ ಬತ್ತಿ ಪದ್ಧತಿ. ಶಂಕಾರಾಚಾರ್ಯೆರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬರ್ಪಿನೆಗ್ ದುಂಬೇ ಈ ಪದ್ಧತಿ ಮುಲ್ಪ ರೂಢಿಡುಂಡು.

ಗಣಪತಿಗ್ ಹೋಮ ಮಲ್ಪಿನ ಪದ್ಧತಿ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ವಿಸೇಸೊ. ಬೇತೆ ಆವ ಕೋಡಿಡ್ಲಾ ಗಣಹೋಮ ಇಜ್ಜಿ. ಮೂಲು ಮಾತ್ರ ಹೋಮ ನಡಪುಂಡು. ಚೌತಿದಾನಿ ಮಾತ್ರ ಅತ್ತ್ ಬಾಕಿ ದಿನೊಟ್ಲಾ ಇಲ್ಲ್ ಇಲ್ಲಲ್ ಗಣಹೋಮ ನಡಪುಂಡು. ಆ ಹೋಮೊಗು ತಾರಯಿ ಏತ್ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪುವೆರೋ ಆತ್ ಹೋಮ ಮಲ್ಲೆ ಆಪುಂಡು. ಒಂಜಿ

ತಾರಯಿಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಸಾರೊ ತಾರಯಿದ ಹೋಮೊಲಾ ನಡಪುಂಡು. ಇಲ್ಲಾಲ್ ಒವ್ವಾಂಡಲಾ ಎಡ್ಡೆ ಕಾರ್ಯ ಮಲ್ಪುನೆಗ್ ದುಂಬೊಂಜಿ ಗಣಹೋಮ ಆವೊಡುಂದು ಪುರೋಹಿತೆರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಬಾರಕೂರುದ ಚೌಳಿಕೇರಿದ ಗಣಪತಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಕಲ್ಬರವುಡು ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯೊಗು ಎಂಚಿನ ಮಾತ ಪಾಡೊಡು ಪನ್ಪಿ ವಿವರ ಉಂಡು. ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯ ಗಣಪತಿನ ಪ್ರಸಾದೊ. ಈ ಕಲ್ಬರವು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೭೬ನೇ ಇಸವಿದವು. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೫೫೪ದ ನನೊಂಜಿ ಕಲ್ಬರವುಡು ಚವತಿ ಹೋಮೊಗು ಬುಡ್ತಿನ ಉಂಬಳಿದ ವಿಚಾರ ಬರೆತ್‌ಂಡ್.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಭೂತೊಲೆಗ್ ಕೋಲ ನಡಪವುನ ಒಂಜಿ ವಿಸೇಸ ಪದ್ಧತಿ. ಬ್ರಾಣೆರ್, ಜೈನೆರ್ ಪನ್ಪಿ ಭೇದೊ ದಾಂತೆನೆ ಮಾತೆರ್ಲಾ ಭೂತೊಲೆನ್ ನಂಬುವೆರ್. ಪರವ, ಪಂಬದ, ಪಾಣ (ನಲ್ಕೆ) ಜಾತಿದಕುಲು ಭೂತೊ ಕಲಾವಿದೆರಾದ್ ನಲಿಕೆ ನಲಿತ್ ಕೋಲ ನಡಪವೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್ದ ಮಲ್ಲ ಉಚ್ಚಯೊಲು ಪಂಡ

೧. ಉಡುಪಿ ಪರ್ಯಾಯ (ರಡ್ಡ್ ವರ್ಸೊಗೊರ)

೨. ಪಡುಬಿದ್ರೆ ಡಕ್ಕೆ ಬಲಿ

೩. ಬಪ್ಪನಾಡು ಜಾತ್ರೆ

೪. ಕವತಾರು ದಲಿಯ (ಸಿರಿಜಾತ್ರೆ)

೫. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಲಕ್ಷದೀಪೊ

೬. ಮೂಲ್ಕಿ ಅರಸುಲೆ ಕಂಬುಳ

ಮುಲ್ಕಿ ಸೀಮೆದ ಪಡುಪಣಂಬೂರು ಗ್ರಾಮದ ಜೈನ ಸಾಮಂತೆರೆ ಅರಮನೆದೆನ್ರ್ ನಡಪಿನ ಕಂಬುಳ (ಗೋಣೆರೆ ಪಂತೊದ ಓಟೊ) ನೇ ಅರಸು ಕಂಬುಳ.

೫. ಧರ್ಮೊ

ಕ್ರಿ.ಶ. ೭ನೇ ಶತಮಾನೊಗು ದುಂಬೇ ಈಡೆಗ್ ಬ್ರಾಣೆರ್ ಬತ್ತೆರ್. ವಡ್ಡರ್ಸೆದ ೭ನೇ ಶತಮಾನೊದ ಕಲ್ಬರವುಡು 'ಪಾರ್ವ' ಪನ್ಪಿ ಸಬ್ದೊ ಬಳಕೆ ಆತ್‌ಂಡ್. ಸುಮಾರ್ ೧೨ನೇ ಶತಮಾನೊದ ಪೊರ್ತುಗು ಜೈನೆರ್ ಈ ರಾಜ್ಯೊದ ಆಡಳ್ತೆನ್ ಕೈವಶೊ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲು ದೈವಸ್ಥಾನೊಲೆಗ್ ಲೆಕ್ಕೊನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಒಂಜಿ ಅಂದಾಜಿದ ಪಿರ್ಕಾರ ಅವು ಸುಮಾರ್ ೪,೦೦೦ ಉಪ್ಪುರೆ ಯಾವು. ಸುಮಾರ್ ೧೮೦ ಜೈನ ಬಸದಿಲು ಉಲ್ಲೊ. ೧೦ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಈಡೆಗ್ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ೧೨ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ ಕಾರ್ ದೀಂಡ್. ಬಾರ್ಕೂರುದ ಹಂಜಮಾನ ಪನ್ಪಿ ಬೇರೊದಕುಲೆನ ಕೂಟೊಗ್ಲಾ ಇಸ್ಲಾಮ್‌ಗ್ಲಾ ಸಮ್ಮಂದ ಇತ್ತಿಲೆಕ ತೋಜುಂಡು. ಗೋವೆಗ್ ಪೋರ್ಚುಗೀಸೆರ್ ಬತ್ತಿಬೊಕ್ಕ ಸುಮಾರ್ ೧೪ನೇ ಶತಮಾನೊದ ಪೊರ್ತುಗು ಈಡೆಗ್ ಕ್ರೈಸ್ತ ಧರ್ಮ ಪೊಗ್ಗುಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ತಿಕ್ಕುನ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ೭ನೇ ಶತಮಾನೊದವೇ

ಆತಿ ಪಿರಾಕ್‌ದವು. ೧೦-೧೨ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ದಿಂಜ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲು ನಿರ್ಮಾಣ ಆಯೊ. ೧೭ನೇ ಶತಮಾನ ಮುಟ್ಟ ಅವು ಆವೊಂದೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ವೈದಿಕ ಧರ್ಮ ಖ್ಯಾತಿಗ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

ನಾಗಾರಾಧನೆ, ಭೂತಾರಾಧನೆ ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ದಿಂಚಿ ಬತ್ತಿ ಮುಲ್ಪದ ಆರಾಧನಾ ಪದ್ಧತಿ. ದುಂಬುಡು ಮೂಲು ಪಂಚ ದೈವೊಲೆನ ಆರಾಧನಾ ಕೇಂದ್ರೊಲಿತ್ತ. ಅಯಿನ್ ಆಲಡೆ ಪನ್ಪೆರ್. ರಕ್ತೇಶ್ವರಿ (ಲೆಕ್ಕೆಸಿರಿ) ನಾಗೆ, ಬಿರ್ಮೆ, ನಂದಿಗೋಣೆ ಬೊಕ್ಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪಾಲೆ (ಯಕ್ಷೆ) ಈ ಐನ್ ದೈವೊಲು. ಕೊಟಿ-ಚೆನ್ನಯೆರೆನ ಆರಾಧನಾ ಕೇಂದ್ರೊನು ಗರಡಿಂದ್ ಪನ್ಪೆರ್.

೬. ವೈದಿಕ ಆಚರಣೆಲೆನ ವಿಸೇಸತೆ :

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ವೈದಿಕ ಆಚರಣೆಗ್ಲಾ ಬೇತೆ ಕೋಡಿದ ವೈದಿಕ ಆಚರಣೆಗ್ಲಾ ಕೆಲವು ವಿದೊಟು ಎತ್ಯಾಸ ಉಂಡು. ಅಯಿಟ್ ಮುಖ್ಯವಾಯಿನ ಪಂಡ ರಂಗಪೂಜೆ. ತುಳುನಾಡ್‌ನ್ ಬುಡುಂಡ ಬಾಕಿ ಕೋಡಿದ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ರಂಗಪೂಜೆ ಇಜ್ಜಿ. ಉಡುಪಿ ತಾಲೂಕುದ ಎರ್ಮಾಳ್‌ಡುಪ್ಪಿನ ಜನಾರ್ದನ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಬರಿಟುಪ್ಪಿನ ೧೫ನೇ ಶತಮಾನೊದ ಕಲ್ಬರವುಡು ರಂಗಪೂಜೆದ ವಿಚಾರ ಬರೆದುಂಡು. ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ಗರ್ಭಗುಡಿಡ್ದ್ ಕೊಡಿ ಮರತ್ತಾಡೆ ಮುಟ್ಟ ತೆಲ್ಪುದ ಮರತ್ತ ಪಲಯಿ ಉದ್ದೊಗು ದೀದ್ ಅಯಿಕ್ ಮಡಿಕುಂಟು ಹಾಸ್‌ದ್ ಅಯಿತ ಮಿತ್ತ್ ಕೊಡಿ ಬಾರೆದಿರೆಟ್ ನುಪ್ಪುದ ಮುದ್ದೆ ದೀದ್ ಎಡೆ ಬಳಸ್‌ದ್ ಸುತ್ತ ತಿಬಿಲೆ ಪೊತ್ತಾದ್ ದೀದ್ ಮಲ್ಪುನ ಪೂಜೆನೇ ರಂಗಪೂಜೆ.

೭. ಡಕ್ಕೆ ಬಲಿ - ನಾಗಮಂಡಲ

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ನಾಗಾರಾಧನೆ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ನಮೂನೆಡ್ ನಡಪುಂಡು. ಅಯಿಟ್ ಮಲ್ಲ ಮಟ್ಟ್‌ದ ಆರಾಧನಾ ಪದ್ಧತಿ ಪಂಡ ಡಕ್ಕೆ ಬಲಿ ಅತ್ತ್‌ಂಡ ನಾಗಮಂಡಲ. ಉಂದು ಸುಮಾರ್ ೫೦೦ ವರ್ಸೊಡ್ದಿಂಚಿ ನಡತೊಂದು ಬತ್ತಿ ಪದ್ಧತಿಂದ್ ಪನೊಲಿ. 'ವೈದ್ಯ' ಪನ್ಪಿ ಕುಲೊತ ಬ್ರಾಣೆರ್ ನೆನ್ನ್ ಇತ್ತೆ ನಡಪಬೆರ್ (ದುಂಬು ನೆನ್ನ್ ಪಾಣ ಪನ್ಪಿ ಜಾತಿದಕುಲು ನಡಪವೊಂದಿತ್ತೆರ್). ಪಂಚವರ್ಣೊದ ಪೊಡಿ ಪಾಡ್ದ್ ನಾಗಜಿಡೆತ ರಂಗೋಲಿ ಬರೆದ್ ಅಯಿತ ಸುತ್ತು ಪಿಂಗಾರ ರಾಶಿ ಪಾಡ್ಬೆರ್. ಒಂಜಿ ನಾಗ ಕನ್ನಿಕೆ ಬೊಕ್ಕೊಂಜಿ ಬ್ರಾಣ ವೇಷ ಪಾಡಿನ ರಡ್ಡ್ ಜನೊ ಪಾತ್ರದಾರಿಲು ಈ ರಂಗೋಲಿಗ್ ನಲಿಕೆ ನಲಿತೊಂದು ಡಕ್ಕೆ ಬೊಟ್ಟೊಂದು ಸುತ್ತು ಬರ್ಪೆರ್. ಹಿಮ್ಮೇಳದಕುಲು ಪದ ಪನ್ಪೆರ್. ಈ ಆರಾಧನೆಗ್ ಲೆಕ್ಕ ದಾಂತಿನಾತ್ ಪಿಂಗಾರೊನು ಬಳಕೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೪೦೨ದ ಬಾರಕೂರು ಕಲ್ಬರವುಡು ಮಂಡಲದ ಪುದರ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಕುಕ್ಕೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೊಡು ನಾಗಮಂಡಲ ಮಲ್ಪುರೆ ಬಲ್ಲಿಂದ್ ನಂಬಿಕೆ ಉಂಡು. ನಾಗಮಂಡಲೊದ ನನ ಒಂಜಿ ವಿಧಾನೊ ಬರ್ಪಿನೆಡ್ದಾವರ ನೆಕ್ಕ್ ಡಕ್ಕೆ ಬಲಿಂದ್ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

೮. ನಾಗ - ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಸಮ್ಮಂದ

ತುಳುನಾಡ್ದ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ನಾಗಾರಾಧನೆ ನಡಪುಂಡು. ನಾಗಗ್ಲಾ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಗ್ಲಾ ಮೂಲು ಭೇದ ಇಜ್ಜಿ. ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ನಡಪುನ ಸೇವೆ ಪೂರ ನಾಗಗ್ ನಡಪುನವೇ ಸೇವೆ. ನಾಗನ್ ತುಳುವೆರ್ ಸುಬ್ರಾಯ ಪನ್ಪೆರ್. ಬೇತೆ ಕಡೆಟ್ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯಗ್ಲಾ ನಾಗಗ್ಲಾ ಸಮ್ಮಂದೊನೇ ಇಜ್ಜಿ. ನಾಗದೋಷೊಗು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯೊಗು ಪರಕೆ ಪಂಡ ನಿವಾರಣೆ ಆಪುಂಡು.

೭. ವೈದಿಕ ಆರಾಧನೆ ಬೊಕ್ಕ ದೈವಾರಾಧನೆ

ತುಳುನಾಡ್ದ ಶೈವ ಬೊಕ್ಕ ಶಾಕ್ತ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ನಾಗನ ಗುಡಿ ಬೊಕ್ಕ ಭೂತೊಲೆನ ಗುಡಿಕುಲು ಉಪ್ಪುವೊ. ಉಂದು ಪೂರ ಪರಿವಾರ ದೈವೊಲಾದ್, ಪಾರ್ಶ್ವ ದೇವತೆಲಾದ್ ಸೇವೆ ಪಡೆವೊನುವೊ. ನಾಗ-ದೈವೊಲೆಗ್ಲಾ ವರ್ಸೊಗೊರ ತಂಬಿಲ, ಕೋಲ ನಡಪುಂಡು. ಈ ದೈವೊಲೆಗ್ ಕಟ್ಟುನ ಕಲಾವಿದೆರ್ ಪಾಣ (ನಲ್ಕೆ) ಪರವ ಅತ್ತ್ಂಡ ಪಂಬದೆರ್.

೮. ಲಿಂಗರೂಪೊಡು ಸಪ್ತ ಮಾತೃಕೆಯೆರ್

ತುಳುನಾಡ್ದ ಮಾತಾ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ಲಾ ನೈಋತ್ಯ ದಿಕ್ಕ್‌ಡ್ ಸಪ್ತ ಮಾತೃಕೆಯೆರೆನ ಕಲ್ಲ್‌ಲ್ ಉಲ್ಲ. ಉಂದು ಲಿಂಗರೂಪೊದ ಸಪ್ತ ಮಾತೃಕೆಯೆರ್. ಶಕ್ತಿದೇವತೆಲೆನ್ ಲಿಂಗರೂಪೊಡು ಆರಾಧನೆ ಮಲ್ಪುನ ಪ್ರಾಕ್‌ಡ್ದಿಂಚಿ ಮೂಲು ನಡತ್ ಬತ್ತಿ ಪದ್ಧತಿ (ಆತೇ ಅತ್ತ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆಡ್ ಲಿಂಗ ರೂಪೊಡು ದೈವೊಲುಲಾ ನಿಚ್ಚೊ ಪೂಜೆ ಪಡೆವೊಂದುಲ್ಲ. ಬ್ರಹ್ಮಾವರ ಮಹಾಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ಲಿಂಗರೂಪೊಡಿತ್ತಿ ಕಲ್ಲುಕಡಗ್ ನಿಚ್ಚ ಪೂಜೆ ನಡಪುಂಡು).

೯. ಗಣಪತಿಗ್ ಹೋಮ

ತುಳುನಾಡ್ ಬುಡುಂಡ ಗಣಪತಿಗ್ ಹೋಮ ಮಲ್ಪಿ ರಿವಾಜಿ ಬೇತೆ ಓಲ್ಲಾ ಇಜ್ಜಿ. ಮೂಲು ಒವ್ವೇ ಒಂಜಿ ಎಡ್ಡೆ ಕಾರ್ಯ ನಡಪವುನೆಗ್ ದುಂಬು ಗಣಪತಿಗೊಂಜಿ ಹೋಮ ಮಲ್ಪೊಡು. ಉಂದೆನ್ ಗಣಹೋಮ ಪನ್ಪೆರ್. ಈ ಹೋಮೊಗು ತಾರಯಿಯೇ ಮಲ್ಲ ಆಹುತಿ. ದಿಂಜ ದಿಂಜ ತಾರಯಿ ಆಹುತಿ ಕೊರೊಂದು ಪೋಯಿನಾತ್ ಹೋಮ ಮಲ್ಲವಾಪುಂಡು. ಒಂಜಿ ತಾರಯಿಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಸಾರೊ ತಾರಯಿ ಮುಟ್ಟಲ ಆಹುತಿ ಕೊರ್ಪೆರ್, ಬೊಕ್ಕ ಗಣಪತಿಗ್ ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಉಂದು ಪ್ರಸಾದೊ. ಗಣಹೋಮೊಗು ಬಾಕಿ ಸಮಿತ್ತುದೊಟ್ಟಿಗೆ ಕರ್‌ಂಬು ಪಂಚಕಜ್ಜಾಯೊನ್ಲಾ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಲ್ಪುನ ರೂಢಿ.

೧೦. ಯಕ್ಷಗಾನ-ತಾಳಮದ್ದಲೆ

ಯಕ್ಷಗಾನ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತೊದ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ರಂಗಕಲೆ. ತುಳುನಾಡ್ ಯಕ್ಷಗಾನೊಗು ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಊರು. ಮೂಲು ಮಲ್ಲ ಮಲ್ಲ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲಾವಿದೆರಿತ್ತೆರ್. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡೊದ ಯಕ್ಷಗಾನೊನು ತೆಂಕುತಿಟ್ಟ್ಂದ್ಲಾ ಉಡುಪಿಡ್ದ್ ಬಡಕ್ಕಾಯಿ ಪುಡೆತ ಯಕ್ಷಗಾನೊನು ಬಡಗುತಿಟ್ಟ್ಂದ್ಲಾ ಪನ್ಪೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಆಟೊ (ಯಕ್ಷಗಾನ) ಗೊಬ್ಬೊಂದುಪ್ಪುನ ದಿಂಜ ಮೇಳೊಲಿತ್ತೊ. ಆಟ ಗೊಬ್ಬವೆಂದ್ ಪರಕೆ ಪನ್ಪಿ ಕ್ರಮೊ ಮೂಲು ಇತ್ತೆಲಾ ಉಂಡು. ದುತ್ಯೈತ-ನಲಿಕೆ-ಮುಖಾಲಂಕಾರ ದಾಂತೆ ಹಿಮ್ಮೇಳ ಸಮೇತ ಪದ ಪಂಡ್‌ದ್ ಕುಲೊಂದೇ ಅರ್ಥ ಪನ್ಪಿನ ಯಕ್ಷಗಾನೊನು ತಾಳಮದ್ದೊಲಿ ಪನ್ಪೆರ್. ಉಂದು ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಒಂಜಿ ಪ್ರಭೇದೊ. ನೆನ್ನ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಮಾತ್ರ ತೂವೊಲಿ.

ಇಂಚ ತುಳುನಾಡ್ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಧಾರ್ಮಿಕ ವಿಸೇಸತೆಲೆನ್ ಆರ್ ತನ್ನ ಬೂಕುಡು ಗುರ್ತು ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಉಂದು ಇಂಚದಾಯೆ ಆಂಡ್ ಪನ್ಪಿನೆತ ವಿಷಯೊಡು ನನಲಾತ್ ಸಂಸೋದನೆಲು ಆವೊಡೂಂದು ಬರೆತೆರ್.

ತುಳುನಾಡ್ದ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲು, ವಾಸ್ತು, ಶಿಲ್ಪಕಲೆತ ಬಗೆಟ್ ವಿಸೇಸ ಸೋದನೆ ಮಲ್ತಿನ ಡಾ. ಭಟ್ರ್, ಈ ನಾಡ್‌ದ ಕೆಲವೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಸಂಗತಿಲೆನ್ ಈ ಬೂಕುಡು ತೆರಿಪಾಬೆರ್. ಅವು ಎಂಚಿನ ಪಂಡ ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲೂಕುದ ಪುರಾಲ್ (ಪೊಳಲಿ)ಡುಪ್ಪಿನ ಶ್ರೀರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊದ ದೇವಿನ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮೂರ್ತಿ ಅತಿ ಪ್ರಾಕ್‌ದವು (ಕ್ರಿ.ಶ. ೯ನೇ ಶತಮಾನ). ಉಂದು ಕರ್ನಾಟಕೊಡೇ ಅತೀ ಎತ್ತರೊದ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮೂರ್ತಿ. ಮೂಡಬೆದ್ರದ ತ್ರಿಭುವನ ಚೂಡಾಮಣಿ ಪನ್ಪಿ ಸಾವಿರ ಕಂಬದ ಬಸದಿಡುಪ್ಪಿ ಚಂದ್ರಪ್ರಭ ಸ್ವಾಮಿನ ೭ ಅಡಿ ಎತ್ತರೊದ ಪಂಚಲೋಹದ ಮೂರ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತೊಡೇ ಎತ್ತರವಾಯಿನ ಲೋಹೊದ ಮೂರ್ತಿ. ಬೆಳ್ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ದುರ್ಗಾಪರಮೇಶ್ವರಿ ದೇವಸ್ಥಾನೊಡು ತಿಕ್ಕಿನ ೮ನೇ ಶತಮಾನೊದ ಚೆಂಬುದ ಶಾಸನ ಕರ್ನಾಟಕೊಡೇ ಅತಿ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಕನ್ನಡ ಶಾಸನ. ಈತ್ ಮಾತ ವಿಚಾರೊಲೆನ್ ಆರ್ ತನ್ನ ಬೂಕುಡು ಬರೆದ್ ತೆರಿಪದೆರ್. ನಿಜವಾದ್ ಡಾ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ತುಳುನಾಡ್ದ ಒರಿ ಮಲ್ಲ ಸಂಶೋಧಕೆ. ಆರ್ ಬದ್ಕ್‌ದೊರಿತ್ವೆರ್‌ಂಡ ತುಳುನಾಡ್ದ ಬಗೆಟ್ ನನಲಾತ್ ಸೋದನೆ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬರೆತ್ವೆರ್. ಆರ್ ತೀರ್ದ್ ಪೋಯಿನವು ತುಳು ನಾಡ್‌ಗೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ನಷ್ಟ

೭

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಜೈನಧರ್ಮೊ

ಒಂಜಿ ಕಾಲೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಜೈನಧರ್ಮೊ ದಿಂಜ ಪ್ರಚಾರೊಗು ಬತ್ತ್ಂಡ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬ್ರಾಣೆರೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಅತ್ತ್ಂಡ ಸುಮಾರ್ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಬತ್ತಿನಕುಲು ಜೈನೆರ್. ಕಲಾಕ್ಷೇತ್ರೊಡು ಬೊಕ್ಕ ರಾಜಕೀಯೊಡು ಜೈನೆರೆನ ಪ್ರಭಾವ ಜೋರಾದ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್ಂದ್ ಭಟ್ರ್ ಬರೆಪೆರ್.

ಜೈನೆರೆಡ್ ಹೆಚ್ಚಿನಕುಲುಲಾ ಮೂಲೊಡು ನಾಡವರಾದಿತ್ತೆರ್. ನಾಡವೆರ್ ಮತಾಂತರವಾದ್ ಜೈನೆರಾಯೆರ್. ಜೈನಧರ್ಮ ಸುಮಾರ್ ಕ್ರಿ.ಶ. 3ನೇ ಶತಮಾನೊಡು ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ದಿಪ್ಪೊಡುಂದು ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಹೊಯ್ಸಳ ಬಲ್ಲಾಳೆ ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನೆ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯೆರೆನ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಮತೊನು ಅನುಸರಣೆ ಮಲ್ತಿನೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ (ಕ್ರಿ.ಶ. 1137) ಪಟ್ಟಿ ಹುಮ್ಮುಚ್ಚೊಡು ಆಳ್ವಿಕೆ ಮಲ್ತೊಂದಿತ್ತಿನ ಬೈರರಸ ಒಡೆಯೆ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕಾರ್ಲಗ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ರಾಜ್ಯೊ ಕಟ್ಟ್‌ಬೆ. ಉಂದೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಹೊಯ್ಸಳ ರಾಜ್ಯೊಡ್ದು ಜೈನೆರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದಂಚಿ ಒಕ್ಕೆಲ್ ಬರಿಯರ ಸುರುಮಲ್ತೆರ್. 12ನೇ ಶತಮಾನೊಡ್ದು 16ನೇ ಶತಮಾನ ಮುಟ್ಟ ಜೈನೆರೆನ ಆಳ್ವಿಕೆಡ್ ಮೂಲು ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ಬುಳೆಯ್‌ಂಡ್.

ಜೈನೆರ್ ಸುರೂಕು ಬೇರ ಮಲ್ಪಿಯರ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಮೂಲು ನಿಲೆಯಾಯೆರ್. ಮುಕ್ಲೆನ್ ಶ್ರೇಷ್ಠಿ (ಸೆಟ್ಟಿ) ಪನ್ಪೆರ್. ಕಾಲಾನುಕ್ರಮೊಟ್ಟು ಮತಾಂತರ ಹೆಚ್ಚ ಆಂಡ್. ಇಂಚ ಜೈನೆರೆಡ್ ರಡ್ಡ್ ಪ್ರಭೇದ ಉಂಡು. ಸುರುತ್ತವು ಪೇಂಟೆದಕಲ್ನ ಅಥವಾ ಸೆಟ್ರೆನಕಲ್ನವು. ರಡ್ಡನೆದವು ಪಿದಾಯಿಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನ ಪರಿಶುದ್ಧ ಜೈನೆರ್.

ಮತಾಂತರ ಆಯಿನ ಹಳ್ಳಿದಕುಲು ಮತಾಂತರದ ದುಂಬು ಎಂಚ ಇತ್ತೆರೋ ಬೊಕ್ಕಲಾ ಅಂಚನೇ ಉಲ್ಲೆರ್. ಆಕ್ಲೆಡ ಭೂತಾರಾಧನೆ

ಚಾಲ್ತಿಡ್ ಉಂಡು. ಸೂತಕ ಪಾತಕ ದುಂಬುದಲಕನೇ ಉಂಡು. ಮದ್ಮೆ ಸಾವು ಇಂಚಿನ ಸಂಸ್ಕಾರೊಲಾ ಅಂಚನೇ ಉಂಡು. ಬರಿತ್ತ (ಕುಲನಾಮೆ) ಪುದರ್ ಬದಲಾತ್‌ಜ್ಜಿ ಉದಾ : ಚೌಟ, ಆಳ್ವ, ಪಕ್ಕಳ, ಅಜಿರಿ, ಬಂಗ, ಪಾಂಡಿ, ಅರಿಗ, ಕುದುರೆ, ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಮಾರ್ಲ, ಅತಿಕಾರಿ, ಪೂಂಜ, ಸೇಮಿತ, ಭಂಡಾರಿ, ಬಲ್ಲಾಳ, ಮುರಾಯ, ಪೂವಣಿ, ಕಡಂಬ, ಮುದ್ಯ, ಕಾಜವ, ಬಲಿಪ, ಮಲ್ಲ, ಪಡಿವಾಳ, ಯಾದವ, ಕಂಬಳಿ, ಬುಣ್ಣು (ಭಿನ್ನಾಣಿ), ಕೊಟ್ಟಾರಿ, ಅರಸ, ಪಾಲ, ಸಾಮಣಿ, ಸಾಮಂತ, ತೋಳಾರ, ಭೋಜ, ರಾಜ, ಸೆಟ್ಟಿ ಪುರೋಹಿತರಾಯಿನ ಇಂದ್ರೆರ್. ಸೆಟ್ಟಿ ಬೊಕ್ಕ ಇಂದ್ರ ಈ ರಡ್ಡ್ ಬುಡ್‌ಂಡ ಬಾಕಿಪೂರ ಬಂಟರೆನವು.

ಧವಲಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತೊಲು ಉಪ್ಪುನೆಡ್ದ್ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಆದ್, ಜೈನೆರೆಗ್ ಪೂಜ್ಯಸ್ಥಾನ ಆಯಿನೆಡ್ದಾವರೊ 'ಜೈನಕಾಶಿ'ಂದ್ ಬೆದ್ರ (ಮೂಡಾಯಿದವು) ಪ್ರಚಾರೊಗು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಉಂದೆಕ್ಕ್ ವೇಣಿಪುರ, ವೃತಪುರ, ಮೂಡಬಿದಿರೆಂದ್ ಬೇತೆ ಪುದರ್‌ಲಾ ಉಂಡು. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಬೆದ್ರ, ಕಾರ್ಲ ಬೊಕ್ಕ ವರಾಂಗ ಮಠೊಕ್ಕುಲು ಹುಂಬುಚ್ಚ ಮಠೊಕ್ಕು ಸೇರಿನವು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ವ್ಯವಹಾರೊಲೆಡ್ ಜೈನೆರ್, ಸೆಟ್ರ್ ಬೊಕ್ಕ ಪುರೋಹಿತೆರಾಯಿನ ಇಂದ್ರೆರೆನ ಉಲಾಯಿ ಪರಸ್ಪರ ಮದ್ಮೆ ಆವೊಂದಿಜ್ಯಾಂಡ್. ಪುರೋಹಿತೆರೆಡ್ಲ ತುಳು, ಕನ್ನಡ ಪಾತೆರುನಕುಲು ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಇತ್ತ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆನ ಉಲಯಿಡೇ ಮದ್ಮೆ ಆವೊಂದಿಜ್ಯಾಂಡ್. ಇಂಚಿಪ್ಪ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಬಂಧನೆಲು ಸಡಿಲಾವೊಂದುಂಡು.

ಬೇತೆ ರಾಜ್ಯೊಲೆಡ್ ಮುಸಲ್ಮಾನೆರೆನ ಆಳ್ವಿಕೆ ಕಾಲೊಡು ಜೈನ ಧರ್ಮೊಗು ದಿಂಜ ತೊಂದರೆ ತಾಪತ್ರಯ ಆಂಡಲಾ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಅಂಚಿನ ದಾಲ ಆತ್‌ಜ್ಜಿ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲ ಉಪ್ಪುನ ಜಿನಾಲಯೊಲು ಅಯಿಕ್ಕ್ ಸಾಕ್ಷಿಯಾದುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಸುರೂತ ಒಕ್ಕೆಲ್ (ವಲಸೆ) ಆದಿತ್ತಿನಕುಲು ಮೊಗೇರೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ಬಿರುವೆರ್‌ಂದ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ತೆರಿಪ್ಪಾವೆರ್. ಮೊಗೇರೆರ್ ಕಡಲ್‌ದ ಬೋಂಟೆಗ್ (ಮೀನ್ ಪತ್ತಿಯರ) ಪೋಂಡ, ಬಿರುವೆರ್ ಕಾಡ್‌ದ ಬೋಂಟೆಗ್ ಪೋಯೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಮೊಗೇರ ಒಂಜಿ ಮುಖ್ಯ ಜಾತಿ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್‌ನ್ನ್‌ವೈಕ್ ಅಕುಲೆನ ಪುದರ್‌ಡಿಪ್ಪುನ ಜಾಗೆಲೇ ಸಾಕ್ಷಿಂದ್ ಭಟ್ರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಮೊಗರು, ಮೊಗ್ರು, ಪಿಲಿಮೊಗರು, ಅಂಬ್ಲಮೊಗರು, ನರಿಮೊಗರು, ಕೊಲ್ಲಮೊಗರು, ಪಂಜಿಮೊಗರು, ಪುಚ್ಚಮೊಗರು, ಜೆಪ್ಪಿನಮೊಗರು, ಮೊಗ್ರಾಲ, ಮಡಿಮೊಗರು, ಮೊಗರುನಾಡು, ಪಟ್ಟದಮೊಗರು ಇಂಚ ಆರ್ ಪಟ್ಟಿ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಮೊಗೇರೆರ್ ವಾಸ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರೊ ಈ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್‌ದಿಪ್ಪೊಡುಂದು ಆರ್ ಪನ್ಪೆರ್.

ಬಂಟ, ಬಿರುವೆರೆಲಕ ಮೊಗೇರೆರೆಡ್ಲಾ ಬೇತೆ ಬೇತೆ 'ಬರಿ' ಉಂಡು. ಆನೆ, ಬಲಿ (ಒಂಜಿ ಜಾತಿದ ಮೀನ್), ತೊಲನ (ತೋಳ) – ಇಂಚಿನ 'ಬರಿ' ಉಂಡು. ಮೊಗೇರೆರೆಗ್

ಮರಕಲೆರ್ ಪನ್ಪುನ ನನೊಂಜಿ ಪುದರ್‌ಲಾ ಉಂಡು. 'ಮರಕಲ' ಪನ್ಪುನ ಪುದರ್ ತೆಲುಗು ಪ್ರಭಾವೊಡ್ದು ಬತ್ತಿನವಾದುಪ್ಪೊಡು. ತೆಲುಗು ಮರಕಲೆರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಒಕ್ಕೆಲ್ ಬತ್ತಿನ ದಾಖಲೆ ಉಂಡು. ಬೇಲೆ (ವೃತ್ತಿ) ಒಂಜೇ ಆಯಿನೆಡ್ದಾವರೊ ಮೊಗೇರೆರ್ಲಾ ಮರಕಲೆರ್ಲಾ ಒಂಜಾಯೆರ್. ಈ ಪಿಂದರಿಕೆಡ್ ತುಳುವ ಮೊಗೇರೆರ್, ತೆಲುಗು ಮರಕಲೆರ್, ಮಲಯಾಳಿ ಮುಕ್ಕುವೆರ್ ಒಂಜೇ ವರ್ಗೊಗು ಸೇರಿನಕುಲು ಪನ್ಪುನ ನಿರ್ಧಾರೊಗು ಬರೊಲಿಂದ್ ಭಟ್ರ್ ತೆರಿಪ್ಪಾದೆರ್.

ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ದುಂಬುದಕುಲಾಯಿನ ಮೊಗೇರೆರ್ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ ಮಧ್ಯಭಾರತೊಡ್ದು ಒಕ್ಕೆಲ್ (ವಲಸೆ) ಬತ್ತಿನಕುಲು ಆದಿಪ್ಪೊಡುಂದು ಭಟ್ರ್ ಊಹೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ಅಯಿಕ್ಕ್ ಆರ್, The Gazetteer of the Bombay Presidency - Kanara ಪನ್ಪುನ ಪುಸ್ತಕೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಅಂಶೊನು ಆಧಾರವಾದ್ ಕೊರ್ಪೆರ್. ಅವು ದಾದ ಪಂಡ – 'ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಮೊಗೇರೆರ್ ಆಡೆಗ್ ಪಿದಾಯಿಡ್ದ್ ಬತ್ತಿನಕುಲು ಆದುಪ್ಪೊಡು. ಆ ಜಿಲ್ಲೆದ ಬೇತೆ ಮೀನುಗಾರೆರೆಡ್ದ್ ಮೊಗೇರೆರ್ ಎತ್ತರವಾದ್ ಎಡ್ಡೆ ಶರೀರೊ ಉಪ್ಪುನಕುಲುಲಾ ಹೆಚ್ಚ ಧೈರ್ಯಶಾಲಿಲಾ ಆದುಪ್ಪುನವು ಈ ಅನುಮಾನೊಗು ಇಂಬು ಕೊರ್ಪುಂಡು.' ಮಧ್ಯಭಾರತೊಡು 'ಮೊಗೇರ್' ಪನ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಜಾತಿ ಉಪ್ಪುನೆಡ್ದಾವರೊ ಮೊಕ್ಲೆಗ್‌ಲ ಆಕ್ಲೆಗ್‌ಲ ಪಿರಾಕ್‌ಡ್ ಸಂಬಂಧ ಇತ್ತಿಪ್ಪಿಯರಲಾ ಯಾರುನ್ಪಿನವು ಭಟ್ರೆನ ವಾದೊ.

ಆಂಡ ಜಾಗೆದ ಪುದರ್‌ಲು ಹೆಚ್ಚಾದ್ ಭೂಭೌತಿಕ (Flora and fauna) ವಿಶೇಷತೆಡ್ದ್ ಬರ್ಪುನೈನ್ ನಮ ತೂಪ. ಮೊಗ+ಎರ್‌ನ ಜಾಗೆ=ಮೊಗೇರು. ಕಡಲ್‌ದ ಸೆರೆ ಅಥವಾ ಎರ್ತೆ ಕರೆಕ್ಕ್ ಹಾಕುನಲ್ಪ ಪೊಯ್ಯೆದ ರಾಶಿ ಓಲು ಎತ್ತರೊ ಉಂಡೋ ಆ ಜಾಗೆ ಮೊಗೇರು. ತುಳು ಶಬ್ದಕೋಶೊಡು 'ಮೊಗರ್' ಶಬ್ದೊಗು ಪೊಯ್ಯೆರಾಶಿ ಉಪ್ಪುನ (sandy) ಜಾಗೆಂದೇ ಅರ್ಥ ಉಂಡು.

ಕಡಲ್‌ದ ಜೋಕುಲು ಇಂಚಿನಲ್ಪ (ಎತ್ತರೊದ ಸೆರೆಕ್ಕಾವಡ್, ಎರ್ತೆಗಾವಡ್ ಅಪಾಯ ಬರಂದಿನ ಜಾಗೆ) ಗುಡಿಚಲ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ವಾಸ ಮಲ್ತೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಅಕುಲೆಗ್ ಮೊಗೇರೆರ್‌ಂದ್ ಪುದರಾಂಡ್. ಕಾಲಾನುಕ್ರಮೊಟ್ಟು ಅಕುಲು ಓಲು ವಾಸ ಮಲ್ತೆರೋ ಅಂಚಿನ ಜಾಗೆಗ್‌ಲಾ ಮೊಗೇರುಂದ್ ಪುದರಾಂಡ್. ಅಂಚಿನ ಜಾಗೆಲೆಡ್ ಪಂಜಿಲು ಜೆತ್ತೊಂದಿತ್ತ್‌ಂಡ ಅವು ಪಂಜಿಮೊಗರಾಂಡ್. ಪಿಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಪಿಲಿಮೊಗರು, ಪುಚ್ಚೆ (ಚಿರತೆ) ಇತ್ತ್‌ಂಡ ಪುಚ್ಚಮೊಗರು – ಇಂಚ ವಿಶೇಷಣೊ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ಎಂಕ್ ತೋಜುಂಡು.

ಬಿರುವೆರ್ (ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಡ್ ಮುಕ್ಲೆನ್ 'ಹಳೆಪೈಕೆ'ಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್) ತುಳುನಾಡ್‌ದ ನಾಗರಿಕತೆದ ಸುರುತ್ತ ಹಂತೊಡು ಪಾಲ್ ಪಡೆಯೆರ್‌ಂದ್ ಭಟ್ರ್ ಪನ್ಪೆರ್. ಸುರುಕು ಬೋಂಟೆ ಆಯಿಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಮುರ್ತೆ ಮುಕ್ಲೆನ ಕುಲಕಸುಬ್ ಆಂಡ್. (ಬಿರು

ಪತ್ತಿನಾಯೆ ಬಿರುವೆ. ಬಿಲ್ಲು ಹಿಡಿದವ ಬಿಲ್ಲವ. ಭಿಲ್ಲ ಪನ್ಪುನ ಬೇಡೆರ್ನ ಪಡೆ ಅರಸೆರ್ನ ಸೈನ್ಯೊಲೆಡ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಮೂರ್ಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತಿ ಬೊಕ್ಕ ಮುರ್ತೆದಾಯೆ ಪನ್ಪುನ ಪುದರ್ ಬತ್ತ್ಂಡ್). ಬಿರುವೆರೆನ್ ಬೈದ್ಯೆರ್‌ಂದ್‌ಲಾ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಅಕ್ಲೆನ ಕುಟುಮೊದ ಪುದರ್‌ಡ್ ಬೈದ್ಯಂದ್ (ಬೈದ) ಬರ್ಪುಂಡು. ಮುಕ್ಲು ಬೋಂಟೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಕಾಡ್‌ಡ್ ಇತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರೊ ಕಾಡ್‌ಮರ್ದ್, ನಾರ್ ಮರ್ದ್‌ದ ಪರಿಚಯ ಹೆಚ್ಚ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ನಾರ್ ಬೇರ್ ಪುಲಮರ್ದ್ ಕೊರೊಂದಿತ್ತಿನೆಡ್ದಾವರೊ ಬೈದ್ಯ, ಬೈದೆಂದ್‌ಲಾ ಲೆತ್ತೆರ್. ಬಂಟರಲಕ ಮುಕ್ಲೆಡ್‌ಲಾ 'ಬರಿ' ಉಂಡು. ಅಳಿಯಕಟ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಒಟ್ಟು 20 'ಬರಿ' ಉಂಡುಂದು ತೆರಿದ್ ಬರ್ಪುಂಡು. ಬಿರುವೆರೆನ ಮುಖ್ಯಸ್ಥೆನ್ 'ಗುರಿಕ್ಕಾರೆ'ಂದ್ ಲೆಪ್ಪುವೆರ್. ಈ ಶಬ್ದೊದ ಮೂಲ ಅರ್ಥೊ ಗುರಿ ದೀದ್ ಪಗರಿ ಬುಡ್ಪುನಾಯೆಂದ್ ಭಟ್ರ್ ಪನ್ಪೆರ್. (ಈ ವಿವರಣೆ ಸರಿ ಅತ್ತ್ಂದ್ ಎಂಕ್ ತೋಜುಂಡು. ತುಳುಟ್ಟು 'ಗುರಿ' ಪಂಡ ಗುವ್ವೆಲ್‌ಂದ್ ಅರ್ಥೊ. ಇಡೀ ಜಾತಿಗ್ ಅಥವಾ ಕೂಡುಕಟ್ಟ್‌ಗ್ 'ಗುರು' ಸ್ಥಾನೊಡು ಉಪ್ಪುನಾಯೆಂದ್ ಉಂದೆತ್ತ ಅರ್ಥ ಆದುಪ್ಪೊಡು; ಗುರು ಆಯಿನಾಯೆ ಗುರುಕ್ಕಾರೆ > ಗುರಿಕ್ಕಾರೆ > ಗುರ್ಕಾರೆ ಆದುಪ್ಪೊಡು - ಲೇಖಕೆ).

ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತ ಬೊಕ್ಕ ಮಧ್ಯಭಾರತೊಡು ಉಪ್ಪುನ ಬಿಲ್ಲೆರ್‌ಲಾ ನಮ್ಮ ಊರುದ ಬಿರುವೆರ್‌ಲಾ ಆದಿಡ್ ಒಂಜೇ ವರ್ಗೊಗು ಸೇರಿನಾಕುಲು ಆದಿಪ್ಪೊಡುಂದು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಊಹೆ ಮಲ್ಪುವೆರ್. ನಾಗರಿಕತೆಡ್ ಒಂತೆ ದುಂಬು ಬತ್ತಿನಕುಲು ಬಿರುವೆರಾದುಪ್ಪೊಡುಂದು ತೋಜುಂಡು. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಕೇರಿದ ಪಾತೆರ ಪನಿಯರ ನನಲಾ ಸಂಶೋಧನೆ ಆವೊಡು ಪನ್ಪೆರ್.

ಭಟ್ರೆನ ಸಂಶೋಧನೆ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ದೇವಸ್ಥಾನ, ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪೊಡು ಮಾತ್ರ ಉಂತ್‌ದಿಜ್ಜಿ. ಸಂಸ್ಕೃತಿಶೋಧದ ಮಾತ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ಆರ್ ಬೆನ್ತೆರ್. ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಜಾತಿ, ಜಾಗೆದ ಪುದರ್, ಆರಾಧನಾ ಪದ್ಧತಿ, ಶಿಲಾಶಾಸನ-ತಾಮ್ರಶಾಸನ-ಓಲೆಗರಿ ಉಂದೆನ್ ಮಾತ ಆಧಾರ ಮಲ್ತೊಂದು ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಚರಿತ್ರೆನ್ ಪುನರ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಲ್ಪಿಯರ ಆರ್ ಪುಣೆರಿಯೆರ್. ಆ ಕಾಲೊಡು ಆರೆಗ್ ಕೆಲವು ಹತ್ಯಾರುಲೆನ ಕೊರತೆ ಬತ್ತ್‌ದುಪ್ಪು. ಅಂಡ ಆರೆನ ಶ್ರದ್ಧೆನ್, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆನ್, ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆನ್ ಬೊಕ್ಕ ತೂಯಿನೆನ್ ಪನ್ಪುನ ಧೈರೊನು ಏರ್ಲಾ ಅನುಮಾನ ಮಲ್ಪಿಯರ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ.

೮

ದುಕ್ಕೊದ ಮುಗಿತಲ

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ತನ್ನ ಸಂಪಾದನೆನ್ ಪೂರ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಊರೊರ್ಮೆ ಸೋದನೆಂದ್ ತಿರ್ಗಿಯರ ಬೊಕ್ಕ ಬರೆಯಿನೈನ್ ಪುಸ್ತಕ ರೂಪೊಡು ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ಪಿಯರ ಖರ್ಚು ಮಲ್ತೆರ್. Studies in Tuluva History and Culture ಅತ್ತಂದೆ ಬೇತೆ ರಡ್ಡ್ ಮೂಜಿ ಪುಸ್ತಕ ಅಚ್ಚ್ ಮಲ್ಪಾಯರ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲ ಕೂಡ ಮಲ್ತೆರ್. ಭಟ್ರ್ ಸಂಶೋಧನೆಡ್, ಬರವಣಿಗೆಡ್, ಉಪನ್ಯಾಸೊಡು ಸಾಟಿ ಇಜ್ಯಂದಿನ ವಿದ್ವಾಂಸೆ. ಆಂಡ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕವಾದ್ ಒಂತೆ ಪಿರವು. ಆರೇ ಪಂಡೆರ್ – 'ಆ್ಯಂಟಿಕ್ವಿಟೀಸ್ ಆಫ್ ಸೌತ್ ಕೆನರಾ' ಪುಸ್ತಕೊಗು ಒಂಜಿಗ್ ರೂಪಾಯಿ 50/- ಅಸಲ್ ಬೂರ್ದ್‌ಂಡ್. ಪುಸ್ತಕ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಆಸಕ್ತೆರೆಗ್ ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ತಿಕ್ಕಡ್ ಪನ್ಪುನ ಉದ್ದೇಸೊಡು ಯಾನ್ ರೂಪಾಯಿ 15/- ದೀಯೆ. ಒಂಜಿ ಪುಸ್ತಕೊಡು ರೂಪಾಯಿ 35/- ನಷ್ಟ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ರಡ್ಡ್ ಸಾವಿರ ಪ್ರತಿಟ್ ಒಟ್ಟು ರೂಪಾಯಿ 70 ಸಾವಿರ ನಷ್ಟ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್.

1969ಡ್ ಈತೊಂಜಿ ನಷ್ಟ ಮಲ್ತೊಂದಿನ ಆರ್ 1975ಡ್ Studies in Tuluva History and Culture ಪುಸ್ತಕೊದ ವಿಚಾರವಾದ್‌ಲಾ ಆವ್ವೇ ತಪ್ಪು ಮಲ್ತೆರ್. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಸಾಲ ಗೆತ್ತ್‌ದ್ ಪುಸ್ತಕ ಅಚ್ಚ್ ಪಾಡ್ದಾದ್ ನಷ್ಟೊಡು ಮಾರ್‌ಂಡ, ತಿಂಗೊಲು ಸಂಬಳೊಡು ಜೀವನ ಮಲ್ಪುನ ಭಟ್ರ್ ಮಿತ್ತ್ ಬೂರುನು ಎಂಚ? ಸಾಲ ಏರ್‌ಂಡ್. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲೋನ್‌ದ ಕಂತ್ ಕಟ್ಟಿಯರ ಆಯಿಜ್ಜಿ. ಭಟ್ರೆನ ಮಿತ್ತ್ ಮಸ್ತ್ ಒತ್ತಡ ಬೂರ್‌ಂಡ್.

ಒವ್ವೊವ್ವೋ ಕಾರಣೊಗು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಕಲ್ಯಾಣಪುರೊತ್ತ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ್‌ಗಿರಿ ಬುಡೊಡಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ನಿವೃತ್ತಿ

ಆಪುನೆಕ್ಕ್ ದುಂಬೇ, ಪಂಡ 1976ದ ನವಂಬರ್ 29 ದಾನಿ ಭಟ್ರ್ ಸ್ವಯಂನಿವೃತ್ತಿ ಗೆತೊಂಡೆರ್.

ಉಂದೆಡ್ದ್ ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ವಿಪರೀತ ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡೊಗು ಬೂರಿಯೆರ್. ರಾತ್ರಿ ಜೆತ್ತ್‌ಂಡ ನಿದ್ರೆ ಬೂರಂದ್. ಪಗೆಲ್ ಕಾಸ್ ಪಣವುದ ವಿಚಾರವಾದ್ ತರೆಬೆಚ್ಚ ಸಂಶೋಧನೆದ ಬೇಲೆ ಅಧಂಬರ್ಧ ಆತ್‌ಂಡ್. ಅಯಿನ್ ಕೊಡಿ ಎತ್ತಾವುನು ಎಂಚ?

ಭಟ್ರೆನ ಇಷ್ಟೆರ್-ಬಂಧುಲು ಆರೆನ ಕೈಬುಡಿಜ್ಜೆರ್. ಪ್ರೊ. ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್ ಆರೆನ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಎಂಜಿಎಂ ಕಾಲೇಜ್‌ದ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರೊದ ಡಾ. ಟಿ.ಎಂ.ಎ. ಪೈ ಪೀಠೊದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಬೇಲೆನ್ ಕೊರ್ಪಾರ್ಯೆರ್. ಎಂಜಿಎಂ ಕಾಲೇಜ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ದುಂಬು ಬೆನೊಂದಿತ್ತಿನ ಸಂಸ್ಥೆ ಆದಿತ್ತ್‌ಂಡ್. ಪೊಸ ಜವಾಬ್ದಾರಿಡ್ ಕೆಲವು ದಿನ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತೆರ್.

ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡೊದ ಒಂಜಿ ದುರ್ಭರ ದಿನೊ ಆರ್ ವಿದ್ವಾಂಸೆ ಬನ್ನಂಜೆ ಗೋವಿಂದ ಆಚಾರ್ಯೆರೆನ ಇಲ್ಲ್‌ಗ್ ಪೋಯೆರ್. ಅಕುಲು ಬಂಧುಲು, ಅತ್ತಂದೆ ಎಲ್ಯಡ್ದೇ ಪರಸ್ಪರ ಇಷ್ಟೆರ್. ಆರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಪಾತೆರಿನ ಸಂದರ್ಭೊನು ಬನ್ನಂಜೆ ನೆಂಪು ಮಲ್ತೊನುನವು ಇಂಚ-

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಬತ್ತ್‌ದ್ ಎಂಕ್ಲೆನ ಇಲ್ಲದ ಪರ ಉಜ್ಜಲ್‌ಡ್ ಕುಲ್ಲಿಯೆರ್. ಮೋನೆಡ್ ಗೇಲ್ ಇಜ್ಯಾಂಡ್. ಸೋತ್ ಪೋಯಿನ ದುಕ್ಕೊದ ಛಾಯೆ.

ಯಾನ್ ಕೇಂಡೆ – 'ದಾದ, ದಾದಾಂಡ್?'

ಆರ್ ತರೆ ದೆರ್ಪಂದೆ ಪಂಡೆರ್ – 'ಬನ್ನಂಜೆ, ಎಂಕ್ ಬದ್ಕ್ ಬೊಡ್ಚಿ. ಯಾನ್ ಸಯ್ಪೆ!'

ಎಂಕ್ ಗಾಬರಿ ಆಂಡ್. 'ದಾಯೆ ಇಂಚ ಪಾತೆರುವರ್... ಇರೆನ ಬಾಯಿಡ್ದ್ ಈ ಪಾತೆರೊ ಬರಿಯರ ಆವಂದ್. ಅಂಚಿನ ಆಲೋಚನೆಲ ಮಲ್ಪೊಡ್ಚಿ.'

ಅವೇ ಬೇಜಾರ್‌ದ ಸೊರೊಟ್ಟು ಆರ್ ಪಂಡೆರ್ – 'ಎನ್ನ ಅಧ್ಯಯನೊ ಪರಿಶ್ರಮೊ ಏರ್ಲಾ ತೂಪುಜ್ಜೆರ್. ಎನ್ನ ಬೇಲೆ ಪೂರಲಾ ವ್ಯರ್ಥ ಆದ್ ಪೋಂಡ್.. ಯಾನ್ ಸೈಂಡ ಏರೆಗ್‌ಲ ನಷ್ಟ ಇಜ್ಜಿ... ಯಾನ್ ಬದ್ಕುನೆಟ್ಟ್ ಅರ್ಥ ಇಜ್ಜಿ....'

ಯಾನ್ ನೆರ್ಪುನ ಸ್ವರೊಟ್ಟು ಪಂಡೆ – 'ಇತ್ತೆ ಅಂಚಿನ ಪಾತೆರ ದಾಯೆ? ಇರೆನ ಅಧ್ಯಯನ ತೂಯಿನಕುಲು, ಪರಿಶ್ರಮೊ ಇಷ್ಟ ಆಯಿನಕುಲು ಎಂಕ್ಲ್ ಮಾತ ಇರೆನ ಒಟ್ಟುಗುಲ್ಲೊ. ದಾಲಾ ಪೋಡಿಪೊಡ್ಚಿ. ಇಂಚಿನ ನಿರಾಸೆದ ಪಾತೆರ ಪಾತೆರೊಡ್ಚಿ.'

ಯಾನ್ ಆರೆನ್ ಸಾಂತ್ವನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಕಡಪುಡ್ಯೆ. ಆಂಡ ತಿಗಲೆಡ್ ಪಣಿಯರ ತೀರಂದಿನ ಒಂಜಿ ದುಕ್ಕೊ, ಒಂಜಿ ಬೇಜಾರ್ ದಿಂಜ್‌ದ್ ಪೋಂಡು. ಆ ದಿನೊ ಎಂಕ್ ದಾದ ಮಲ್ಪಿಯರಲಾ ಮನಸ್ಸ್ ಬತ್ತ್‌ಜಿ...

ಈ ಘಟನೆ ಆಯಿನ ರಡ್ಡನೆದಾನಿ ರಾತ್ರಿ ಭಟ್ರ್ ಗುವೆಲ್‌ಗ್ ಲಾಗ್‌ದ್ ದುರಂತ ಅಂತ್ಯ ಮಲ್ತೊಂಡೆರ್ ಪನ್ಪುನ ಸುದ್ದಿ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಯಾನ್ ಬುಲಿತ್ತೆ. ಆತ್ ಸಮಾಧಾನ

ಪಂಡ್‌ಂಡಲಾ ಭಟ್ರ್ ಕೇಂಡಿಜ್ಜೆರೇ...ಂದ್ ಬನ್ನಂಜೆದಾರ್ ದುಃಖಿಪೆರ್.

ಇಂಚ, 1978ದ ಆಗೋಸ್ತು 27ದಾನಿ ರಾತ್ರೆ ಒರಿ ಮಲ್ಲ ಇತಿಹಾಸ ಸೋದಕನ ದುಕ್ಕೊದ ಮುಗಿತಲ ಆಂಡ್. ತಾನ್ ಸುರು ಮಲ್ತಿನ ಬೇಲೆನ್ ಅರ್ದೊಡು ಕೈಬುಡ್ದು ಆರ್ ಈ ಲೋಕೊಡ್ದೇ ದೂರ ಪೋಯೆರ್. ಅಪಗ ಆರೆನ ಪ್ರಾಯ ಬಜೀ 54.

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಮಲ್ಲ ಮಗೆನ ಪುದರ್ ಪರಶುರಾಮ ಭಟ್. ತುಳುನಾಡ್ ಪರಶುರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಪರಶುರಾಮನ ಎಡ್ಡೆ ಭಕ್ತೆರಾಯಿನ ಭಟ್ರ್ ಮಲ್ಲ ಮಗಕ್ಕ್ ಪರಶುರಾಮಂದ್ ಪುದರ್ ದೀಯೆರ್. ಗುರುಪುತ್ರ ಪರಶುರಾಮ ಮೂಲಪರಶುರಾಮನಲಕ ಛಲವಾದಿ. ಅಮ್ಮೆರೆನ ಪುದರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಶಾಶ್ವತವಾದ್ ಒರಿಯೊಡು ಪನ್ಪುನ ಉದ್ದೇಶೊಡು ಒಡ್ಡಿಡ್ 'ಡಾ. ಪಾದೂರು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ ಸ್ಮಾರಕ ಟ್ರಸ್ಟ್' ಒಂಜೆನ್ ಉಂಡು ಮಲ್ತೆರ್. ಆರೆನ ಮೆಗ್ಯೆನಕುಲು, ತಂಗಡಿಲು, ಬಂಧುಲು, ಇಷ್ಟೆರ್ ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಪುಗೆಲ್ ಕೊರಿಯೆರ್. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ತೀರ್‌ಪೋದು 33 ವರ್ಸೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಆರೆನ ನೆಂಪು ಸಂಚಿ ಇತ್ತೆ ಬರೊಂದುಂಡು. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಲು, ಶಿಷ್ಯೆರ್, ಬಂಧುಲು, ಇಷ್ಟೆರ್ ಆರೆನ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ಬರೆಯೊಂದುಲ್ಲೆರ್.

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಪುಸ್ತಕೊಲೆನ್ ಮಗ್ತಚ್ಚ್‌ಗ್ ಪಾಡುನವು, ಬೇತೆ ಬಾಸೆಲೆಗ್ ಆರೆನ ಕೃತಿಕ್ಕುಲೆನ ಅನುವಾದೊ, ಅಪ್ರಕಟಿತ ಲೇಖನೊಲೆನ್ ನಾಡ್‌ಪತ್ತ್‌ದ್ ಅಚ್ಚು ಮಲ್ಪುನವು, ಭಾರತೀಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಸಮಾಜಶಾಸ್ತ್ರ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೊಕ್ಕ ಇತರ ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ ವಿಷಯೊಲೆಡ್ ಸಂಶೋಧನೆಗ್ ಇಂಬು ಮಲ್ತ್‌ಕೊರ್ಪುನವು, ಶಿಕ್ಷಣೊದ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆ ಮಲ್ಪಿಯರ ಪುಗೆಲು ಕೊರ್ಪುನುವು, ಮಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆನ್ ತರ್ಪುಡಾದ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣಲೆನ್ ಆಯೋಜನೆ ಮಲ್ಪುನವು, ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಯುವ ವಿದ್ವಾಂಸೆರೆಗ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೊರ್ಪುನವು, ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಕೊರ್ಪುನವು ಬೊಕ್ಕ ಈ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಡ್ ಬೆನ್ಪುನ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆಗಾವಡ್, ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಲೆಗಾವಡ್ ಸಕಾಯ ಮಲ್ಪುನವು ಈ ಟ್ರಸ್ಟ್‌ದ ಧ್ಯೇಯೋದ್ದೇಶ ಆದುಂಡು.

ಈ ರೀತಿಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಒರಿ ಗಣ್ಯ ಚರಿತ್ರಕಾರೆ ಬೊಕ್ಕ ವಿದ್ವಾಂಸೆನ್ ನೆಂಪು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ದುಂಬುದಾಕ್ಲೆಗ್ ತೆರಿಪಾವುನ ಬೇಲೆನ್ ಈ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಚರಿತ್ರೆದ ಅಧ್ಯಯನೊಡು ಒರಿ ವಿದ್ವಾಂಸೆ ಆದ್ ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಸ್ಥಾನ ಓಲು ಉಂತುಂಡು? ಉಂದೊಂಜಿ ಜವಾಬು ಕೊರೊಡಾಯಿನ ಸೋದ್ಯ.

ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ದುಂಬುಸಾಲ್‌ದ ಚರಿತ್ರಕಾರೆರಾದ್ ಮಂಜೇಶ್ವರ ಗೋವಿಂದ ಪೈ, ಗಣಪತಿ ರಾವ್ ಐಗಳ್, ಡಾ. ಬಿ.ಎ. ಸಾಲೆತ್ತೂರು, ಕಡವ ಶಂಭು ಶರ್ಮ, ಕೇಶವ ಕುಡ್ವ, ಕೆ.ವಿ. ರಮೇಶ, ಡಾ. ಸೂರ್ಯನಾಥ ಕಾಮತ್, ಮುಕುಂದ ಪ್ರಭು ಇಂಚಿತ್ತಿ ವಿದ್ವಾಂಸೆರುಲ್ಲೆರ್. ಅಕುಲು ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತಿನ, ತೋಜಿಪ್ಪಾಯಿನ ಅಂಶೊಲೆನ್

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ತೂತೆರ್. ಒತ್ತೊಣೊಡಾಯಿನ ಅಂಶೊಲೆನ್ ಒತ್ತೊಂದೆರ್. ತನ್ನ ಅಧ್ಯಯನೊಡು ಆರೆಗ್ ತೋಜಿನ ಸತ್ಯೊನು ಆರ್ ಪಣ್ತೆರ್. ಇತಿಹಾಸೊನು ಮೈತ್ತ ಮಿತ್ತ್ ಒಯ್ತ್ ಪಾಡೊಂದು ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತಿನ, ರಕ್ಕಸೆರ್ನ ಲಕ ಬೆಂದಿನ ಒರಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್. ಆರೆಗ್ ತಾನ್ ತೂಯಿನ ವಿಚಾರೊನು ತಕ್ಷಣ ಜನೊಕುಲೆಗ್ ಪಣ್ಪುನ ಉಮೇದ್ ಇತ್ತ್ಂಡ್. ಅಂಚಾದ್ ಕೆಲವು ಇಸವಿಲು, ಪಣ್ಪುನ ವಿಚಾರೊಲು ತಪ್ಪಾದ್ ಉಪ್ಪಿಯರಲಾ ಯಾವು ಅತ್ತ್ಂಡ ಅಸ್ಪಷ್ಟತೆ ತೋಜ್‌ದುಪ್ಪಿಯೆರಲಾ ಯಾವು. ಆಂಡ ಆರೆನ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆ, ನಿಷ್ಠೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಬೆನ್ಪಾಟಿಕೆನ್ ಏರ್ಲಾ ಸಂಶಯೊಡು ತೂಪಿಲಕ ಇಜ್ಜಿ.

ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಚರಿತ್ರೆದ ಅಧ್ಯಯನೊಡು ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಸ್ಥಾನ ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾದ್ ಎತ್ತರದ ಜಾಗೆಡ್ ಉಂತುನವು. ದೇವಸ್ಥಾನ, ದೈವಸ್ಥಾನ, ಆಲಯ, ಬಸದಿಲೆನ ವಾಸ್ತುಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ, ಜನಾಂಗೊಲೆನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಜಾಗೆದ ಪುದರ್‌ದ ಅಧ್ಯಯನೊಡು ಆರ್ ಒಂಜಿ ಮಲ್ಲ ಪಂಚಾಂಗ ಪಾಡ್ದ್ ಪೋತೆರ್. ಅಯಿಟ್ಟ್ ಮಲ್ಲ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಲ್ಪುನ ಬೇಲೆ ದುಂಬಗ್ ಆಂಡ್; ಇತ್ತೆಲಾ ಆವೊಂದುಂಡು.

ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ಬುಡುದು ಪೋಯಿನ ಆ ಎತ್ತರೊದ ಜಾಗೆನ್ ದಿಂಜಾಯರ ಅಂಚಿತ್ತಿನ ಬೇತೆ ಏರ್ಲಾ ಬತ್ತಿಜ್ಜೆರ್ ಪನ್ಪುನವು ಬೇಜಾರ್‌ದ ಸಂಗತಿ. ಈ ಪಾತೆರೊ ಆರೆನ ಮಹತ್ವೊನು ತೆರಿಪ್ಪಾವುಂಡು.

ಮದಪ್ಪಿಯೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್ (ತುಳು ಮಾಲಿಕೆ)

01. ರೆವೆರೆಂಡ್ ಆಗಸ್ಟ್ ಮೇನರ್ (1995)	ಡಾ. ಪದ್ಮನಾಭ ಕೇಕುಣ್ಣಾಯ
02. ಬಾಯಾರು ಸಂಕಯ್ಯ ಭಾಗವತೆರ್ (1995)	ವೆಂಕಟರಾಜ ಪುಣಿಂಚತ್ತಾಯ
03. ಬಡಕಬೈಲ್ ಪರಮೇಸ್ರಯ್ಯೆರ್ (1995)	ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್
04. ಮೂವೆರ್ ತಿಂಗಳಾಯೆರ್ (1995)	ಯಜ್ಞಾವತಿ ಕೇಶವ ಕಂಗನ್
05. ಎನ್. ಎ. ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಡೇರ್ (1995)	ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ
06. ಎಸ್. ಯು. ಪಣಿಯಾಡಿ (1996)	ಮುರಳೀಧರ ಉಪಾಧ್ಯ
07. ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಡೆರ್ (1995)	ನಾಗರಾಜ ಪೂವಣಿ (ನಾವುಜಿರೆ)
08. ಎನ್.ಎಸ್. ಕಿಲ್ಲೆ (1995)	ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಂಞಣ್ಣ ರೈ
09. ದೂಮಪ್ಪ ಮಾಸ್ಟರ್ (1997)	ಕೆ. ಲೀಲಾವತಿ
10. ಮಟ್ಟಾರು ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಡೆ (1997)	ಎಮ್. ರತ್ನಕುಮಾರ್
11. ಸತ್ಯ ಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರ (1997)	ಡಾ. ಪೀಟರ್‌ವಿಲ್ಸನ್ ಪ್ರಭಾಕರ್
12. ವಿಶು ಕುಮಾರ್ (1997)	ಮಾಧವ ಕುಲಾಲ್
13. ನರ್ಕಳ ಮಾರಪ್ಪ ಶೆಟ್ರ್ (1997)	ಎನ್. ರಘುನಾಥ ಶೆಟ್ಟಿ
14. ಮಂದಾರ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ್ (1998)	ಡಾ. ಎಂ. ಪ್ರಭಾಕರ ಜೋಶಿ
15. ಕೆಮ್ತೂರು ದೊಡ್ಡಣ್ಣ ಶೆಟ್ರ್ (1998)	ಕ್ಯಾಥರಿನ್ ರಾಡ್ರಿಗಸ್
16. ಬಿ. ರಾಮ ಕಿರೋಡಿಯನ್ (1998)	ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು
17. ನವಯುಗದ ಹೊನ್ನಯ ಶೆಟ್ರ್ (1998)	ನರೇಂದ್ರ ರೈ ದೇರ್ಲ
18. ಕು.ಶಿ. ಹರಿದಾಸ ಭಟ್ರ್ (2001)	ಡಾ. ಗಣನಾಥ ಎಕ್ಕಾರ್
19. ಅ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ ಪೊಳಲಿ (2002)	ಎನ್. ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ
20. ಕಲಾ ತಪಸ್ವಿ ಕೆ.ಕೆ. ಹೆಬ್ಬಾರ್ (2002)	ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಎಮ್. ಶೆಟ್ಟಿ
21. ಡಾ. ಕೋಟ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತೆರ್ (2003)	ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್
22. ಕೆದಂಬಾಡಿ ಜತ್ತಪ್ಪ ರೈ (ದ.ಪ್ರ.) (2004)	ಡಾ. ಕೆ. ತಿಮ್ಮಪ್ಪ ರೈ
23. ಕೆಲಿಂಜ ಸೀತಾರಾಮ ಆಳ್ವೆರ್ (2008)	ವಿಜಯ ಕುಮಾರ್ ಭಂಡಾರಿ
24. ಕೆ.ಲೀಲಾವತಿ (2008)	ಮುಂಡಪ್ಪ ಬೋಳೂರು, ರೋಹಿಣಿ
25. ಸುಬ್ರಾಯ ಭಟ್ (2008)	ಜಯಂತಿ
26. ಕೆ.ಬಿ. ಭಂಡಾರಿ (2008)	ಡಾ. ವಾಮನ ನಂದಾವರ
27. ಮುಲ್ಕಿ ಸುಂದರ ರಾಮ ಶೆಟ್ರ್ (2011)	ಎನ್. ಪಿ. ಶೆಟ್ಟಿ
28. ನಂದೊಳಿಗೆ ಮುದ್ದಣೆ (2011)	ನಂದಳಿಕೆ ಬಾಲಚಂದ್ರ ರಾವ್

29. ಎಸ್.ಆರ್. ಹೆಗ್ಡೆ (2011)	ರತ್ನಕುಮಾರ್ ಎಂ.
30. ಕಾರ್ನಾಡ್ ಸದಾಶಿವರಾಯರ್ (2011)	ಮಂಜುಳಾ ಶೆಟ್ಟಿ
31. ರತ್ನಾಕರವರ್ಣಿ (2011)	ಮುನಿರಾಜ ರೆಂಜಾಳ
32. ರಾಣಿ ಅಬ್ಬಕ್ಕದೇವಿ (2011)	ವಿ.ಕೆ. ಯಾದವ್ ಸಸಿಹಿತ್ಲು
33. ಮೊಳಹಳ್ಳಿ ಶಿವರಾಯರ್ (2011)	ಎಚ್. ಶಕುಂತಳಾ ಭಟ್
34. ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂತರ್ (2011)	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಮಂಡೆಕೋಲು
35. ಡಾ. ಪಳ್ಳತ್ತಡ್ಕ ಕೇಶವ ಭಟ್ರ (2011)	ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ
36. ಕಮಲಾದೇವಿ ಚಟ್ಟೋಪಾಧ್ಯಾಯರ್ (2011)	ಪ್ರಶಾಂತ್ ಅನಂತಾಡಿ
37. ಕುದ್ಮುಲ್ ರಂಗರಾಯರ್ (2011)	ಡಾ. ಉದಯ ಬಾರ್ಕೂರು
38. ಬಲ್ಲಮಹಾದೇವಿ ಬೊಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕಾಯಿ ತಾಯಿ (2011)	ಬಿ.ಕೆ. ರಮೇಶ್ ಗೇರುಕಟ್ಟೆ
39. ಶ್ರೀ ಮನ್ಮಧ್ವಾಚಾರ್ಯೆರ್ (2011)	ಕೆ. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್ಯ
40. ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ (2011)	ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ

ಒವ್ವಾಂಡಲಾ ಒಂಜಿ ಮರ್ಗಿಲ್ಡ್ ತುಳುಬಾಸೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ತುಳು ಸಂಪೊತ್ತುದ ಬುಳೆಚಿಲ್‌ಗಾದ್ ಅಕುಲೆ ಸೇವೆ ಸಂದ್‌ದಿತ್ತ್‌ಂಡ ಅಂಚಿನ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮೆರೆನ ಬದ್ಕ್, ಸಾಧನೆಲೆನ್ ನೆಂಪುಡು ಒರಿತೊನುನವು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮೊ. ಈ ನಿಲೆಟ್ ಕರಿದ್ ಪೋಯಿನಕುಲೆನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಬೂಕುಲೆನ್ ಬರೆಪಾದ್ 'ಮದಪ್ಪೆರಾವಂದಿ ತುಳುವೆರ್' ಪನ್ಪಿ ಗ್ರಂತ ಮಾಲೆಡ್ ಬೊಳ್ಪುಗು ಕನವೊಂದುಂಡು.

ಡಾ. ಪಿ. ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಪಿರಾಕ್‌ದ ಸೋದನೆಡ್ ಮಾಮಲ್ಲ ಪುದರ್. ಇಡೀ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮೂಲೆ ಮುಡುಂಕುಲೆನ್ ಆರ್ ತಿರ್ಗ್‌ದ್ ದೇವಸ್ಥಾನೊ, ದೈವಸ್ಥಾನೊ, ಚೈತ್ಯ, ಬಸದಿಲೆನ ವಾಸ್ತುಶಾಸ್ತ್ರ ಮೂರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರೊನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಅಯಿತ್ತ ವಿಶೇಷತೆಲೆನ್ ನಾಡಜನೊಕು ತೆರಿಪಾಯೆರ್. ತುಳುನಾಡ್ ಪಂಡ ಅವು ದೈವ ದೇವಸ್ಥಾನೊಲೆನ ಬೂಡು. ನಂಕ್‌ಂದತ್ತ್, ಪಿದಾಯಿ ಊರುದಕುಲೆಗ್‌ಲಾ ಉಂದೊಂಜಿ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ. ನೆತ್ತ ಮೈಮೆನ್ ಜಗತ್ತ್‌ಗೇ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿನಾರ್ ಪಾದೂರುದಾರ್.

ಈ ಬೂಕುನು ಪೊರ್ಲುಡು ಪೊಲಿಗೆಡ್ ಬರೆದ್ ಕೊರ್ತಿನ ಡಾ. ವಸಂತಕುಮಾರ ಪೆರ್ಲ ತುಳುಟ್ಲಾ ಕನ್ನಡೊಡ್ಲಾ ಪುದರ್ ಪಡೆಯಿನ ಕವಿ-ಸಾಹಿತಿ. ಪರಪೋಕು, ಇತಿಹಾಸ ದುಂಬಾಯಿ ವಿಷಯೊಲೆಡ್ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಉಪ್ಪುನಾರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಇತಿಹಾಸೊಡು ಸ್ವತಃ ಉಮೇದ್ ಉಪ್ಪುನ ಇಂಬೆರ್ ಗುರುರಾಜ ಭಟ್ರೆನ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯೆರೆ ಸಮರ್ಥರಾದುಲ್ಲೆರ್.

ಕರಿನ ಇರ್ವತ್ತೈನ್ ವರ್ಸೊಡ್ದಿಂಚಿ ಆಕಾಶವಾಣಿದ ಅಧಿಕಾರಿಯಾದ್‌ಪ್ಪುನ ಡಾ. ಪೆರ್ಲದಾರ್ ತುಳುತ್ತ ನಿಲೆ-ಬಿಲೆನ್ ದೆರ್ತ್ ತೋಜಾಯರ ಪುಣೆರಿನಾರ್. ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಲೇಖಕೆರೆನ್ ನಾಡ್ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಅಕ್ಲೆಗ್ ಬೆರಿಸಾಯ ಕೊರಿನಾರ್. ತುಳು ಎಂಚಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗ್‌ಲ ಒಗ್ಗುಂಡುಂದು ಆಕಾಶವಾಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮೊಲೆನ ಮುಖಾಂತರ ತೋಜಾದ್ ಕೊರಿನಾರ್. ತುಳು-ಕನ್ನಡೊದ ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟೊದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನೊಲೆಡ್, ಕಜ್ಜಕೊಟ್ಯಲೆಡ್ ಪಾಲ್ ಪಡೆಯಿನಾರ್.

'ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ತುಳು ಕಬಿತೆಲು', 'ಅಜನೆ', 'ದುತ್ತೈತ', 'ಇಂಚಿಪೊದ ತುಳು ಕಬಿತೆಲು' ದುಂಬಾಯಿ ಕಬಿತೆದ ಕೋಪೆಲು, 'ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ತುಳು ಕತೆಕ್ಕುಲು'ನ್ಪಿ ಕತೆತ್ತ ಕೋಪೆ, 'ಸೊರಗೆ'ನ್ಪಿ ಲೇಖನೊಲೆನ ಕೋಪೆ, 'ತುಳುಕಾವ್ಯೊ'ನ್ಪಿ ವಿಮರ್ಶೆದ ಪುಸ್ತಕೊ ಡಾ. ಪೆರ್ಲದಾರೆನ ಬರವುದ ಬಿರ್ಸಾದಿಗೆನ್ ತೋಜಾವುಂಡು.

ಡಾ. ಪಾಲ್ತಾಡಿ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಚಾರ್

(ಗುರ್ಕಾರ್ರೆ ಪಾತೆರೊದ ತಿರ್ಲ್)